199

Fevkalbeşer Sair Bey ve Suskunluğu

ÖMER İZGEÇ

AYRINTI

Türkçe Edebiyat Dizisi

ÖMER İZGEÇ

"1980 yılında Ankara'da doğdu. Mühendislik eğitimi aldı. Metinleri Hayalet Gemi, altZine, altkitap gibi oluşumlarda yer aldı. 2001-2003 yıllarında arkadaşlarıyla beraber İz Dergi'yi çıkarttı. *Fevkalbeşer Sair Bey ve Suskunluğu* isimli ilk romanını Ekim 2003'te tamamladı."

Ayrıntı: 636
Türkçe Edebiyat Dizisi: 10

Fevkalbeşer Sair Bey ve Suskunluğu
Ömer İzgeç

Son Okuma
Hüseyin Kıran

© 2012, Ömer İzgeç

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Gökçe Alper

Kapak İllüstrasyonu
Pınar Akan Erdinç

Kitapiçi Desenler
Serhan Yüzer

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No.: 244 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertfika No.: 12156

Birinci Basım 2012
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-664-4
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Ömer İzgeç

Fevkalbeşer Sair Bey ve Suskunluğu

TÜRKÇE EDEBİYAT DİZİSİ

Melekler Evi
Göksel Yılmaz

Akhisar Düşerken
Mahmut Şenol

Kurumuş Nehrin Yatağında
Uğur Erkman

Gecedegiden
Hüseyin Kıran

Arıza Babaların Çatlak Kızları
Nurten Kaya Görgün

Zeval
Nihan Taştekin

Bir Zamanlar Bakırköy
Tahir Musa Ceylan

Önceki Çağın Akşamüstü
Ömer F. Oyal

Akvaryumda Ölü Bir Balık
Mürselin Kurt

Onların düşünceleri, akıl edecekleri kalpleri olsun...

Aksak aniden cellâdın göğsüne doğru atılıyor, ağzıyla kolyeye davranıyor. Kalabalık kabarıyor, küfürler, hayret nidaları birbirlerine karışıyor.

1: Önce
Aksak Ahmet ve Ejderha

Padişahlığın tüm kudretiyle hüküm sürdüğü devirlerdi. Binbir çeşnili akşam yemeklerinden ve davetlerden sonra artık eğlenceler gündüzlere sarkar olmuş, Hazine-i Hümayun'da açılan gediklerin yamanması gayrimüslimlerin ardından, şimdi de tüm ahaliye yüklenmeye başlanmıştı. Vergiler her geçen gün biraz daha artıyor, öncekilere yenileri ekleniyordu. Artık, Frenk memleketlerinden getirilen soytarılar altın keselerini gördükçe taklalarını daha bir süratli atıyor, hokkabazlar padişahın karşına her geçen gün farklı bir gözbağcılık oyunuyla çıkıyor, Uzak

Doğu'dan getirtilen çekik gözlü ve sarı tenli dilberler, altınların ışıltısından esriyip daha bir baygın bakıyordu. Saray dışında ise Murad'ın kanunları ve yasakları vardı. Şehir kızıla boyanmıştı. Cımbız, ustura, çekiç, ayak kıracak baltaları, deriyüzen tıraşları ve gani işkence aletleriyle kuşanan bostancılar bir yandan, didişecek yer arayarak, itlikten kinaye, burunlarından soluyup kara kaşlarının altında birer kan çanağına dönmüş gözleriyle kadınları soyan Yeniçeriler bir yandan etrafa korku saçıyordu. Öyle bed bir devirdi ki, Bab-ı Hümayun'daki İbret Taşı'nın önü bir gün önce boğulduktan sonra kelleleri uçurulan hilekâr, ahlaksız devletlilerin leşlerinden geçilmiyordu. İşte bu devirde, İstanbul'da yaşayan Aksak Ahmet nam bir hırsız vardı. Aksak, bir çoğu Anadolu'nun çeşitli bölgelerine dağılmış, bu yüzden İstanbul'da çok küçük bir nüfusa sahip olan akrabaları dışında kimseyle pek içli dışlı olmaz, karanlık çöktüğünde evinden çıkar, esnafı selâmlar, şafak vaktine doğru aynı küçük ve hızlı adımlarla, titrek ve küçük gözleriyle etrafını kolaçan ederek sessiz sedasız evine geri dönerdi. Bir bacağı diğerinden uzundu ya da biri ötekinden kısa. Bu eşitsizliktendir, Aksak bir dengesiz adımlardı. Şimdiye kadar hiç yakalanmışlığı yoktu; belki de hakkında söylenenlerin her biri birer safsataydı. Asayişin ve inzibatın kötüye gidişinden olsa gerek, artık insanlar sorgulanmadan yargılanır, infaz edilir olmuştu. Kendisine bir suçlama yöneltile, kapısına hünkârın adamları dayana görsün, Aksak'ın çenesi çözülür, konuşur, konuşur, konuşurdu. İkna etmesini, kendisini düzlüğe çıkarmasını bilirdi. İşinde ve gereğinde laf yapmada öyle ustaydı ki, işte, hâlâ hayattaydı.

Aksak bir gün bir ejderhaya sevdalandı. Sustu, pustu, adımları genişleyip gözleri duruldu. Uzak Doğu'dan gelme bir kolyeydi. Gümüş bir daire üzerine ağzından ateşler saçan, altın, elmas ve bir dolu değerli taştan rengârenk pulları olan bir canavar işlenmişti. İlk kez böyle bir mahluk, böyle bir ustalık, böylesi bir ihtişam görmüştü, o anda tutuldu. Kolyeyi bir beyefendinin boynunda görmüştü. Adam belli ki varsıl biriydi.

Kolyeyi gördüğü günün gecesinde işe çıkmadı, uykularında kavruldu, içi karalara bulandı, zihnine puslu düşünceler, gözlerinin önüne canavarın sureti, alaca aynalar ormanı pullarının görüntüleri çöktü. Döşeğinde bir o yana bir bu yana döndü. Aynı gecenin son dakikalarıydı, tan vaktine az kala kararını verdi; kolyeyi çalacaktı.

Kâbuslarının miladı o geceyi izleyen günlerde gizlice beyefendiyi takip etti, kuytulara saklanıp evini gözetledi, eve giriş ve çıkış zamanlarını saptadı, İstanbul'un ara sokaklarında beyefendinin ardı sıra seğirtip, dik yokuşları hiç duraksamadan, soluklanmadan çıkmasından –bir boğuşma ihtimalinin hesaplarını yaparak– onun gücüne dair ipuçları yakaladı. Sağ elinden hiç ayırmadığı bastonunun yere dokunuşlarından, beyefendinin bacaklarından birinin kendisi gibi aksamadığını, bastonun yalnızca bir süs olduğunu anladı. Geceleri plânlar yaptı.

Ve sonunda harekete geçme zamanı yaklaştı.

Bir gün sonra...

Bir meydan. Kalabalık. Herkesin ağzında ayrı bir küfür, yorumlar, kara sözcükler.

– Belliydi zaten, pek beyefendi dururdu lakin...

– Yok yok efendi, gözlerinde yatardı sırrı, o yılankavi sinsi gözlerinde.

– Bir zerre korku yokmuş yüreğinde be kafirin.

Konuşmalar sürerken, elleri arkadan bağlanmış olarak bir adam, meydana itile kakıla getirilir. Küfürler, bağırışlar, lânetler. Suçlu darağacına doğru sürüklenir. Kalabalık coşar, çoğalır. Aksak kalabalığın arasında yerini alır. Olayı şehirde herkes duymuştur, bir o duymamıştır. Günlerdir hiçbir şey duymamış, konuşmamıştır. Büyük soygun plânlarıyla yatmış, ejder düşleriyle kalkmıştır. Sorar, öğrenir. Hani bir beyefendi vardı, iyi giyimli, mağrur, saygılı, tam bir şehrî. Şu köşkte tek başına yaşar. İşte o,

iki gece önceymiş, şu ara sokakta bir kadının ırzına kast etmiş, sonra da yüreğine bir hançer saplayıp kaçıvermiş oracıktan. Görmüşler, hemen Yeniçeri Ağası'na iletmişler. Yakalanmış, uzun işkenceler sonunda da suçunu itiraf etmiş. Varsılmış lakin ne fark eder, suçluymuş. İşte, şimdi idam edilecekmiş. Aksak susar. Şu köşkte yaşayan adam ha... Kolyenin sahibi beyefendi. Bir anda plânları suya düşer, düşlerinin önüne kara perdeler iner. Bilir ki, idam mahkûmlarının üzerinden çıkanlar cellât mezadına çıkarılır, cellâtlar arasında paylaşılır. Aksak'ın beti benzi atar, teni beyaza keser. Bir hayalet olur.

Aksak, bir hayalet, günlerce gezer durur, deniz kenarına inip düşüncelere dalar. Ve sonunda gözleri yeniden fıldır fıldır hareket etmeye başlar, teni kararır, beyninde yeni ifritler peyda olur. Aksak kavrulur, bed fikirler büyütür.

Ve deniz kenarında o gün...

Kolye şimdi bir cellâdın himayesindedir. O gün deniz kenarında kararını almıştır; Devlet ü Hümayun'un adamı da olsa tehlikeyi göze alacak, o kolyeyi ele geçirecektir. Plânını yapmıştır. Celladı izlemeye koyulur. Yine kuytularda saklanır, sağını, solunu, aşağıyı, yukarıyı kolaçan eder, hızlı adımlarla ara sokaklarda seğirtir. Ejderine kavuşacağı günün düşleriyle ateşlenir, susar, gözlemler yapar. Bu seferki işi diğerlerinden zor ve tehlikelidir. Zordur çünkü kimse bilmez, o bir yandan yersiz bir harekette bulunmamak için tutkusuna direnmeye çalışırken, öte yandan selim bir soygun plânı yapmaya çalışmaktadır. Tehlikelidir çünkü herkes bilir, yakalanırsa onu ne çenesi ne başka bir şey darağacından kurtarabilir. Bir devlet görevlisinin konutudur bu seferki hedefi. Zordur ve tehlikedir.

İşte, Aksak iş üstünde. Sıcak bir İstanbul gecesi. Küçük adımlarla kaldırımlarda adımlıyor, ara sokaklardan bir gölge gibi geçiyor. Ortalığı kolaçan ediyor. Çok dikkatli. Duvara tırmanıyor. Ev karanlık ve sessiz. Duvarın öte tarafına geçiyor. Ortalığı kolaçan ediyor. Parmaklıklara tutunarak binaya tırmanıyor. Öte sokaklardan bir nara duyuyor. Haşarat yuvası Yeniçeri kahveha-

nesinin müdavimleri dağılıyor, ortalığı bir tütün kokusu kaplıyor. Ahşap binanın penceresine ulaşıyor. Ortalığı kolaçan ediyor. İçeriyi kolaçan ediyor. İçini kolaçan ediyor. Tedirgin. Derin bir nefes alıyor rahatlamak için. Şimdi içeride. İçerisi karanlık ve sessiz. Ejder karanlıkta kulağına fısıldıyor, yankılı seslerle onu çağırıyor. Aksak sesleri takip ediyor, parmak uçlarında odadan çıkıyor, ahşap zeminli koridoru geçiyor. Sesler çoğalıyor, yankılar büyüyor, kolye canhıraş bağırıyor. Kolye artık fısıldamıyor, o artık sözcükleri seçemiyor. Tüm sesler birbirine karışıyor. Tahtalar gıcırdıyor, sokaktan gelen naralar yakınlaşıyor, köpeklerin ulumalarına karışıyor, sesler birbirine eklenip güçleniyor. Bu gece herkes terliyor. Çekmeceyi açıyor ve ejderli kolyeyi eliyle koymuş gibi buluyor. Tüm sesler bir anda duruluyor. Ejderin kızıl kolları onu sarmalıyor, boncuk boncuk terlerini siliyor. Aksak şimdi huzurlu. Camdan süzülen ay ışığında kolyeyi inceliyor, aynalı pullarında kendini izliyor. Ejder yeniden konuşmaya başlıyor. "Kaç" diyor "haydi, hemen şimdi kaç yoksa..." Aksak ne bu cümleleri ne de bundan sonrakileri duyuyor. Büyülenmiş ve huzurlu bir şekilde öylece ejderi, ejderin pullarından yansıyan kendi suretini izliyor. Ejder fısıldıyor: "Kaç...Yoksa...

Yine bir meydan. Yine küfürler, yine lânetler. Herkesin ağzında yine birbirinden kara sözcükler. Ve yine kalabalık, yine idam vakti. Kaytan bıyıklı Kasap Rüstem dükkânının kapısında dikilmiş, yan dükkândaki Manav Halil ile laflıyor. "Hele bak sen şu cesarete" diyor; manav başıyla onaylıyor. Gözleri meydanda. Sanki bugün tüm şehir bu meydanda. Bugün tüm şehir hep bir ağızdan "hayret doğrusu" diyor. Elleri arkadan bağlanmış bir adam yaka paça meydana getiriliyor. Adamın bir bacağı diğerinden bir karış kısa. Adamın elleri arkasından bağlanmamış olsa, şimdi bu küfürler ve bu lânetler olmasa bir bacak diğerinden bir karış uzun olurdu. Adam iki durumda da bir karış eksik. Adam zavallı, adam çirkin, adam bela. Aksak, darağacına getiriliyor. Bakışları yerde, kimse gözlerini göremiyor. Vakit yaklaşıyor. Meydanda herkes konuşuyor, bağırıyor. Kimse bir diğerini dinlemiyor. Meydanda bir fısıltı var. Yalnızca Aksak duyuyor.

Aynalı Ejder... Kavuşmasından yalnızca birkaç saniye sonra elinden alınan ejderi konuşuyor. Aksak başını kaldırıyor. Meydanda bir uğultu kopuyor, o duymuyor. Ejderi yakınlarda bir yerde. Ejderini buluyor. İşte hemen yanı başında, cellâdın boynunda asılı duruyor. İnfaz gerçekleştirilmek üzere. Ejder fısıldıyor. İmam –belki boğazına bir şey takıldığından, belki bir ses duyduğundan– konuşurken bir ara duraksıyor. Ejder imamın sözünü kesiyor, kimse duymuyor. Aksak terliyor. İçi dışı sözcüklerle, yankılarla dolu. Ejder, onu çağırıyor. İmam sustuğunda kalabalık yeniden heyecanlanıyor, yine birbiri peşi sıra küfürler diziyor. Kasap başını sallıyor. Aksak aniden cellâdın göğsüne doğru atılıyor, ağzıyla kolyeye davranıyor. Kalabalık kabarıyor, küfürler, hayret nidaları birbirlerine karışıyor. Fısıltılar, sözcükler şimdi daha yakın. Aksak, ejderi dişleri arasında sıkıca tutuyor. Şimdi herkes gözlerini görüyor. O huzurlu. Ölmeye işte şimdi hazır. Cellât onu tartaklıyor, tokatlıyor, çenesine asılıyor, zorluyor. Çenesi geçit vermiyor. Kimse açamıyor, öfkesinden şimdilik kimse kolyeyi düşünmüyor –önce bir gebersin de sonra... Yeniçeri Ağası son işareti veriyor. Cellât son hamlesini yapıyor, suçlunun ayağını yerden kesecek kolu çekiyor.

Aksak ölüyor. Ayakları boşlukta debeleniyor. Çevresindeki her şey eğriliyor, büküüyor, bulanıyor. Sesler yitiyor. Yankılı bir ses usul usul kendini yineliyor. Her şey onun etrafında dönüyor. O artık her şeyin merkezinde. Kalabalık, ortalarında açılan bir deliğe sürüklenirken, gökte kırmızı bir nokta peyda oluyor, büyüyor, büyüyor, büyüyor. Kızıl ejderi onu almak için inişe geçiyor. O, ejderine kavuşuyor. Şimdi kızıl ejderinin kollarında, bir aynalar ormanında. Şimdi her yerde kendi var ve her yer kızıl. Çoğalıyor.

Ejderinin kollarında derin, kızıl bir uykuya dalıyor...

2: Şimdi
Bu Odadaki Her Şey Cansız

Bir ressam olan ben, bir renk dahi olmayan beyazı hiçbir zaman sevmemişimdir. İlkokuldaki resim derslerinde, ders saatinin sonuna resmimi yetiştirememek pahasına, kâğıdımda tek bir boş yer kalmayıncaya değin ısrarla her bir noktayı boyamış, daha sonraki yıllarda yaptığım, sergilediğim, yaşadığım –aman renkleri ne güzel kullandığım– resimlerimde beyazı tutkulu kırmızımdan, huzurla dolu mavimden, suskun siyahımdan hep uzak tutmuştum. Şimdi, beyaza karşı duyduğum bu hoşnutsuzluk nefrete dönüştü. Beyaz –o iğrenç, sevimsiz, her türlü ışığı kişiliksizce yansıtan beyaz– önlükleriyle düzenli aralıklarla odama gelip beni

kontrol ediyorlar. Kendime ve çevreme zarar verebilirmişim, öyle diyorlar, bir süre daha beni alıkoymak zorundaymışlar, gerekliymiş bu. Yeniden sosyalleşebilir, insanlarla eskisi gibi yeniden ilişki kurabilirmişim.

Bu odada her şey cansız. Yerdeki fayansların soluk mavisi, duvarların ondan bir ton koyu tuhaf mavisi, perdelerin fıstık yeşili, çarşafların sevimsiz pembesi, geceliğimin mide bulandırıcı hakîsi cansız, cansız, cansız... Hepsi yumuşak, hepsi açık. Sıkıcı bir oda. Ben de, gündüzleri gözlerimi tavanda bir noktaya dikip, düşlerimde ejderlerimle gerçek mavi gökyüzünde uçuyor, zihnimde yeni ejder türleri geliştiriyor, sabah hastabakıcı kadın istediğim kâğıtları, boyaları getirmişse bunları resmediyordum.

Şimdi bu odadayım. Ne kadar oldu bilmiyorum. Bilsem bile nasıl bir yanıt vereceğimi tasarlayamıyorum. Zamanı nasıl ölçüyorduk, zamanın boyutunu anlatmak için ortak payda olarak hangi kelimeleri kullanıyorduk, hatırlamıyorum. Üç mavidir bu odadayım. Kırmızılar oldu bu odadan çıkmayalı. Beyazlar geçmek bilmiyor... Off...

Hikâyem şöyleydi:

Bir anda kendimi loş ışıklı küçük bir odada, gri saçlı, yaşlıca bir kadının karşısında otururken buldum. Bir rüya görmüştüm, ardından da onu bir arkadaşıma anlatmıştım. Arkadaşım beni kolumdan tuttuğu gibi bu –rüya yorumcusuymuş– kadının yanına getirmişti.

Kadın şöyleydi:

Saçları uzun ve nerdeyse tamamen griydi. Yer yer siyah telleri vardı. Ellilerinde olmalıydı. Üzerine, sanırsınız eski zaman ayinlerinden kalma, işlemeli, kahverengi tuniğe benzer bir elbise giymişti. Eprimiş, buruşuk, küçük lekelerle bezeli ellerinin aksine, yüzü orta yaşlarındaki bir kadın kadar canlıydı. Güzel bir yüzü, ufak ve elâ gözleri vardı. Çok ağır hareket ediyor ve sanki bunu yaparken hiç güç harcamıyordu.

Görebildiğim kadarıyla oda, duvarlardaki raflarda istiflenmiş onlarca kitap, tam ortada duran küçük bir masa ile onun çevre-

sindeki iki sandalye dışında boştu. Ben etrafı incelerken, kadın rüyamın işaret ettiği hayırlardan, şerlerden bahsediyor, benden daha fazla ayrıntı istiyordu.

Rüyam şöyleydi:

Kırılmışlığından olacak, boynum biçimsiz bir şekilde ve tuhaf bir açıyla önüme düşmüş olarak, kızıl bir ejderin sırtında bulutların arasından süzülüyor, ejderle beraber inişe geçiyor, ani manevralar yapıyor, yükseliyor, uçuyordum. Ölmüşlüğümden olacak, mutlu, huzurlu ve capcanlıydım. Kızıl ejderin derisinde aynalı pullar vardı. Aşağıdaki insan kalabalıklarını, bitimsiz yeşil ovaları, göğü, yalnızca boş göğü izlemekten sıkılınca bu aynalara yansıyan kendi suretimin ayrıntılarına dalıyordum.

Kadın çok konuştu. Sıkıldım.

Odadan çıktım.

Rüyam arkadaşımın çok hoşuna gitmişti. Birkaç gün geçti, arkadaşım rüyamı unuttu, bu konu hakkında artık konuşmaz olduk.

Günler, aylar geçti ben rüyamı unutamadım. Rüyam tamamen uydurma değildi aslında; yıllar önce bir süre, bir topluluğun toplantılarına katılmıştım, orada gördüklerimin etkisi vardı belki. Aynalı Ejderler. Uykularımda yeni ejderler görür, onlarla beraber yine göklerde uçar olmuştum. Rüyalarımda, aynaların ve kendi yansılarımın arasında kayboluyor, boğuluyordum ki, aynalar hareket etmeye başlıyor, ejderimin bakışları aynaların ardından yükseliyor, ejderim aynalı kuyruğunu bir çırpıda önümden çekiyor ve beni sırtına alıyordu. Saatlerce binbir mavinin içinde uçuyor, yeni düşlerin arasından süzülüyor, kendimizi masalların arasında buluyorduk. Korkunç ejderin yuvası şu tepelerin ardındaymış, prensesi oraya kaçırmış, bakalım hangi yiğit kurtaracakmış; bir de tepegözlerin yaşadığı köyün tam altında, çok derinlerde bir yuvası varmış kızıl ejderin, yaz aylarında yavruları olurmuş, hepsi bir ağızdan bağırırmış alevler saçarak –zaten bundanmış havaların ısınması. Sonra, kona göçe yaşayan bir topluluğun kondukları yerlere kurdukları otağlardan birinde yaşlı, efsunlu bir

kadın varmış, bu ejder yumurtalarının akından bin bir derde deva iksirler yaparmış; şimdi, ölüm döşeğindeki hükümdar için hangi yağız delikanlı sarp kayalıkların zirvelerindeki ejder yuvalarına yapılacak çetin yolculuğu göze alacakmış?

Ertesi sabah kalktığımda ise artık düşlerimin yerine ejderleri resmediyordum. Yalnızca aynalı ejderler. Ne de güzel bir fikrim vardı, yarım kaldı. Herkes mutluluğun resmini sorarken, ben mutluluğun, tiksintinin, hüznün ve nicelerinin resmini yapacaktım.

Fikrim şöyleydi:

Renkler önemliydi ancak onlar hakkında kesin bir şey söylenemezdi. Desenler, kıvrımlar, çizgiler de öyle. Ama kokular ve bu kokulara verilen tepkiler hiç şüphesiz daha kesindi. Küçük odalar olacaktı; birkaç kulaç boyunda ve bir kişi genişliğinde. Bu odaların her birinde birer tuval olacaktı. Mutluluk odası için mavi ya da beyaz –sevmem– bir tuval, tiksinti odası için hakî bir tuval, hüzün odası için gri ya da siyah bir başkası. Bu tuvallerin ortasında bir karış büyüklüğünde ve genişliğinde birer düzlemsel ayna bulunacaktı. Odalar kokulu olacaktı. Duvarlarındaki küçük deliklerden içeriye, o odanın yapısına uygun bir koku salınacaktı. Mutluluk ile kır veya çilek, tiksinti ile dışkı veyahut bozulmuş besin, hüzünle yağmura doymuş toprak ya da deniz kokusu. Böylece odadaki kişi ister istemez bu ortamlara göre bir yüz takınacaktı. Böylece, baktığı tuvalde aynaya yansıyan kendi suretini, yani mutluluğun, tiksintinin veya hüznün resmini izleyecekti.

Fikrim öylece kaldı. Rüyalarım bir yığın olmuştu. Unutamadığım eskilerinin yanına yenileri ekleniyor, yığınım gün be gün büyüyordu. Uzun bir süre evden çıkmadım. Artık yalnızca ve günler geceler boyunca kızıl, mavi, turuncu, sarı ama hepsi aynalı ejder resimleri çiziyordum. Resimlerimin içinde, bizim göremediğimiz yerlerde sanki insanlar vardı da görüntüleri bu aynaların üzerlerine düşüyordu. Aynaların üzerlerine çeşit çeşit insan suratları çiziyordum. Yüzyıllardır yapıldığı gibi mutsuz, korkmuş, şaşırmış, sıkıntılı, hüzünlü, ihtiraslı, mutlu, hasta insan suratları.

Artık her yerde ejderler ve aynalar vardı. Her yerde ben. Arabaların ve vitrinlerin camlarında, pilav taneleri tükendikçe tabağımda açılan yağlı boşluklarda, çaydanlığın yüzeyinde, aynalarda, televizyon ekranlarının karasında, insanların yüzlerinde hep ben vardım. Bir kahvenin önünden geçerken, yeşil örtülü masada bir başına oturmuş, sokaktan geçenleri seyreden yaşlı adamda, televizyon karşısındaki kendi sıkkınlığımı; sokakta yürüyen bir yeniyetmenin karşıdan gelenleri, sağından, solundan ve yine sağından geçenleri süzen, onların gözlerinde bir şeyler arayan bakışlarında kendi başıboşluğumu; bir gölgede uzanmış yatan bir köpekte kendi çaresizliğimi ve kabullenmişliğimi görüyordum. Bunalıyordum. Baktığım her yerde kendimi görüyor, hiçbir tepki veremiyordum.

Tepkisizliğim şöyleydi:

Sıkılıyor, bunalıyor, terliyordum. Bazı bazı gözümün seğirdiğini hissediyordum. Ellerim, ceplerimde olmayan bir nesneyi arıyordu; bir anahtarlık, buruşturulmuş bir kâğıt bulunca kendime can simidi belliyordum. Suratım bir ahmak gibi görünüyor olmalıydı. Sinirli değildim, hüzünlü ya da mutlu hiç. Şaşkındım. Dışarıdan tedirgin görünüyor olmalıydım.

Sonra bir an, bir ses duydum. Beni çağırıyordu. Amaçsız ve titrek adımlarım bir düzene girmiş, kulaklarımdan giren ses, damarlarımdan zerk edilen sihirli bir iksir gibi, aniden vücudumu dinçleştirmişti. Sonra yine her yerde ben vardım. O binanın tepesine çıkarken bindiğim asansörün aynasında, çatıya geçit veren dar koridorun zeminindeki cam kırıklarında, sokaklarda, diğer apartmanların camlarında, çatıdan görülen şehrin her bir yerinde...

Hikâyemin sonu gelmişti.

Biliyorum, beyazlılar hikâyemi size daha farklı anlatacaklar. Ne –o gün en ufak bir tepki dahi vermedikleri– ejderimden ve onun pullarından, ne de benim mutluluğumdan bahsedecekler.

Hikâyemin gerçek sonu şöyleydi:

Bir ses vardı, çatıya çıkmamla aniden kesilmişti. Her şey susmuştu. Çevredeki yüksek binaların camlarından yansıyan güneşin

kızıştırdığı sokaklarda yürüyen bezgin insanları, ağaçları, onların gölgelerinde kestiren köpekleri, onlardan biraz daha tedirgin ve sinsi kedileri görüyor ancak hiçbirinin sesini duyamıyordum. Mutlu ve dinçtim. Bir şeyler az sonra sona erecekti, hissediyordum. İşte, ejderim çok uzaklarda görünmüştü bile. Yavaş yavaş yaklaşıyor, gittikçe büyüyordu. Sesi yeniden duymaya başladım. Yine beni çağırıyordu. Ejderim yaklaştıkça ses billûrlaşıyor ve her bir yanı kaplıyordu. Ejderime doğru koşmaya başlamıştım ki, nereden geldiğini, kimlerin olduğunu anlayamadığım kollar önümü kesti, beni ejderime ulaşmaktan alıkoydular. Ejderim büyük bir nefretle üzerlerine doğru atılmaya çalışırken, onlar ne arkalarına dönüp bakıyorlar ne de benim yakarışlarıma kulak asıyorlardı. Ejderim ağlıyordu. Canı yanıyordu. Çıkardığı sesler canımı yakıyordu. Ben bağırdıkça ağzımı kapatmaya çalışıyorlardı. Ejderim ağladıkça ben binbir parçaya ayrılıyor, daha fazla direnç gösteriyordum ve beni gördükçe ejderimin iniltileri tizleşiyor, çatlıyordu. Her yer ejderimin kızılıyla ve iniltileriyle dolmuştu.

Kızıllık son bir dirençle, bir aynaya düşen ışık gibi bir an parlayıp ardından gittikçe gücünü yitirirken, gökyüzü yavaş yavaş eski maviliğine bürünmeye başladı. Ejderim kaçıyordu. Kızıllık küçük bir noktaydı, gittikçe ufaldı. O zaman fark ettim ki, her bir yanım beyazlarla çevrilmişti. Ancak hâlâ kulaklarımda çınlayan iniltilerden ve nefretimin hızlandırdığı kalbimin atışlarından başka hiçbir ses duymuyordum. Ellerimi ve kollarımı bağlamış, bir sedyeyle beni aşağı taşıyorlardı.

Artık, beyaz her yanımdaydı.

Tekinsiz Sargın kenti artık birçok yerde Gölge Kent olarak anılıyordu.

3: Sonra
Bu Gece Herkes Yazar İçin Ağlıyor

Telefon çaldığında Dedektif Sair otuz ikinci kattaki bürosunda, masasına arkasını dönmüş, yağmur damlalarının cam üzerindeki yarışını izliyordu. Telefon ikinci kez çaldığında, gözüne kestirdiği damla üstten hızla yaklaşan bir başkasıyla birleşip hacmini yitirdi ve ardından peşi sıra bir su yolu bırakarak kayboldu. Cuma günü olduğuna göre ya bir akşam yemeği teklifi ya da hafta sonu onu yine şehir dışındaki eve davet edecek annesi olmalıydı. Açmak istemedi. Telefon dördüncü kez çaldığında Dedektif ayaklarını dayadığı camdan indirdi, arkasına, masaya döndü. İçinden "bir kez daha" diye geçirdi. Telefon beşinci defa

çaldığında ahizeye uzand. "Buyurun, ben dedektif Sair." Ses tonu yeni bir müşteriye, onunla ilk kez konuşuyor olan birine güven vermeyecek denli yılgın ve memnuniyetsizdi. "Merhaba Sair Bey, ben Peride Zail. Kısa konuşacağım. Belki televizyondan duymuşsunuzdur, kocam bir saat kadar önce şehir dışındaki yazı evinde ölü bulundu. Hayır, Dedektif daha önce duymamıştı. Şaşırdı. "Ben şimdi, oğlum ve kızımla birlikte, buradan söyleyemeyeceğim, nispeten daha güvenli başka bir yerdeyim. Korkuyoruz. Katillerin bulunması, suçluların cezasız bırakılmamasından öte, bizim güvenliğimiz için önemli ve ivedi olduğunu umarım anlarsınız." Kadının sesindeki eleme karışmış korku, bu durumdaki birinin sesinde olması beklenen heyecanı alaşağı etmiş, vurguları ortadan kaldırıp kadının konuşmasını önceden kodlanmış tuhaf bir yeniden tekrara dönüştürmüştü. "En kısa zamanda lütfen olayın gerçekleştiği yazı evine gidin. Teşkilât müfettişleri bazı delil ve işaretleri hemen toplayacak, incelemeye alacaklardır. Benimle birlikte çocuklarım da tehlikede. Size güveniyorum ve teşkilâttan daha titiz ve süratli çalışacağınıza inanıyorum. Lütfen çabuk olun. Sonra sizi yeniden arayacağım. Sizinle konuşmam gerekenler ve size iletmem gereken belgeler var. Hoşça kalın... Dedektif yanıt veremeden telefon kapandı. Vurgusuz ve ritmik bu konuşmanın, kendi kendine başa saran bir bant gibi en baştan yeniden başlayacağını düşündü. Ahize kulağında bir süre öylece durduktan sonra telefonu kapattı.

Dedektif bir yandan bu konuşmayı ve Peride Zail'in ünlü bir yazar olan kocasının kitaplarını düşünürken, bir yandan da uzun bir süre önce ziyaret ettiği yazı evinin yerini düşündü. Bir an önce oraya ulaşmalıydı: aradan bir saate yakın süre geçtiğine göre, Ulusal İstihbarat Teşkilâtı memurları çoktan oraya varmış olmalıydılar.

Büyük buhrandan birkaç yıl önce, teşkilâtın içinde, gizli hükümet bilgilerini dışarıya sızdıran bir çetenin varlığı saptanmış, yine teşkilâtın ajanlarınca bu çete sorguya çekilip araştırmalar yoğunlaştırılmış ve içerideki gediğin tahmin edilenden çok daha büyük

olduğu saptanmıştı. Hatta soruşturmalar sırasında, soruşturmayı yürüten memurlardan bazılarının da bu çeteyle bağlantıları olduğu anlaşılmış, bazıları da bu çeteyi tanıdıktan sonra soruşturmadan çekilip, sırra kadem basmışlardı. Soruşturmayı yürüten memurlar davanın peşini bırakmamış, işlerini yapmaları teşkilâtın üst kademe yöneticileri tarafından engellenince, görevlerinden istifa edip, zaten plânları uzun bir süredir yapılan ve özerk bir kuruluş olan Gözetim ve Güvenlik Birliği'ni kurmuşlardı. GGB her geçen gün bağımsız dedektiflerin ve uzmanların katılımıyla büyümüştü. Örgüt birkaç yıl sonra devletin güvenirliğini ve işlevini yitiren istihbarat teşkilâtından daha saygın bir konum kazanmış ve devletle birlikte, resmi olarak çalışmaya başlamıştı.

Yağmur iyiden iyiye şiddetini arttırmıştı. Dedektif, dolaptan yeşil-kahverengi kareli ceketini aldı. Gardırobu, farklı renkteki ve boyuttaki karelerin oluşturduğu bir dama tahtası gibiydi. Kareli gömlekler, ceketler, kumaş pantolonlar ve yine kareli birkaç kravat. Dedektif bu yeşil, kahverengi, beyaz ve siyah kareli kıyafetleri ve sivri hatlı suratında tükenmez kalemle sonradan çizilmiş gibi duran ince bıyığıyla bir Fransız beyefendisine öykünüyor gibiydi. Ancak dağınık ve yağlı saçlarıyla, koltukaltları lekeli ütüsüz gömlekleri ve eprimiş ceketiyle bu görüntünün uzağındaydı. Gardırobun dağınıklığında alelâcele şemsiyesini aradı; bulamayınca çekmecesinden bir poşet alıp odasından çıktı.

Dışarıda, yağmur sabahkinden daha hızlı yağmasına karşın, otuz ikinci kattaki bürosundan gözlenene göre çok daha güçsüzdü. Birkaç sokak ötedeki arabasına ulaşıncaya kadar ıslanmamak için poşeti kafasına geçirdi ve koşmaya başladı. Gölge Kent, bürosunun bulunduğu çok katlı Gözetim ve Güvenlik Binası'nın girişindeki aydınlatma ve birkaç ofisin penceresinden sokağa düşen ışık dışında, yine zifiri karanlıktı. Şehirliler havanın kararmasıyla birlikte evlerine kapanıp kapılarını ve pencerelerini sürgülüyorlardı. Tepe mahallerden gelen Gölge Çocuklar, havanın kararmasıyla birlikte iş başı yapıyorlardı. Dış dünyadan soyutlanmış bir zenginler kenti olarak tasarlanan Sargin kenti, büyük

buhranın ilk yıllarında –oluşturulan olağanüstü güvenlik ve istihbarat ağına rağmen– ülkenin dört bir yanından gelen çapulcuların talanına karşı koyamamıştı. Kent ancak bir süre sonra, kanlı müdahalelerin sonucunda çapulculardan temizlenebilmişti. Yıllar boyunca, dört bir yanı tepelerle çevrili kentte yaşayanlar, bu tepelerde gün be gün büyüyen öfkeden ve tepelerin ardındaki karmaşadan uzakta varsıl yaşamlarını sürdürmüşlerdi. Tüm bu yıllar boyunca tepenin farklı yerlerinde yalnızca birkaç haneden oluşan ufak köyler şekillenmiş, çapulcular aşklarında öfkelerini ve intikam arzularını da sıvılaştırıp kin dolu nesilleri döllemişlerdi. Artık her gece, kentliler bu önü kesilmez öfkeden, bu öfkenin biçim verdiği küçük bedenlerin saldırılarından sakınmak için kendilerini evlerine kilitliyorlardı. Ve tekinsiz Sargin kenti artık birçok yerde Gölge Kent olarak anılıyordu.

Dedektif, arabasını bıraktığı garaja geldiğinde, ceketinin cebinde taşıdığı tabancasını yokladı. Otomatik kapıyı açıp, çabuk hareketlerle içeriye girdi ve arabasına binip motoru çalıştırıncaya kadar geçecek zamanda bir saldırıya maruz kalmamak için ardından kapıyı kapattı. Otomatik kapı aşağıya doğru inerken, aralıktan telaşlı bir gölgenin, bir çift minik ayağın çevik devinimlerle kaldırımdan geçtiğini ve bir an durduğunu gördü. Kapı kapanmıştı. Arabasına bindi, motoru çalıştırdı. Farları yaktı. Cebinden tabancayı çıkarıp sağ eline aldı. Bir süre, arabanın içinde sessizce oturup dışarıyı dinledi. Motorun, çok uzaklardaki bir makineden gelen güçlü ve ancak derin bir sükûtla fark edilebilecek sesini andıran vınlaması dışında tek bir ses yoktu. Arabanın kapılarını kilitledi ve ardından uzaktan kumandayla garaj kapısını açarak, dışarıya doğru yavaşça sürdü. Yanından bir gölge hızla geçti. Dedektif, dikiz aynasından garaja doğru koşan küçük bir beden gördü. Panikle kumandayı aradı, ceplerini yokladı, yan koltuğa baktı. Yeniden dikiz aynasına baktığında, gölgenin karanlıkta yittiğini gördü. Garaja girmiş olmalıydı. Dedektif bir küfür savurduktan sonra elindeki tabancayı yan koltuğa bırakırken, kumandayı da aynı elinde tutuyor olduğunu fark etti. Düğmeye bastı,

garajın kapısı kapanırken aynadan izledi. Aniden karanlıkta bir başka gölge, ıslak yolda çıplak ayaklarıyla koşarak yanından geçti ve garaja doğru hızlı adımlarla seğirtti. Ancak gölge çocuk garaja ulaşamadan kapı kapandı ve çocuk bir an şaşaladıktan sonra aynı çevik hareketlerle ara sokaklardan birine daldı. Dedektif kumandayı da yan koltuğa, tabancanın yanına koydu. Poşetin hâlâ başında olduğunu fark etti; bir elinde tabanca, kafasında bir poşet, uğursuz bir Gölge Kent gecesinin karanlığında arabasının içinde komik görünüyor olmalıydı. Poşeti de çıkarıp diğerlerinin yanına fırlattı.

Bir saat sonra Dedektif Sair Gölge Kent'ten, tepelerin kentin üzerine düşen karanlığından ve öfkeli küçük bedenlerden uzakta, cinayetin işlendiği yazı evindeydi. Yazarın evinin önünde büyük bir kalabalık vardı. Kederli ve öfkeli kalabalığı yararak içeriye doğru adımladı. Üstünden henüz birkaç saatten fazla geçmemesine karşın, haberi televizyonlardan ve radyolardan duyanlar, gecenin bu geç saatinde ünlü yazarın evine akın etmiş, her bir yayın kuruluşu ikişer üçer muhabirini bölgeye yollamıştı. Yazarın, çoğunluğu üniversite öğrencilerinden oluşan okurları birbirlerine olay hakkında sağdan soldan duyduklarını anlatıyor, aralarında yazarın son kitabındaki ayrıntıları, birçoğu kendi kurguları olan gizli mesajları ve göndermeleri tartışıyorlardı.

İçeride, etrafta koşuşturan polislerle her bir köşede fotoğraflar çeken teşkilât memurlarına rağmen, dışarının kalabalığından çok uzakta bir sessizlik ve dinginlik hâkimdi. Cinayetin işlendiği çalışma odası, duvarlarındaki resimlerle, kahverengi ve yeşil ağırlıklı dinginlik veren dekorasyonla tezat oluşturan üniformalılarla bir anda mahremiyetini yitirmiş, soğuk bir havaya bürünmüştü. Onca hayranı olan bir yazarın kurgularını temellendirdiği, hüzünlendiği, öfkelendiği, bazı bazı umutsuzluğa düştüğü, yaratım sancıları yaşadığı böylesi mahrem bir yerin bu duruma düşmesi, duvarlarda yazarın kendi kendine fısıldadığı sözcükler yerine memurların telsizlerinden çıkan cızırtıların çınlaması Dedektif'i hüzünlendirmişti.

Bir köşede dikilmiş, elindeki kâğıda notlar alıp memurlara talimatlar veren teşkilâttan eski patronu onu selâmladığında, Dedektif elindeki sakızın paketini açmaya çalışıyordu. O da karşısındakine benzer bir hareketle gözlerini yumarak eski patronunu selâmladı. Dedektif sakız çiğnemenin zihnine işleklik kazandırdığını, kendine olan güvenini arttırdığını düşünüyordu. Küçüklüğünden bu yana kendine has yöntemler geliştirmişti. Ötekinin bilgisi ya da konumu karşısında kendini güçsüz hissettiğinde sakızı ön dişleriyle çiğnemeye başlıyor ve böylece kendini daha güçlü ve saldırgan hissediyordu. Kendine olan güvenini sağlamlaştırmaya ihtiyaç duyduğu daha farklı durumlarda, mesela çok hoşlandığı bir kadınla konuştuğu ya da kalabalık bir caddede yürürken ansızın herkesin onu gözetlediği hissine kapıldığı anlarda ise azı dişleri imdadına yetişiyordu. Böylece fiziksel olarak kusursuz göründüğünü, hiçbir şeyin kendisini şaşırtamayacağını hissediyordu. Bu yöntemlerin, az önce kapıdan içeriye giren ve biraz sonra yanına geleceğini bildiği teşkilâtın en iyi adamlarından biri olan eski iş arkadaşına karşı da işine yarayacağını biliyordu. Daha birkaç gece önce bir barda karşılaştığı adam hoşbeş faslı arasında yanındaki kadını da bir hayli güldürerek Dedektif'in kareli yün pantolonu ve parmaksız eldivenleri üzerine şakalar yapmıştı. Üzerinde yine aynı kıyafet vardı. Sakızı ön dişleri arasına aldı ve etrafı incelemeye koyuldu.

Kapıda duran memurlardan öğrendiğine göre, cinayet 23.00 sularında işlenmişti. Henüz kesin bir kanıt olmamasına karşın, cinayetin yazarın birkaç hafta önce piyasaya çıkan kitabından kaynaklanmış olabileceği ve olayın arkasında çeşitli tarikatların bulunabileceği düşünülüyordu. Dedektif, haftalardır büyük caddelerdeki panolarda, televizyonlarda, gazete ve dergilerde reklamı yapılan kitabı birkaç gün önce –biraz sıkılarak– sonlandırabildiğine seviniyordu. Aksi taktirde, kitap hakkında herkes gibi kulaktan dolma birkaç şey dışında tek kelime bilmiyor olacak ve bu da çalışmasında hızını yavaşlatıp, onu sorumlu olduğu kişiler önünde mahcup duruma düşürecekti. Kitap, merkezine tarihte

kendilerini Aynalı Ejderler diye adlandıran tuhaf bir tarikatı yerleştiriyordu. Bu tarikatın düşünce yapısından, doktrinlerinden, amaçlarından bahsettikten sonra, onların tarihi makaleler ile kitaplarda daha önce pek bahsedilmemiş icraatlarını, sapkınlıklarını tartışıyordu. Kitap tüm bunları anlatırken kayıtlara geçmiş diğer gizemli cemaatlerden de bahsediyordu.

Dedektif, genç bir polisin üzerinde parmak izi araştırması yaptığı çalışma masasına yaklaştığında, masanın çekmecesinin yarıya kadar açık olduğunu ve bu aralıktan görünen kâğıt tomarlarını fark etti. Parmak izi çalışması bitene kadar beklemesi gerekiyordu. Daha sonra, yazar adına çalıştığını bilen eski patronuna durumun ciddiyetini ve ivediliğini anlatıp önemli gördüğü bazı eşyaları incelemek üzere hiçbir sorun çıkmadan alabilirdi. Bu arada eşyaları dinlemeye karar verdi. Bu uzun zaman önce, akademideki yıllarında pratik sınavlara hazırlanırken geliştirdiği bir yöntemdi. Nesnelerin onunla konuştuğunu, önceden olanları ona bir bir anlattığını düşünür, böylece kendi gerçekliğinden sıyrılıp farklı kurgular ve olasılıklar üzerine daha özgür tahminler üretebileceğini düşünürdü. M.C. Escher'in High and Low'unun renklendirilmiş bir kopyasını, Peter Gric imzalı tuhaf bir bina resminin başarılı bir röprodüksiyonunu, çılgın İspanyol ressam Goya'nın yaratıklarını, Cristofano Allori'nin kesik bir başı tutan bir kadını resmettiği Judith'ini ve bir Türk ressamın "Zahir" mahlasıyla imzaladığı, çeşitli ejder motiflerinden oluşan çalışmalarını inceledi. Diğerlerine nazaran çok daha büyük olan ve üzerine karanlıklar arasında huzurla dinlenen, kuyruğundaki pullar üzerine çeşitli insan suretleri işlenmiş kırmızı bir ejderin resmedildiği tuvalin önüne geldi. Resmi izlemeye ve dinlemeye koyuldu.

4
Ejderin Konuştuğu

Bir cinayet işlendi ve ben hepsini gördüm. Ama önce kendimden bahsetmek isterim. Her şeyden önce, bu odaya adım atanlar duvarlardaki diğer resimlerden önce beni fark ederler, bunu söylemek isterim. Ben karanlık bir ormanın içinde, üzerlerinde gece kuşlarının uyukladığı, lânetli ağaçların arasında dinlenen kızıl bir ejderim. Zümrüdî gözlerimdeki sertlik, aynalı pullarla kaplı kuyruğumun iriliği sizi yanıltmasın; bu karanlık orman, resmi gören sizin gibi resmin içinde olan beni de ürpertiyor çünkü. Oysa, hareket edecekmiş gibi görünen şu ağaçlar, şimdi dalların üzerine sinmiş uyuklayan ancak uygun an geldiğinde nereden peydahlandığı belli olmayan yüzlercisiyle

beraber aniden saldırıya geçip bedenimi didikleyecek gibi duran şu sevimsiz kargalar, bakın, en üstteki ağaçların arasına konuşlanmış şu gözler benim gibi her an durağan ve cansız. Ben yalnızca donuk bir ejderim. Şimdi, sizin hareketli dünyanızda olanları anlatmak bana düştü, ne tuhaf.

Siyahlara bürünmüş üç kişi odaya girdiğinde, ters giden bir şeyler olduğunu hemen anladım. Siyahlılardan biri ardından kapattığı kapının önünde dikilirken, diğeri perdenin aralığından dışarıyı gözetlemeye başladı. Bir başkası da hemen önümdeki şu masayı karıştırmaya koyuldu. Acelesi, korkusu ya da tedirginliği yoktu. Çekmeceleri zevk için karıştırıyor, masanın üzerine serpilmiş her bir kâğıdı sanki öylesine inceliyor, dosyaların ve kitapların dizili olduğu ahşap kütüphanenin raflarının altını üstüne getirirken, bir şey aramaktan çok, yere düşen kâğıtlardan ve kitaplardan çıkan sesleri dinliyordu. Bir ses duymuş olacak, kapının önündeki aniden heyecanlandı, diğerlerine el kol hareketleri yaptı ve ardından onlar da kapının arkasına geçip orada donakaldılar. İşte ilk kez o anda etrafımdaki ağaçların uğuldarcasına konuşmaya başladığını, çok uzaklarda yüzlerce karganın havalandığını, resmin üst köşesindeki karanlığın içindeki gözlerin ışıl ışıl parıldadığını duyumsadım. Kötü bir şeyler oluyordu. Her şey susmuştu. Resmin ötesindeki her şeyi görmesine rağmen hiçbir zaman hiçbir şey duymayan ben, bu sessizlikte ahşap merdivenlerde çınlayan ayak sesleri duyuyordum. Yazar biraz sonra odaya girecekti. Elindeki dosyaları, paketleri masasına koyduktan sonra bir süre camdan dışarıya bakacak, sonra sandalyesine oturup önündeki kâğıtları karıştırmaya, notlar almaya başlayacaktı. Kitapların sayfalarını hızla çevirecek, rastladığı bir resmi kaybetmemek için telâşla masanın üzerinde kullanılmayan bir kâğıt parçası arayacak, sıkılacak, ayağa kalkıp odanın içinde dolanmaya başlayacak, kendi kendine mırıldanıp yine kendi kendine, başka birine bir şeyler anlatıyormuş gibi elleriyle tuhaf hareketler yapacak, sonra yine notlar alacaktı. Bu güne kadar hep böyle olmuştu ama az sonra her şey değişecekti. Yalnız

gördüklerimden değil, şu altında uzanıyor olduğum ağacın etrafında uçuşan onlarca kara kuşun aralarında konuştuklarından ve gagalarından çıkan gıcırtılardan da anlamıştım, yazarımın, ince yapılı, uzun boylu, kafasının içi düşüncelerle dolu dalgın ve yaşlı yazarımın başı belâdaydı. İçeri girdiğinde şu meymenetsiz suratlı adamları görüp de hemen kaçmasını, kendini kurtarmasını isterdim. Günler sonra da oturup onların kör bir inancın içlerindeki renkleri boşalttığı zifir gözlerinden aldığı ilhamla, kapkara bir öykü yazmasını dilerdim. Kafasına inen her bir darbede ortalığa saçılan kanı hiç görmemiş olmayı, bir kanın kızıllığını, bir cinayete kurban giden bir yazarı anlattığı bir öyküsünde ayrıntılarıyla anlatmasını da isterdim. Ama öyle olmadı işte. Şimdi ben size ne o kara gözleri ve onlardaki öfkeyi, ne de yerde biriken kanın üzerine düşüp kırmızıya bulanan kâğıtların üzerindeki harflerin yavaş yavaş yok oluşunu anlatabilirim.

Üç kişiydiler. Siyahlara bürünmüş ve öfkeli...

Yasaklı bir İstanbul gecesi. Cellât kandiline üfleyip, ardında tekinsiz bir karanlık, önünde huzurlu evinin sıcaklığı ve sessizliği, kapının eşiğinde bir an öylece kaldı.

5: Önce
Bir Sermest ve Şaşkın Cellat

Yasaklı bir İstanbul gecesi. Cellât kandiline üfleyip, ardında tekinsiz bir karanlık, önünde huzurlu evinin sıcaklığı ve sessizliği, kapının eşiğinde bir an öylece kaldı. Sokağın seslerini; ahşap evlerden gelen gıcırtıları, bu evlerin sokağa bakan pencerelerinden gelen horlama seslerini, öte sokaklarda başıboş gezen köpeklerin gecenin sessizliğini yır an ulumalarını, rıhtımdaki balıkçıların fısıldaşmalarını dinledi. Bir süre sonra, sokağın ucunda birilerinin belirdiğini görünce hemen içeri girip kapısını sürgüledi.

Evin içi karanlıktı ve nedenini bilmiyordu ama ona yabancıydı. Bazen, daha önce hep gözünün önünde olan ancak o ana

kadar hiç fark etmediği ayrıntılar aniden görünür olur, o daha önce nasıl olmuş da bu ayrıntıları fark etmemiş olduğu üzerine uzun uzadıya düşünürdü. Bu tuhaf idrak anları bazen mutluyken, bazen öfkeliyken, bazen de hiç olmadık bir zamanda aniden gerçekleşirdi. Aslında, bir sabah kalktığında yatağın karşısındaki duvarda gördüğü ufak delik hep oradaydı. O fark etmezken de delik karanlıktı, gizildi ve ürkütücüydü. Birbirine benzeyen günleri ve günlük alışkanlıkları sanki gözlerini kör etmişti. Ahşap basamakları tırmanmaya başladı.

Küçüktü. Kendi gibi cellât olan babası akşam eve döner, o gün hangi arsızların ve ırz düşmanlarının kafaları vurulmadan önce neler söylediğini, tezgâhının altında tütün sakladığı saptanan esnafın darağacına giderken nasıl da küfürler yağdırdığını, aman dilediğini sonra yine küfürler savurduğunu anlatırdı annesine. Tüysüz oğlanlara meraklı ahlaksız bir paşanın başı, vurulduğunda, vücuttan ayrılan baş yerde yuvarlanırken bile şehvetli gözleriyle etrafı seyrediyormuş, kendi gözleriyle görmüş, çok dua etmeliymişiz, ne kötü bir devirmiş bu. Babasının Bostancıbaşı Birliği'nden arkadaşları misafirliğe geldiğinde, yemekten sonra hanımlar dantellerden, bohçacı kadının Hint kumaşlarından ve sırmalı kadife şallarından, bu mevsimde lâlelere ve zerrinlere dadanan haşarattan laflarlardı. Erkekler ise, kör baltanın kemiğe değdiğinde çıkarttığı ürpertici sesten, kan etrafa sıçramasın diye mahkûmların kafalarının içlerine yerleştirildiği çuvala nereden ve nasıl düğüm atılması gerektiğinden konuşurlardı. Uçan kafalardan, oluk oluk akan kanlardan, af dileyen pişmanlardan bahsederlerken, sanki birkaç gece evvel gördükleri biraz tedirgin edici bir rüyayı anlatıyorlardı. Her gün yinelenen infazlarda, acıma ve tiksinti duygularını kaybetmişlerdi. Ölüme ve kana alışmışlardı. Cellât, babasının ve arkadaşlarının konuştuklarına kulak kesildiği o gecelerde hep bu duygu üzerine düşünürdü. Alışmak insandan insana değişir miydi yoksa bu tuhaf duygunun tohumları hepimizin içinde aynı miktarda vardı da, kuytularında gizlendiği ruhun özelliklerine bakmadan gerektiğinde, gerektiği

kadar mı ortaya çıkardı? Tüm bunlara kendisi de alışabilir miydi? Akranları, babalarının yanlarında bir zanaat öğrenmeye başlayıp, artık eskisi gibi başıboş gezemez olduklarında, babası o gün olanları artık Huri Hanım'a değil de kendine anlatmaya başladığında ve bir gün elinden tuttuğu gibi onu demirci ustasının dükkânına götürüp, kılıçların, teberlerin özelliklerini anlattığında anlamıştı; birkaç yıla kalmayacak, bu sorunun yanıtına bir cellât olarak vâkıf olacaktı.

Yıllar beklemedi, çabuk geçti; suçların arttığı, kuytularda gizlice tüttürülen cigaralardan yükselen dumanın geceleri daha tekinsiz kıldığı bir devirde cellât olmuştu. Çabuk alıştı. Her şeye alıştı; eski heyecanını ve bilme arzusunu yitirdi. Belki de alışkanlığın bu yapışkan rehavetinden dolayı, uzun zamandır ne sabah kalktığında duvardaki deliğin gizil varlığını fark ediyordu, ne de başka bir ayrıntıyı. Sanki, bu gece Galata'daki bir ara sokakta bulunan bir hanın yıkık dökük mahzenindeki kahvede içtiği şaraplardan ve tütünlerden olacak yolunu şaşırmış da, cebinden çıkardığı anahtarı –ama nasıl– deliğe oturmuş ve başka birisinin meskenine girivermişti. Ahşap basamaklar daha önce böyle gıcırdıyor muydu? Ay ışığının, üzerinde titrek gölgeler oluşturduğu cibinlik bu denli beyaz mıydı? Ve ah, o cibinliğin altında, rüzgârın titreştirdiği işlemeli kanatların arasından süzülen ay ışığının yüzünde oyunlar oynadığı karısı ne ara bu kadar yaşlanmıştı?

Cellât, üzerindekileri çıkarıp karısının yanına, yatağa uzanmadan önce kanatları ardına kadar açık pencereye doğru adımladı. Az önce, zaman zaman dolunayı perdeleyerek geceyi daha bir ıssızlaştıran bulutların dolandığı gökyüzü açılmış, yıldızlar gâvur ganimeti inciler gibi gökyüzüne saçılmış, köpekler susmuştu. Yahut her şey aynıydı ama o şimdi evindeydi. Başını pencereden çıkarıp gökyüzünü seyre daldı. Kendini bir an yine sokakta, gökyüzünde uğursuz bulutların dolaştığı gecede hissetti. Uğursuz bir el aşağıdan uzanacaktı da onu yanına çekecekti, korktu. Geçen gece yakaladığı, evvelki gün de infazını kendi elleriyle gerçekleş-

tirdiği hırsız bu pencereden içeri girmişti. Başını geri çekip ahşap kanatları örttü. Bir anda ejderli kolye aklına geldi. Şimdi ondaydı. Kolyeyi koyduğu çekmeceye yöneldi. Oda zifiri karanlıktı, vazgeçti. "Neyse" dedi kendi kendine "evvelâ yarın öğreniriz neymiş bu ejder nam mahlûkat, nerede yaşarmış, kim görmüş de kime anlatmış." Yorganın altına girdi, yatağın altındaki hançeri yokladıktan sonra, huzurla gözlerini yumdu. Şarabın damarlarında hızla dolaştığını ve bu hızdan olacak, başının döndüğünü hissetti.

Bu gece birçok rüya görecekti...

6
Cellât'ın Rüyası

Bir zindandaydı. Sırtını duvara vermiş, beton zemin üzerinde ve yanındaki duvarda bulunan parmaklıklı aralıktan içeriye dolan ölgün ışığın altında oturuyordu. Hücredeki tek aydınlık yer burasıydı. Belki zindan onlarca kulaç boyundaydı, belki de bir adımda karşıdaki duvara ulaşabilecekti, bir tahmin yürütemiyordu. Zindanın öteki uçlarından ya da diğer hücrelerden gelen sesleri işitiyordu. Birisi dua ediyordu, biri bağıra çağıra şarkı söylüyor, bir başkası –bilmiyordu kime– küfürler savuruyor, bir diğeri kendi kendine mırıl mırıl sayıklıyordu. Sonra, prangaların ve etrafta koşuşturan farelerin tırnaklarının beton zeminde

çıkardığı çınlamalar, çok da uzakta olmayan bir yerdeki bir su birikintisine düşen damlaların sesleri, sıkkın birinin uzandığı yerde göğsüne vurarak tutturduğu ritim, iç çekmeler, hastalıklı hançerelerde patlayan öksürükler vardı. Sıkılmıştı. Neden sonra fark etti, kucağında büyücek bir kâğıt, elinde türlü renkte kalemler vardı. Bir resim çiziyordu. Meraklandı, ürperdi, kâğıda baktı. Bir balta resmedilmişti. Şu an, eli tam da baltanın keskin başındaydı. Baltanın keskin ucuna, yeni biletildiğini göstermek üzere bir ışıltı kondurmak için eli aniden devinmeye başladı. Bir noktanın etrafını taramaya, ortası boş bir yıldız oluşturmaya başladı. Çizdi, karaladı, boş bıraktı. Daha hızlı taradı. Noktanın içini de taradı. Hızlandı. Yıldızın kenarlarını birleştirdi. Yıldız yavaş yavaş büyük bir noktaya, ardından katransı bir damlaya dönüştü. Baltanın ucuna büyük bir kan damlası kondurmuştu. Resmi kucağından indirdi, kalemleri ürpertiyle yere fırlattı. Sanki kalemler değil de, resmin içinden fırlayan baltaydı beton zemin üzerinde yuvarlanan. Birçok sesten oluşan biteviye sessizlik bozulmuştu. Pıt, pıt, pıt, bir yerlerde su vardı, onu bulsa, yüzünü yıkasa, kana kana içse rahatlar mıydı? Ayağa kalktı. Artık karanlıktaydı. Parmaklıkların arasından süzülen ay ışığının aydınlattığı taş zemin, tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştı. Zemindeki çatlakları, bu çatlakların arasında gövermiş yosunların çirkinliğini, sırtını yasladığı duvarda oynaşan kara roktaları gördü. Sesin geldiği yöne doğru adımlamaya başladı. Karanlık, yön duygusunu alaşağı etmişti. Damlaların seyrekliğinden dolayı bir adım atıyor, sonra yeni damlanın birikintiye düşmesini bekliyor, yönünü saptıyor, bu şekilde yavaş yavaş suya yaklaşıyordu. Birkaç adım sonra suyun kaynağına ulaştı; zindan küçüktü. Gözü karanlığa iyice alıştığında, yerden iki kulaç yükseklikte bir kuyunun yanında olduğunu gördü. Yüzünde bir serinlik hissettiğinde ürperdi. Tavandan damlalar düşüyor, suyun yüzeyinde titrek halkalar oluşturuyordu. Kuyuya iyice yaklaştı. Elini suya daldırıp avucuna biraz dolduracaktı ki, kuyunun dibinde titreşen karartılar gördü. Karartılardan biri yavaşça yüzeye doğru yükselmeye başladı. Elini sakındı,

bedenini geriye çekti. Suyun içinde kesik bir baş vardı. Sanki onu bekliyordu. Kesik baş, yüzeye bir karış kala durdu. Hırsızın kesik başıydı bu. Çenesi kilitlenmişti ve dişlerinin arasında metal bir kolye parıldıyordu. Cellât şaşırdı, ürperdi, hatırladı ve yeniden öfkelendi. Kesik baş bir süre sonra yeniden dibe doğru çökmeye başladı ve yavaş yavaş bir karartıya dönüştü. Cellât başı durdurmak istedi, karanlığın ve yalnızlığının ortasında bulduğu bu yüzü kaybetmemek istedi ancak ne yalnızlığının kozasından çıkmaya, ne de suyun içindeki kesik bir başa dokunmaya cesaret edebildi. Suyun dibine dikkâtlice baktığında diğer karartıların da birer kesik baş olduğunu fark etti. Tütün sevdalısı yaşlı esnafın avurtları daha da çökmüştü, tepedeki konakta yaşayan beyefendinin saçları seyrelmişti, sonra infazını yine kendisinin gerçekleştirdiği yılan bakışlı eski sadrazamın kesik başı da oradaydı. Başlar bir küfedeki meyveler gibi üst üste, yan yana dizilmişti. Kuyuya düşen her bir damlada usul usul dalgalanıyor, eğrilip bükülüyorlardı. Cellât, bu kesik başlardan çok kendi varlığından ürpermişti; hepsini o öldürmüştü ve öldürmeye nasıl da alışmıştı. Midesi bulandı. Kuyunun yanından uzaklaşacaktı ki, diğerlerinden farklı olarak, canlı gözlerle kuyunun dibinden onu seyreden bir başın farkına vardı. Dalgaların devindirdiği saçlarının arasından bakan gözleri; bu gözlerdeki, küçük bir ayrıntıda açığa çıkmayı bekleyen merakı ve parıltıyı; suratında gördüğü teslimiyeti ve şaşkın ifadeyle hüznü bir yerlerden tanıyordu. Kendi kesik başıydı ve kuyunun dibinden onu izliyordu. Cellât öylece kaldı ve birer birer yüzeye doğru yükselen diğerlerinin arasından, dakikalarca zeminde çakılı kalan kendi kesik başını izledi. Ta ki diğerleriyle birlikte o da bir karartıya dönüşüp suyun dibinde kaybolana ve Cellât kendini, sudaki aksini izler buluncaya değin.

7: Şimdi
Onda Daha Ne Hikâyeler Varmış

Yanıma birini getirdiler. Bundan böyle odada beraber kalacakmışız. Yaşlı, suspus, donuk biri. Kafasının tepesi kel ancak ensesindeki saçları omuzlarına dökülüyor. Sakal kıllarının her biri başka bir tarafa bakıyor ve gri bıyıkları sakalına karışmış. Geldiğinden birkaç gün sonra konuşmaya başladı. Konuşurken sürekli gözlerime bakıyor, bir şey anlatırken heyecanlandığında, öfkelendiğinde, katıla katıla güldüğünde dahi bakışlarını gözlerimden ayırmıyor. Kaptanmış, sonra uzak adalarda balıkçıymış, bir zamanlar ünlü bir oyuncuymuş, o günleri ben hatırlamazmışım, sanatçıymış kuklalar yaparmış, bir zamanlar çok zenginmiş, ondan önce çok fakirmiş, mutsuz bir çocukmuş, hayvanları küçüklüğünden

beri çok severmiş, onlarca masal yazmış, yazarmış, yazacakmış, daha çok uzun yaşayacakmış, beni sevmiş, onu niye buraya getirmişler bilmiyormuş, ben biliyor muymuşum? Çok konuşuyor. Bir gün, sırf sussun diye ona ejderlerimi gösterdim. Ejderli resimlerimi görsün de sussun, renklerimi izlesin, ejderlerimin aynalı pullarından yansıyan suratları tanısın istedim. İhtiyar, resimlerimi çok sevdi. Sonra dedi ki; nereden bulmuşum bu canavarları, yetenekli biriymişim, başka şeyler çizeymişim ya. Rüyalarımda buldum dedim, iltifatınız için teşekkürler, ben ejderlerimi seviyorum. Düşlerimde gördüklerimi anlattım; kızıl ejderleri, mavi gökyüzündeki pamuk pamuk bulutların arasından süzülüşümü, kaçırılan prensesi, ejder yumurtalarını ve homurtularını, sonra –unutmuştum, rüya mıydı yoksa gerçek mi– o çatıda kızıl ejderimin benden alınışını, ejderimin iniltilerini ve gözyaşlarını. Sustu, dinledi. Gençken bir kitap okumuş. Kitapta korkunç hikâyeler varmış. Hikâyelerin hemen hepsinde karanlık yerler, o karanlıkta oynaşan gölgeler, kahraman arkasını döndüğünde ona doğru atılan bir el varmış. Ancak birisi varmış ki, ormanın içindeki küçük, alelâde bir kulübede yaşayan çok korkunç bir yaratığı, bu yaratığın baharın ilk akşamından başlayıp yaz bitene kadar devam eden ve ta civar köylerden duyulan iniltilerini, bu hüzünlü ama acımasız canavarın öfkesini anlatıyormuş. Yaratığın gözleri beyazmış, omuzlarında ve sırtında içleri irinlerle dolu yumrular varmış, her bir dişi bir yetişkin yumruğu büyüklüğündeymiş, her adımda zeminde çınlayan ayak tırnakları sanki yeni bilenmiş birer kılıçmış. Gecenin geç saatinde hikâyeyi okurken, iblisin pis nefesi odasını doldurmuş da o soğuğa rağmen pencereyi açıp içeriyi havalandırmak zorunda kalmış. İşte o gece, canavar rüyasına girmiş. Ve bir sonrakinde, sonrakinde, sonrakinde... Hâlâ bazı bazı rüyasında görürmüş bu iblisi. İşte bundanmış, eminmiş ki ben de bir kitap okumuşum ve rüyalarımda onun için böyle canavarlar görüyormuşum. "Hayır" dedim, "ben kitap falan okumadım. Ejderlerim kendileri buldular beni. Ben daha gençken... Gri kaşlarını kaldırdı, gözlerini yumup elinin tersiyle susturdu beni. "Öyle, öyle... Sen beni dinle, ben biliyorum. Değirmende ağartmadık biz bu saçları, ben anladım... Bir düşün bak... Gerek dahi olmadığını bilmeme karşın bir düşünecektim ki, bu sefer de "Dur, dinle" dedi. Onda daha ne hikâyeler varmış...

Resimler bitmek bilmiyordu. Bütün duvarları dolaşmıştı; ancak Dedektif ilkine geldiğinde, artık o duvarda önceden incelediği resimler değil, bu resimlerde daha önceden gördüğü anların birkaç dakika sonrasının çizimleri vardı.

8: Sonra
Gölge Kent'te Bir Yalnız Dedektif

Dedektif Sair arabasıyla, Gölge Kent'teki bürosunun bulunduğu Vigla Mahallesi'ne girdiğinde saat 01.30'u gösteriyordu. Tepelerde görünen irili ufaklı alevler, halkaları ateşten bir zincir gibi şehri çevrelemiş, Gölge Kent sakinlerini yine evlerine mıhlamıştı. Kimse bilmiyordu, her gece tekrarlanan bir ritüel miydi, bu yoksa tepedekiler bu ateşleri yalnızca ısınmak için mi yakıyorlardı. Belki de böylece kendilerinin ve öfkelerinin hâlâ orada olduğunu hatırlatmak istiyorlardı şehirlilere.

Garajın önüne geldiğinde, son yirmi dört saattir diğerlerini savuşturup zihninde mutlak hâkimiyet kuran dava ile ilgili

düşüncelerinin üstüne, beraberinde korkuyu ve heyecanı da getiren bir görüntü düştüğünde, Dedektif'in uykusu aniden kaçtı. Bir gece önce, bir gölge çocuğun kapanan otomatik kapının altından garaja girdiğini hatırlamıştı. Dedektif, gölge çocukların kendilerinden olmayan birini öldürmekten asla çekinmeyecek kadar tehlikeli olduklarını biliyordu. Otomatik kapıyı açmadan önce arabayı durdurdu ve ceketinin yan cebinden tabancasını çıkardı. Cadde boyunca ne yürüyen birisi ne de bir araç vardı. Muhtemelen binaların arasındaki boşluklarda yaşayan bir evsizin yaktığı ateşin yalazlarının, caddeye bağlanan sokaklardan birindeki bir binanın duvarına düşürdüğü titrek gölgeleri ve bu titrek gölgelerin sanrıladığı uğursuz şekilleri gördü. Bu titrek gölgelere odaklandıkça bir başka gölgenin hemen yanı başından hızla geçtiğini, sonra bir başkasının ansızın dikiz aynasında belirip kaybolduğunu görüyordu.

Dedektif garaj kapısına odaklandığında, metal kapının kimi yerlerinde darbe izleri olduğunu fark etti. İçeride gerçekten de bir gölge çocuk vardı ve bir gün boyunca bu kapının ardında hapis kalan bu çocuk şimdi daha öfkeli, aç ve saldırgan olmalıydı. Dedektif kumandaya davrandı ve kapıyı harekete geçirdi. Kapı tamamen açıldığında, içerideki ışık da otomatik olarak devreye girdi ve içerisini aydınlattı. Görünürde kimse yoktu. Dedektif Sair'in beklediği gibi ne garajın içinde yerde uyuklayan küçük bir beden vardı ne de kapının açılmasıyla beraber var gücüyle dışarıya doğru kaçan biri. Dedektif pür dikkât, yavaşça içeriye doğru sürdü. Araba tamamen garaja girdiğinde motoru durdurdu ve bir süre içeride bekleyip etraftaki kutuların arasını, üzeri eski çarşaflarla örtülü eski eşyaları inceledi. Tek bir kıpırtı yoktu. Tabancasının horozunu kaldırdı. Kapıların kilidini açıp arabadan indi. Arabanın kapısı kapamadan, ufak ve temkinli adımlarla büyük kutuların olduğu köşeye doğru adımladı. Bir anda öteki köşeden bir patırtı geldi ve üstünde kirli bir fanila, bacaklarında eprimiş, kahverengi bir pantolon olan çatık kaşlı küçük bir çocuk belirdi. Elinde bir bohça vardı ve saçı başı darmadağındı. Çocuk,

ardından kapı kapandıktan sonra etrafı kolaçan etmiş, hoşuna gidenleri bir çarşafa doldurmuş, sonrasında kapıyı zorlamış, tekmelemiş, yumruklamış ve yorgun düşüp gözden ırak bir köşede uyuyakalmış olmalıydı. Bir süre ikisi de öylece donakaldılar. Bu süre içinde çocuğun mahmur gözleri keskin ışığa alışmıştı. Dedektif, kadim bir öfkenin, suçun eşiğinde dolaşan bir hainliğin ve çaresizliğin canlandığı bu gözlerde küçük bir çocuğun masumiyetini aradı. Çocuk, avına kilitlenmiş vahşi bir hayvan gibi gergin ve hareketsizdi. Köşeye sıkışmıştı. Kapıya doğru hızla koşmaya başladı. Dedektif kendinden beklenmeyecek büyük ve hızlı bir adımla atıldı, çocuğu saçından yakaladı, bir koluyla boynuna sarılıp ötekiyle sıska kollarını tek bir hareketle arkasında kilitledi. Çocuk hiç direnmeden öylece kaldı. Dedektif'in gözlerine diktiği bakışlarında mağlubiyetten, yakarıştan ve de en tehlikesi teslimiyetten tek bir iz yoktu. Kesik kesik ve hırıltılı bir şekilde nefes alıyordu. Dedektif daha rahat nefes alabilmesi için çocuğun boynunu biraz gevşettiğinde, çocuk ağır bir sıvı gibi kolları arasından süzüldü ve yeniden kapıya doğru koşmaya başladı. Dedektif şaşkına döndü; bir an hareket dahi edemeden öylece kaldı. Silahına davranmayı düşündü, vazgeçti. Çocuk, Dedektif'in şaşkınlığının ve kararsızlığının bilincinde, kapısı açık olan arabanın içinden, o an eline ne geçerse aceleyle kapıp gecenin karanlığına karıştı.

Dedektif arabaya yöneldi ve yere düşmüş dağınık kâğıtları toplamadan önce, güvende olmak için kapıyı kapatmak üzere kumandaya bakındı. Çocuk kâğıt tomarının arasında kaptığı birkaç sayfayla birlikte kumandayı da almıştı. Dedektif alelâcele yerdeki kâğıtları topladıktan sonra dışarıya çıkıp otomatik kapıya asıldı, kapandığına emin olduktan sonra GGB Binası'na doğru koştu.

Dedektif Sair bürosuna girip ardından kapıyı kapadıktan sonra derin bir nefes aldı. Bir önceki günün büyük bir bölümünü otel odasında yattığı yerden, Bayan Zail'in telefonunu ve özel biriyle yollayacağını söylediği belgeleri bekleyerek, eylemsiz bir

şekilde geçirmesine karşın kendini çok yorgun hissediyordu. Ne ki, yatsa da rahat bir uyku uyuyamayacağını hissediyordu. Daha önce birkaç kez olmuştu; davanın yalnızca maddi değil, araştırma boyunca ve ulaşacağı sonuçla kendine manevi tatmin de sağlayacağını sezdiği ve okullu bir dedektiften öte, tutkulu bir bilmece çözücü olarak yaklaştığı böylesi vakalarda tüm dikkatiyle olaya odaklanır, kaygısız bir yazar gibi kafasında kılı kırk yaran çeşitli kurgular geliştirir, parçalar, bozar, yeniden kurgulardı. Yine öyle oluyordu. Dava ilginç ve zevkliydi. Dedektif'e göre aslında son derece sıradan ve özelliksiz biri olan ancak tuhaf kavramı üzerine zihni iyi çalışan yazarın –sıkıcı– kitabı, içindeki paradokslara atıfta bulunurcasına gerçek hayata sıçramıştı. Şimdi, kendisi bir tarikatın izindeydi. Bayan Zail, kitapta anlatılan tarikatın, kökleri çok eskilere dayanan ve varlığı ile icraatlarını halen sürdüren bir gizli örgüt olduğunu düşünüyor, kocasının da bir zamanlar bu tarikatın toplantılarına katıldığından şüpheleniyordu. Bayan Zail ikinci konuşmalarında kocasının bu toplantılarda öğrendiği tarikata dair gizli bilgileri kitabında kullandığı için öldürüldüğünü düşündüğünü söylemişti.

Tuhaf bir yazar, gizli bir tarikat, bir cinayet ve yazarın ardında bıraktığı ipuçları; daha ne isteyebilirdi ki?

Dedektif masanın başındaki koltuğuna oturdu, elindeki kâğıtları masasına yığdı. Kâğıtlar, garajdaki olaydan sonra darmadağın olmuştu. Bazıları ıslanmıştı. Çalışmaya başlamadan önce hepsini bir bir ayıklaması gerekiyordu. Biraz uyumadan hiçbir şey yapamayacaktı. Yazar şimdi de başka bir şekilde düşüncelerine karışmıştı; bir kitabında, küçük bir çocuğun karlı ve soğuk bir gecede babaannesinin çift katlı ahşap konağındaki odasında *yorganın altında yaşadığı* mutluluğu anlatmıştı. Uyumadan önce *kendi kendine* oyunlar oynuyor ve hayali bir arkadaşına bir şeyler anlatıyordu. Dedektif bir anda tüm tutkusunu yitirdi. Sanki o anı daha önce kendi yaşamış gibi özlem doluydu. Sıcak yatağını özlemişti. Dedektif, çalar saatini iki saat sonraya kurup yatağına girdi.

Rüyasında kendisini rengârenk döşemelerle süslenmiş bir odada gördü. Odaya girilen kapı, içindeki koltuklar, yeni harlanmış şömine, duvardaki raflarda duran biblolar, odanın bir köşesine konmuş yeşil-mavi kareli örtülü masa bir tabloda ya da bir filmde gördüğü gibi eğrilmiş, bükülmüş, boyutlarını ve simetrisini kaybetmişti. İnsanın fark edemeyeceği kadar yavaş bir hızda eriyorlardı sanki. Yalnızca kiremit rengi duvarda asılı duran resimler şekillerini koruyabilmişlerdi. Dedektif odada bir başınaydı. Duvardaki resimleri inceliyordu. Resimlerden birinde, tuvalin ortasında çok büyük silindirik bir yapı yükseliyordu. Çok katlı bir binayı andıran bu yapının her katında, plânları son anda alelacele yapılmışçasına düzensiz aralıklarla yerleştirilmiş demir parmaklıklı küçük açıklıklar vardı. Gökyüzü kızıla ve soluk bir yeşile bulanmıştı. Binanın etrafına, çeperlerinde yabanıl otlar gövermiş ve yıkılmış, talan edilmiş yapılar, öteki tekleri olmayan ayakkabılar, bez parçaları resmedilmişti. Yıkıntıların arasında ancak resmi bir süre inceledikten sonra zorlukla seçilen, küçük bir çocuk vardı. Çocuk, binanın haşmeti karşısında daha da bir küçülmüş, yukarılardan bir ses duymuşçasına bakışlarını yapının üst katlarına dikmişti. Bir başka resimde, Dedektif'in yazarın evinde gördüğüne benzer bir ejder resmedilmişti. Ejderin gözleri bu kez donukluktan çok sinsi, mutlu ve kötücüldü. Bakışları resme bakana değil de, sanki az sonra resmin sol yanından girecek korunmasız bir çocuğa dikilmişti. Çocuğun kendini gördüğünün, korktuğunu ancak nasıl bir efsundur bilinmez, usul usul ona doğru geldiğinin farkındaydı. Keyiflenmişti. Haki gözleri karanlıkta ışıl ışıl parlıyordu. Bir başka resimde gece ve karanlığın içinde küçük yaratıklar vardı. Kimileri ıssız sokaktaki su birikintilerinde birbirlerini ıslatarak oynayan, kimisi sokak boyu yüzünde kösnül bir tebessüm ile koşuşturan, kimisi de kuytuda bir kediyi sıkıştırmış karnını doyurmaya çalışan, bir başkası ışıkları yanan bir binanın camından içerdekileri dikizleyen yaratıkların her birinin kafalarında, rüzgârda dalgalanan bir tutam tüy vardı. Resimler bitmek bilmiyordu. Bütün duvarları dolaşmıştı; ancak

Dedektif ilkine geldiğinde, artık o duvarda önceden incelediği resimler değil, bu resimlerde daha önceden gördüğü anların birkaç dakika sonrasının çizimleri vardı. Tüm duvarları merakla hızla tekrar tekrar dolaşmaya başladı. Her seferinde resimler değişiyor, kendi kurgularını oluşturuyorlardı. Çocuk aniden binaya doğru koşmaya başlıyordu, ejder dişlerini gösteriyordu, yaratıklar hızla yer değiştiriyorlardı, karanlık bir zindandaki kapı açılıyor içeriye ışık doluyordu, çocuk binanın dibindeydi, bir başka çocuk üzerinde uğursuz bir ejderin bakışlarıyla ve küçük adımlarla karanlık ormana giriyordu, yaratıkların paramparça ettiği kedinin leşi kırmızıydı, binanın üzerindeki renkler sürekli değişiyor, bulutlar akıyordu...

Dedektif çalar saatin sesiyle uyandı. Zihninde ve gözlerinin önünde bir sürü görüntü uçuşuyordu. Ateşli bir hastalık geçiren biri gibi iki saat boyunca tuhaf rüyalar görmüştü. Uykusunda beyni uyanık olduğundakinden daha fazla çalışmış, uyumak tam da düşündüğü gibi onu daha da yormuştu. Yatağından doğruldu, kollarını, bacaklarını esnettikten sonra masasının başına geçti. Gözlerini bir noktaya dikip bir süre hiçbir şey yapmadan öylece durdu; bu şekilde birkaç dakika dursa, uykusunu fazlasıyla alacağını hissetti ancak yeniden uyuyakalmaktan korktuğu için toparlandı. Çalışmaya başlamadan önce masanın üzerinde duran kâğıtları rahat edebileceği bir şekilde düzenlemesi gerekyordu. Tomarın en üstünde yazarın son romanının el yazması duruyordu. Dedektif, kimilerinin üzerinde sayfa numarası olmayan bu darmadağın kâğıt tomarını diğerlerinden ayırdı. Kitabın basılı halini okumuştu ancak yine de yazarın bazı bölümleri, bazı nedenlerden dolayı kitaptan çıkarmış olabileceğini ve bu basıma verilmeyen bölümlerin tarikat hakkında ipuçları içerebileceğini düşünüyordu. Bu kötü el yazmasını sonra okumak üzere çekmecesine koydu Yine aralarında yazarın kaleme aldığı çeşitli hikâyelerin ve üzerine kafa yorduğu konuların bulunduğu diğer sayfaların büyük bir çoğunluğu, ya bir dergiden veya kitaptan koparılmıştı ya da bilgisayardan çıktı alınmıştı.

Dedektif ilk önce elindekileri yazarın yazdıkları ve diğerleri olarak ayırmayı düşündü; ancak bu şekilde belli başlı birkaç konu

üzerinde yoğunlaşan kâğıtların okunmasında bir bütünlüğü sağlayamayacağını ve bu biçim bir okumada bazı ayrıntıları ve ipuçlarını kaçırabileceğini düşünerek, elindekileri konu başlıklarına göre ayırdı. Yazar kitabıyla ilgili olarak ejderleri, tarihte varolmuş ve hâlâ varolagelen bazı tarikatları incelemişti. Aynalı Ejder tarikatının işleyiş yapısı, felsefesi ve icraatları hakkından notlar almıştı. Dedektif ilk olarak ejderhalar hakkında olanlardan başlamaya karar verdi.

Yazarın notlarına göre, ejderhalar daha çok doğu kültürlerine ait bir imge olmasına karşın, batı kültüründe de bu yaratıklardan bahseden söylencelere ve yapıtlara rastlamak mümkündü. Bu kültürlerde ejderler ve yılana benzer yaratıklar kimi zaman gücün, iyiliğin ve cinselliğin simgesi olurken, kimi zaman da kötülüğün, korkunun ve lânetin simgesi olarak addedilmişti. Çin görsel sanatlarında da büyük bir öneme sahip olan ejder, karanlığın ve aydınlığın tüm bileşenlerini bünyesinde toplamış yaratıklardan biriydi. Yine aynı kültürde suyu simgeleyen bu mahlûkatın, hava olaylarını kontrol ettiğine inanılmakta ve kurak mevsimlerde yapılan törenlerle ejderhaların ortaya çıkışı ve insanları kurtarışı çeşitli danslar, kostümler ve kuklalarla anlatılmaktaydı. Yazarın çalışma notları arasında, bu törenleri ve törenlerde kullanılan aksesuarları gösteren çeşitli çizimler vardı. Bazı resimlerdeki ejder motifi işlemeli kaftanlar içindeki hükümdarlar güçlü, kendinden emin ve soğukkanlıyken; onlarca metrelik kanatlarıyla gökyüzünde süzülen bir ejderhayı izleyen köylülerin bakışlarında korku, şaşkınlık, hayranlık ve ölüme yakın oluşun getirdiği olgun bir elem vardı.

Bir başka söylenceye göre ise Pasifik Okyanusu'nun Japonya kıyılarına yakın bir yerde, suyun derinliklerinde bir ejderin hükmettiği ve halkı ejder-insanlardan, yılan benzeri yaratıklardan oluşan bir hükümdarlığın varlığına inanılıyorlardı. Yazarın renkli bir kalemle altını çizdiği bir sayfada ise, Budist ve Taocu inanışlarda ibadet yerlerinin ejder motifleri ve heykelleriyle süslendiğinden ve ejderlerin bu insanlar için aydınlanma sürecinde insanların karşısına çıkan zorlukları simgelediğinden bahsediliyordu. Yine aynı sayfada, altı çizilmiş başka bir paragrafta ise Peru'da yaşayan Sharanahualar'ın ayinleri anlatılıyordu. Sharanahualar'ın sanrı gördüren otlar ile ilaçlar içerek, tenlerinin üzerlerinde kesilmiş yılan dilleri gezdirerek ejder

ve diğer sürüngenlere ait ruhları çağırdıkları anlatılıyordu. Yazar bu paragrafın yanına birçok küçük not almıştı. Bir ejder tarafından korunan kutsal ağaçtaki üç altın elmayı almak için yollara düşen Herkül'ün maceralarında ve başka kahramanların yüreklerine korku salan sarp doruklarda, gökyüzünde aniden hep bir ejder peyda oluyordu, tepelerdeki mağaraların içlerinden başka hiçbir yaratığınkine benzemeyen tuhaf sesler geliyordu. Canavarların bazıları kırmızı iken bazıları maviydi. Çift başlı kimilerinin başları kesildiği zaman, yerinde hemencecik bir yenisi bitiveriyordu. Ejderlerin boyunlarındaki hassas noktaları resmeden ve anlatan resimler efsanelerden yola çıkılarak değil de, yaratığın kalın derili bedeni üzerindeki uzun incelemeler ve denemeler sonunda çizilmişti sanki. Ejderler düşman bellediklerini öldürmek için ağızlarından her zaman ateş püskürtmüyorlardı; tükürükleri yakıcı olanlar, karşısındakini öldürmek için onlara donuk gözleriyle yalnızca bakmaları yeterli olanlar da vardı.

Tüm bu efsanelere rağmen, ağzından alev saçan yaratıkların yaşadığına ilişkin somut denilebilecek bir kanıt yoktu. Yazar, aldığı notlardan anlaşılacağı üzere bu yaratıkların gerçekte yaşamadıklarına inanıyordu. Hemen hemen bütün kültürlerdeki söylencelerde kötülüğü, cezayı, garaibi ve sapkınlığı anlatmak için canavarlardan yararlanılmış ve tuhaf bir şekilde bunlardan ejderha olarak bahsedilmişti. Ejderleri yaratan asıl şey korku, hayranlık ve hayal gücüydü. Gerçekte, tüm bu efsanelerde anlatılan, tapınakların duvarlarına işlenen, yüzlerce kez resmedilen ejderlere benzer yaratıklar vardı; ancak bunlar ne ağızlarından ateş püskürtüyor ne de bakışlarıyla insanları donduruyorlardı. Yılandakine benzer çatallı ve kırmızı dilleri, pullu kalın derileri, yine yılanınkine benzer donuk gözleri olan iri yaratıklardı bunlar. İnsanlar, bu hayvanlarla karşılaştıklarında, biraz düştükleri şaşkınlığın ve korkunun etkisi, biraz da insanlık tarihinde hep olageldiği üzere kendini diğerlerine dinletip ilgi çekmek arzusuyla, gördüklerini zihinlerinde abartmıştı. Kızıl dilleri ağızdan çıkan alevlere, insanın içine bir ürperti salan donuk bakışları efsunlu gözlere, pullu kalın derileri özel zırhlara dönüştürmüşlerdi.

Dedektif biraz dinlenmek üzere bakışlarını önünden kaldırdığında, güneş karşıdaki tepeler arasından görünmeye başlamıştı. Gökyüzü yer yer gedikleri olan kalın bir sis tabakasıyla kaplanmış, birkaç gündür aralıksız yağan yağmur hafiflemişti. Dedektif, masadan kalkıp cama doğru seğirtti. Geceki dinginlik, birkaç saate kadar kaldırımlarda hızlı adımlarla yürüyen yayalarla ve cadde boyunca dizilmiş onlarca araçla bozulacaktı. İnsanlar artık alıştıkları tekinsiz bir gecenin ardından, hiçbir şey olmamış gibi yine sokaklara dökülecek, birbirleriyle sohbet edecek, alışveriş yapacak, dilenecek, arabalarının camlarından sarkıp bir öndekine bağıracak, parmaklıklı balkonlarından aşağıdakileri izlemeye koyulacaklardı. Dedektif, elini yüzünü yıkayıp kendine bir kahve doldurdu. Kahvesini içtikten sonra dışarıya çıkıp yiyecek bir şeyler almaya karar verdi. Gün uzun ve yorucu olacaktı.

Masanın üzerinde okunmayı bekleyen daha onlarca sayfa vardı.

9: Önce
Cellat Sır Dolu Bir Dünyaya İlk Adımını Atıyor

Kanlı bir devirdi. İnsanlığını unutmuş bir hükümdarın çaresiz bir kuluydu. İşkenceleri, çekilen tırnaklarla kırılan kemikleri, af dileyen gözlere bir süre sonra yerleşen anlamsızlığı ve hiçliği görmüştü. İnsanlığını yitiriyordu. Diğerlerini aşağıladıkça, aşağılara düşmüştü. Kestiği her bir kelleyi kâbuslarında biriktirmişti. Alışmıştı. Sonra, tarihin en önemli kahramanlarındandı. Asayişin koruyucusu, kâfirlerin, hükümdarın buyruklarına uymayıp nizamı bozanların, kadınların ırzlarına ve varsılların canlarına kastedenlerin cezalandırıcısıydı. Allah'ın kutlu kullarından biriydi. Zihni karışık bir cellâttı. Kâbuslarından uyandığı gecelerde, yattığı yer

sanki kan kırmızıydı da, perdenin aralığından süzülen ay ışığının üzerinde oyunlar oynadığı karısının nurlu çehresinin masumiyeti bu utancı paklıyordu. Suçluydu ve günahkârdı. Mübarekti ve şerefliydi. Gözlerini kırpıştırdı. Açtı. Aşağı kattan güzel kokular geliyordu. Yattığı yerden doğruldu. Gözlerini ovuşturdu, gerindi, esnedi. Başını kaldırdığında, perdedeki ufak bir delikten süzülüp bir ok gibi tam yüreğine düşen ışık demetini fark etti. Kâbusları uykularından taşmış, oyunlarına gerçek dünyada devam ediyordu. Yüreğinin ısındığını, kavrulduğunu hissetti. Ölüme, öldürmeye ve padişahın kanunlarına alışamamış bir cellâttı. Ayağa kalktı. Dışarıdan içeriye dolan, yalnızca bu güneş ışığı değildi; yine yasaklı bir gecede, dört duvar arasında biriktirilen sözcükler sokaklarda çınlıyor, esnafların kendi aralarında konuştukları, satıcıların ve bohçacı kadınların çığırtıları, rıhtımda kayıkları ve takaları karşılayan martıların bağırışları birbiri üzerine binerek sanki sessiz gecenin hıncını çıkartıyorlardı. Sokaklarda, bir gece önceki toplu idamların korkunçluğu, Murad'ın kudreti ve sallandırılanların sessiz geceyi yırtan son feryatları konuşuluyordu. Cellât, gece oradaydı. Vazifede. Çizmeleri kanlı, elleri nasırlıydı. Cellât kendine, zihniyle yüreği arasında kara ipliklerle dipsiz gedikler dokuyan hatırlayışlarına daha fazla katlanamayacaktı. Aşağı inmek için merdivenlere, güzel kokulara doğru seğirtti.

Herkes yerini almış, kahvaltıya başlamak için onu bekliyordu. Besmele çekerek yere çöktü. Çocukları ve karısı da bir yankı gibi ardından yineledi. Karısının uzattığı bardağı önüne alırken, içine çektiği havayı, uğursuz gecenin sıkıntısıyla birlikte riyakâr bir "çok şükür"le havaya saldı. Çocuklar ve karısı da yeniden ardından... "Yusuf" dedi, "hele sen geç kalmadın mı?" Yusuf'un mahmur bakışları yerdeydi. "Cemal Usta rıhtıma mal almaya gidecekmiş, yarın bir müddet geç gelesin' dedi." diye yanıtladı.

Cellât hiçbir şey demedi. Yusuf küçük olanıydı. Bakırcılık zanaatını öğrenmek için bir ustanın yanına verilmişti. Büyük olanının adı Faruk'tu. İbrahim Hoca Efendi'nin yanında yetişecek, müezzin olacaktı. Babasına, annesine, ailesine ve padişahına çok

dua edecek, onları kötülüklerden koruyacaktı. Faruk ezan okudukça, sesi sokaklarda çınladıkça Cellât'ın yüreğine su serpilecek, vicdanı paklanacaktı. Huri Hanım, "Efendi" demişti "böyle karnını doyurabilecek mi, sen yaşlanınca bize kim bakacak." Cellât kararlıydı, "Kâfi. Bu iş burada biter hanım. Benim yiğitlerim, babaları ve büyükbabaları gibi cellât olmayacaktır. Birimiz yoktur ki yüzünde nur ışısın. Gözlerimi kapattığımda korkunç şeyler düşer gözlerimin önüne. Kesik başlar, yüzülmüş deriler, feryadı figân biçareler. Benim oğullarım uykularında peygamberlerini görecekler. İtiraz istemem." O gün o iş orada bitti. Aslında Huri Hanım Yusuf'un nakkaş olmasını isterdi. Hem öyle birkaç akçeye razı, dilenciden kinaye hünersiz ve aç mahalle nakkaşlarından değil; Enderun Nakkaşhanesi'ndeki hünerli ve bunun farkında kibirli, saygın nakkaşlardan olacaktı Yusuf. Lakin doğru söylerdi kocası, altın kafeste kuş sütüyle beslenmiş, ne fark ederdi. Cümle hayatı boyunca Saray-ı Hümayun'da mahpus kalacaktı. Hokkalardan, elyazmalarından, kamış kalemlerden mürekkep bir âlemde, Sernakkaş'ın gölgesinde bir başına kalakalacaktı.

Müezzin olacak Faruk büyüyüp de genç bir delikanlı olunca babasına sorduğunda aldığı yuvarlama yanıtlardan değil de, yıllar sonra, onun ölümünün ardından bulduğu kâğıtlardan okuduklarından öğrenecekti bu seçimin nedenini. Ve müezzin olmuş Faruk yıllar sonra, babasının kendi ruhunun kuytularını deştiği, vicdanını, padişahını, suç ile cezayı ve –haşa– Tanrı'yı sorguladığı bu şeytan işi yazılarını utançla okuduktan sonra, Hoca Efendi'ye göstermeden gizlice ateşe atacaktı.

Cellât, birkaç dakika önce bıraktığı nefesini geri içine çekerek sofradan kalktı. "Evvela bugün öğreneceğim, neymiş şu kolyenin sırrı" diye düşündü, "çok şükür. Eline sağlık hanım. Haydi bakayım Yusuf, sen ne olur ne olmaz, ör.den git, bekle ustanı. Faruk, sen de Hoca Efendi'nin yanına git. Dua ezberlersin. Akşam da bize gazel okursun" diye konuştu.

Yukarı kata, odalarına çıktı, çekmecesinden kolyeyi aldı, bir süre seyrettikten sonra cebine koydu. Aşağıya indiğinde çocuklar

çıkmıştı. Karısı sofrayı topluyordu. Cellât bir süre arkasından gizlice onu izledi. Adı gibi hâlâ bir huri kadar güzeldi. Dışarıdan, kötülüklerden, zindanlardaki karalardan çok uzaklarda, başka bir dünyadaydı. Masumiyeti, ay teninde birer gonca gül gibi açan gamzeleri hâlâ rüyalarını süslüyor, iş başındayken ansızın gözlerinin önüne düşüp ellerini ağırlaştırıyordu. Karısı ansızın dönüp de göz göze geldiklerinde bir an ne yapacağını bilemedi. Saf bir aşık olan Cellât, hazırlıksız yakalanmıştı. Geveledi.

– Yemeğe balık getireceğim... Sen... Gelirken bir şey lazım mıdır?

– Şey Bugün bohçacı gelecek.

Cellât kesesinden birkaç akçe çıkarıp masaya bıraktı. "Akşam" dedi, "balık getireceğim. Allahaısmarladık."

Sokak hareketliydi. Güneş yavaş yavaş yükseliyordu. Gece bütün sözcükleri tüketen esnaf henüz sıcaktan mayışmamış, dükkânlarının önlerinde uyuklamaya başlamamıştı; hâlâ tavla oynuyor, birbirleriyle şakalaşıp gelen geçene laf yetiştiriyorlardı. Cellat, zihnindeki düşünce ve soruları toparlayabilmek için kimseyle konuşmadan doğruca ve hızlı adımlarla Ermeni Mangasar'ın dükkânına gitmek niyetindeydi, ancak dükkânın önünde belindeki kayışta ustura bileyen Berber İdris'ten kaçması pek kolay olmayacaktı. İdris öyle yek selâmla yetinmezdi. "Sabah şerifleriniz hayrola efendi" dedi berber.

– Sağ olasın, senin de İdris Efendi.

– Erkencisin bugün, hayrola.

– Hoca efendiye gidiyorum. Beni istemiş, bizim oğlanın durumunu konuşacaktır herhalde.

Cellat bir anda uyduruvermişti. Gevezeler şahı Berber İdris yeni dedikodular peşindeydi belli ki. "Hele gel içeri efendi. Oğlan yeni sabun köpürtüyor, şimdi hazır olur, bir tıraş edeyim

seni." Sıkılganlar şahı Cellat alelacele, güç belâ yanıtlayabildi. "Yarın bi'iznillah İdris Efendi. Lakin hoca efendi bekler şimdi, ben tez yollanayım." Berber İdris öyle hemen gücenmezdi, üstelemedi, "Sen bilirsin efendi. Bizde davet var, zorlama yok. Ben buradayım, çırak burada, evvela dükkân burada. Ne vakit istersen, başımız üzre." Cellat teşekkür edip adımlamaya başlamıştı bile. Öyle ya Berber İdris burada, çırak burada, dükkân burada. Ya Ermeni Mangasar? Sanki biraz daha geç kalırsa gittiğinde onu yerinde bulamayacak, bilmedikleri ve merak ettikleriyle bir başına kalacaktı. Hızlıca yürümeye koyuldu. Deniz kokusu ara sokaklara kadar sokulmuştu. Cellât kendine laf yetiştiren esnafı selâmlayarak yukarı doğru bir yılan gibi kıvrılan yokuşu tırmandı. Biraz ileride yokuş iki ana kola ayrılıyordu. Biri sağdan, ara sokaklardan geçerek rıhtıma doğru iniyor, öteki inatla yukarıya doğru tırmanmaya devam ediyordu. Cellât, tırmanmaya devam etti. Tepeye çıkıldıkça, birbirine yaslanarak ayakta durabilen evler sıklaşıyor, ara sokakların sayısı artıyordu. Evlerin kapılarının önünde kara kaşlı, kara gözlü çocuklar meraklı gözlerle, sakinleri dışında pek kimsenin uğramadığı sokaklarda adımlayan yabancıyı izliyorlardı. Sokaklar çatallanıp daraldıkça, kapıları açık bu evler birlikte bir yaşam alanı oluşturuyor, mahremiyetin sınırları belirsizleşiyordu. Ermeni Mangasar'ın dükkânı bu sokaklardan birindeydi. Ermeni, ulema taifesinden, gayrimüslimliğine karşın hürmet duyulan ve hatta çeşitli münasebetlerle paşaların dahi fikirlerini dinleyip ziyaretine geldiği bilinen yaşlı bir adamdı. Kolyeyi ona gösterecekti. Dükkânında dünyanın dört bir yanından gelen birçok elyazmasını, tuhaf eşyaları ve Haliç'ten topladığı, savaşlarda ele geçirilip de ne işe yaradığı anlaşılmadığı için denize atılmış bir sürü levazımı biriktiriyordu. Bilgili ancak *suskun biriydi.*

Cellât birkaç kere geldiği sokağı sonunda buldu. Dükkân açıktı. Ne bir tabelâsı ne de davetkâr bir duruşu vardı. Kapıyı tıklattı, içeriye girdi. İçerisi bir köşedeki kandilden yayılan ölgün bir ışıkla yarım yamalak aydınlanmıştı. Cellât'ın etrafını tam anla-

mıyla görebilmesi için birkaç saniye geçmesi gerekti. Dört duvar raflarla ve raflardaki kitaplarla doluydu. Bu raflara sığmayan kitaplar, dışarıdan bakıldığında düzensiz denebilecek bir şekilde etrafa saçılmış, birbiri üstüne yığılmıştı. Rafların boşluklarından görünen duvar, çatlaklarla doluydu. İçerideki rutubetten dolayı, duvarın kimi yerlerinde tüysü ve haki ince bir tabaka oluşmuştu. Yerlerde buruşturulup atılmış ya da özenli bir şekilde kesilmiş kâğıt şeritleri vardı. Kapının karşısındaki duvarda, üzerinde bir kandilin durduğu ahşap bir masa vardı. Bir süre sonra, girişin hemen solundaki perde titreşti ve ardından Ermeni Mangasar belirdi. Serinlemek için elini yüzünü henüz yıkamış olsa gerek, uzun kır sakallarında çiğ taneleri gibi damlalar birikmişti. Yaşlı adam üzerindeki yeşil kaftana sildiği ıslak elleriyle sakalını düzeltirken Cellat'ı süzdü.

– Buyurun, nasıl yardımcı olayım size.

Bu rutubetli ve duman kokulu odada geçirdiği yıllar Ermeni'de bir iz bırakmıştı. Sesi paslı bir tenekenin gıcırtılarına benziyordu.

– Selamünaleyküm efendim. Hatırlarsınız, ben Bostancıbaşı Teşkilatın'dan...

Ermeni, Cellât'ı, konuşmasını tamamlamasına izin vermeden eliyle susturdu. Boynunda asılı duran adeseyi gözlerine yaklaştırdı ve karşısındaki adamı daha dikkâtli bir şekilde süzdü.

– Evet, ya... Pek tabii ki, sesinizi işitince hatırladım sizi. Hatırlıyorum, bana birkaç kez bir şeyler getirmiştiniz. Kusura bakmayınız oğlum, artık hepten yaşlandım. Bu ihtiyarın artık ne gözleri görür ne bacaklarım tutar oldu.

– Öyle demeyin, zira halâ sapasağlam işinizin başındasınız. Evvelâ baş sağlam olduktan sonra ne gam.

Cellat'ın gırtlağı kaşınmaya, sesi farklılaşmaya başlamıştı. Ermeni, gülümseyerek masasına yöneldi ve masanın üzerinde açık bir şekilde duran kitabı alıp Cellât'a gösterdi. Cellât, çekingen ve meraklı adımlarla Ermeni'ye doğru yaklaştı. Adamın gösterdiği sayfada Latince harflerle bir şeyler yazılıydı. "Lakin" dedi "maalesef ben Latince bilmem... Ermeni'nin sakalları titreşti. Cellât, yaşlı adamın gülümsediğini neden sonra anladı. Ermeni, kitabı Cellât'a uzattı.

– Zaten bunu beklemezdim. Yanlış anlamayınız lütfen. Bu topraklarda gayrimüslimler dışında kim bilir ki bu alfabeyi. Alınız oğlum, evvelâ şu kitaba bakınız.

Cellât kitabı aldı, gizli bir işareti, ihtiyarın onun fark etmesini istediği bir ayrıntıyı arayarak kitabın kapağını, kâğıdının kalitesini, bazı sayfalardaki resimleri inceledi. Kitap son derece muntazam bir şekilde yazılmış ve ciltlenmişti. Ancak Cellât aradığı ayrıntıyı bulamamıştı. "Matbaadan çıkma" dedi ihtiyar, "şu düzene, harflerin birbirleriyle aralarındaki uyumuna, satır boşluklarının tekliğine bakınız. Gâvurlar artık kitaplarını dev makinelerde yazıp çoğaltıyorlar azizim. Ve bir kitabın bir eşinin çıkartılması yalnızca dakikalarını alıyor. İnanılmaz bir icad, sizce de öyle değil mi?" Cellât kitabı yeniden incelemeye başladı. Beceriksizce kitabı elinde tartıyor, parmaklarıyla sayfaların kalınlığına bakıyor, gözlerini sayfalara iyice yaklaştırıp mürekkebin kalitesini anlamaya çalışıyordu. Kitapların böyle çoğaltıldığını daha önce bir yerlerde duymuştu. Ne diyeceğini bilmiyordu. Oysa Ermeni'nin daha diyecek çok şeyi vardı. "Bundan birkaç yıl evvel gün aşırı buraya uğrayıp benimle muhabbet eden, sonra giderken, bir sonraki ziyaretinde getirmek üzere benden kitaplar alan bir genç adam vardı. İsmi Ahmet'ti." Cellât, Ahmet isminde birçok kişi tanıyordu. Bu Ahmet'in de tanıdıklarından biri olması pek muhtemeldi. Yanıt vermeden gülümsedi. Ermeni'ninki de zaten bir soru değildi. Diğer tüm yaşlılar gibi, karşısındakinin tepkilerini pek umursamıyordu. İçerinin havasızlığından, yalnız-

lıktan, içinde nelerin yazıldığı bilinmez bu kitapları okumaktan ve tabii ki yaşlılıktan aklını yitirmiş olmalıydı ihtiyar. Ne ki, içerinin havasından mı, Ermeni'nin kır sakallarının ışıltısından mı, Cellât da bir tuhaf olmuş, merakla ihtiyarın ağzından dökülecek sözcükleri bekler olmuştu. "İşte bu muhterem genç –ki siz azizim, ona sonradan Hezarfen adını taktınız– ilimle uğraşmayı pek severdi. Hani aramızda kalsın, ben de pek hoşnut olurum yaratanın eserinin sırlarını keşfetmekten. Şu gördüğünüz kitapların arasında çeşitli ilimlerle ilgili olanları ganidir. Neyse, bu gencin emelini biliyorsunuz. İnsanoğlunun –padişahımız haşa derdi– tıpkı kuşlar gibi bir gün uçacağına inanırdı Ahmet'im. Bilirsiniz, bunu başarmış, şu karşıdaki şanlı Galata Kulesi'nden havalanıp Üsküdar'a konmuştu." Cellat, birkaç yıl önceki bu olayı ve birbirine karışmış kara saçı ve sakalı ile eprimiş kıyafetleriyle bir münzeviyi andıran bu tuhaf genci hatırlıyordu. "İşte" dedi ihtiyar, "padişahın kendi eliyle altın dolu bir kese verdiği bu bilge insan nerede dersiniz şimdi?" Cellât düşündü. Hafızasının derinliklerini yokladı. Atalarından miras hatırlamayı sevmeyen puslu zihninden kara bir kuş havalandı, ardında beyaz, kevgir bir boşluk kaldı.

– Hezarfen'i hatırlıyorum; lakin.. Sahi, sonra ne oldu?

– Ne olacak, gâvur topraklarına sürüldü. Yo hayır, çalışmalarını sürdürmesi için değil.

Ermeni, Cellât'a sokuldu. Sesi bu sefer puslu ve alçaktı. "Sürdüler onu sevgili oğlum. Belki şimdiye çoktan ölmüştür." Yoğun, kır kaşları büzüşüp alnının ortasında bir topak gibi birleşmişti. Gözlerinde öfke vardı ve sesi yeniden yükselmişti. "Padişah, diğerlerine benzemeyen bu tuhaf ve aziz delikanlıdan, onun bu başarısından korkmuştu. Kendi şeyhülislamını zamanı gelince öldürtmekten çekinmeyen hünkârımız, 'Allah'ın kurallarına karşı gelen, –haşa– kuşlar gibi uçmaya çalışan' ve halkın takdir ettiği bu sapkının ipini sessiz sedasız çekiverdi.

Saray-ı Hümayun'dakilerin şehvetengiz dilberlerin koyunlarında duydukları hazzı Ahmet'im zihnindekileri kâğıtlara dökerken hissederdi. Onun nigârı tasarılarıydı. Ahmet oğlum semalarda süzülmeye vakıf olmayı arzulamaktaki niyeti, sultanın yardakçılarının buyurdukları gibi, yaradılışına itiraz etmek değildi. Bilhakis, o Cenab-ı Hakk'ın lütfu olan dimağının ve yeteneklerinin sınırlarını zorlamak isterdi." Cellât, ne uçmaya çalışan bu tuhaf adamı ne de yaptıklarını düşünmüştü şimdiye kadar. Sapkınlık mıydı yaptıkları yoksa Allah'ın eserinin sırlarını aramak mıydı bu, bilmiyordu. Peki ya Tanrı'nın sırları sır olarak kalmamalı mıydı? Bu Ermeni ihtiyar eninde sonunda gâvur dölünden gelme değil miydi; acaba beynini mi yıkamaya çalışıyordu? Peki ya Kitabı Mukaddes ne diyordu? Her yanı ter içinde kalmıştı. Şalvarının üzerinden sarkan göbeği iyiden iyiye kendi koyuvermişti; şakaklarında, ince bıyığında, yağlı yanaklarında peyda olan damlacıklarla birlikte vücudunu aşağıya çekiyordu. Ermeninin öfkesi yağmur gibiydi; bir anda, etrafındaki her şeyin üzerinde bir hâkimiyet kurmuş, homurtularla dört bir yana saçılıyordu. Az önce masaya koyduğu kitabı yeniden eline aldı. "Bakınız oğlum, kim bilir hangi gâvur âlimin icadı bu.

Önemsemezlik etmeyin, ziyadesiyle önemli bir icattır bu gördüğünüz. Makinelere yazı yazdırıyorlar. Onlar ki, hiç şüphesiz imanları bizden güçsüzdür, koşulsuz desteklerler bizim Ahmet gibileri. İşte oğlum, bu yüzden büyük bir gaflet içindeyiz, kapılarımızı mühürledik. Dışarıda neler olur, bilmiyoruz. Dimağlarımızı mühürledik. Tahayyül etmekten, yeni fikirler üretmekten korkar olduk, sindik. Oysa büyük keşifler işlek zihinlerde zuhur eder. Bizde ezelden beridir ustalar uzun ve meşakkatli yıllar sonunda vâkıf oldukları hünerleri bir sanat sırrı olarak saklamayı bir erdem addederler. Kendi bilgimizi aktarmaktan aciz bizler şimdi de diğer fikirlerin intikaline ket vurur olduk. Gaflet içindeyiz oğlum, gaflet içindeyiz. Gâvurlar her geçen gün yeni bir şey icat eyleyip, gün geçtikçe güçleniyorlar. Korkuyorum, ben bundan korkuyorum. Bir gün bizim Hezarfen'inkinden esinlenme tuhaf maki-

nalarla başlarımızdan aşağı taş yağdırmalarından, harp ederek değil düşünerek güçlenmelerinden ve bir gün burada gördüğün kitapların, bu topraklarda yetişmiş alıcıları da olacağı umudumu yitirmekten korkuyorum. Allah yazımızı hayırlara tebdil eylesin." Ermeni'nin puslu sesinde artık gerçekten de korku vardı. Dükkân, Cellât için bir kâbusa dönüşmüştü. Rutubetli, havasız, karanlık bir kâbus. Cellât, bu hafif çatlak ihtiyarı sevmişti. Havada uçan makineleri, taşları ve kendilerinden güçlü gâvurları bilmiyordu ama Ermeni'nin öfkesi ve anlattıkları heyecan vericiydi. Adam susmuştu. Gözlerini ahşap zemindeki bir noktaya dikmiş, düşüncelere dalmıştı. Sanki kendi öfkesine ve heyecanına dayanamayan ruhu bedeninden çıkıp bu deliğe kaçmıştı da, ihtiyar o anda öylece kalakalmıştı. Tam zamanıydı. Cellât cebinden kolyeyi çıkardı. Alnını sildi, saçlarını kaşıyıp ihtiyarın nazlı ruhunu beklemeye koyuldu. Ermeni, hâlâ sessizdi. Cellât sonunda "Ben" dedi, "izninizle size bir şey danışmak isterim. Bir kolye getirdim size." Ruhu geri gelmişti; ihtiyar yeniden hareketlendi, arkasına dönüp elindeki kitabı raflardan birine yerleştirdi.

– Gösterin lütfen. Satmak mı istiyorsunuz?

– Aslında, henüz ne olduğunu bile bilmiyorum. Size bunu danışacaktım. Belki...

Ermeni Cellet'a döndü. Cellât, elinde tuttuğu kolyeyi ihtiyara uzattı.

– Bir idam mahkûmunun boynundaydı.

Ermeni, dinginliğini bozmayan bir merak ve heyecanla kolyeyi eline aldı. Kolyeyi, ölüm habercisi siyah beneklerin peyda olduğu kırışıklarla dolu titrek ellerinde evirdi, çevirdi. Parmak uçlarını renkli taşların üzerinde gezdirdi. Yıllar sonra, eskilerin istiflendiği tozlu kutuların arasında çocukluğunun en sevdiği oyuncağını bulmuş biri gibi kolyeyi okşuyordu. Gözlerine hatıralarının apansız baskınıyla birlikte bir ışıltı yerleşmişti. Ruhu yeniden bedenini terk etmiş, çok uzaklara yollanmıştı. Bir süre

sonra, bakışlarını ve dikkatini elindeki kolyeden ayırmadan konuşmaya başladı.

– O idam mahkûmu kimdi, bilmiyorum ancak şimdi elimde tuttuğum bu kolyenin ziyadesiyle önemli olduğunu söylemek isterim size.

Cellât ne diyeceğini bilmiyordu. Ne kolyenin Ermeni'yi neden bu denli heyecanlandırdığını anlayabilmiş, ne de ihtiyarın renkli ve belli ki değerli taşlarla bezeli bu takıdan değerli değil de önemli olarak bahsettiğini anlamlandırabilmişti. İhtiyar, bunun farkındaydı.

– Bir ejderha. Yani bir canavar, ağzından alev ve ölüm kusan bir acaib-ül-mahlukat.

– İblis yani.

– Hayır. Uzak Doğu da yaşayan tuhaf bir yaratık. Oralarda bu yaratığın kutsallığına inanılır. Bir görseniz; hükümdarları üzerlerinde bu yaratıkların resmedildiği kıyafetler giyiyor, bazı tapınaklarda bu hayvanların resmedildiği süslü duvarların önünde delikanlılar, yaşlılar, kadınlar, erkekler uzun uzun düşüncelere dalıyorlar.

– Peki tüm bunları siz nereden biliyorsunuz?

Ermeni, kolyeyi Cellât'a geri verdi. Birkaç dakika önceki heyecanı durulmuş, gözlerindeki ışık parıltısını yavaş yavaş yitirmişti. "İlk gençliğimce, henüz bir köle olarak buraya getirilmeden evveldi, uzun yolculuklarına çıkan gemilerde çalışmıştım. Her delikanlı gibi avareliğe müptelâydım, cihanı arşınladım. Birçok memleket gördüm, bazen görevimi bırakıp gemiden firar ettim ve bu memleketlerin kimilerinde uzunca kaldım. En çok da, bu seyahatlarımda gördüğüm Uzak Doğu memleketlerini beğenmiştim. Tuhaf gelenekleri ve inanışları olan oralı insanlar, beni ve benim gibileri başka hiçbir yerde görmediğim misafirperverlikle karşılarlardı. Aynı gökkubbeye yakarırdık, lakin sanki onların tanrısı bizimkinden gayri idi; evvelâ cihana düşmüş de binbir

billur parçaya bölünmüştü. Kendi inşaları irili ufaklı, kerpiçten, altından ve türlü cevahirden yapılma tanrılara tapınıyorlardı. Müşrik ve tuhaf insanlardı lakin huzura, sükûna ve sulha bizden ziyade meftundular. Velhasıl cihanın sair yerlerindekilerden çok farklıydılar. Bizim gibi gayrimüslimlerin kendi inanışlarını sürdürmelerine izin veren bu imparatorluğun evladı olan siz bilmezsiniz oğlum; bu toprakların dışındaki birçok yerde, eğer oradakilerin inandığına inanmıyor, onlar gibi hareket etmiyorsanız çok acılar çekersiniz. Sürekli bir baskının, hatta zulmün altında yaşarsınız. Az evvel bahsettiğim uzaktaki doğuda yaşayanlar da tıpkı sizin gibi, bizim gibidirler. O topraklarda da –tıpkı buradaki gibi– birçok farklı inancın peşinden giden insanlar sulh ve anlayış içinde yaşarlardı." Bu kadar geçmişe gitmek Ermeni'yi yormuştu. Konuşmasına devam ederken, kendini duvarlardan birine bitiştirilmiş ve küçük yırtıklarla dolu yeşil kumaşı solmuş sedire bıraktı. Cellât, ne kadar süredir bu odada olduğunu unutmuştu. Geçmişe ve uçan korkunç makinaların yapıldığı geleceğe uzanan bu izbe, sanki sihirli bir tüneldi. İhtiyar bilginin sözcükleriyle bu tünelin uzandığı zamanlara gidip geliyorlardı. İhtiyar heyecanını perdeleyen vakarlı bir ifadeyle konuşmasına devam etti. "Aynalı Ejderler de bunlardan biriydi. Ufak bir tarikattı. Kendilerine Aynalı Ejderler diyen ve duvarları, tavanları bu korkunç mahlukatların suretleriyle bezenmiş tapınaklarda inzivaya çekilip derin düşüncelere dalan bu insanlar kendilerini kör ediyorlardı. Bunun nedenini ve tarikatın diğer sırlarını pek az kişi bilirdi. Tekkeye giren biri, bir daha çok seyrek dışarı çıkardı." Cellât'ın kanı donmuştu. Bir an, kitaplarının arasında ömrünü tüketen bu ihtiyarın tüm bunları uydurduğunu düşündü. Masanın üzerindeki kandillerden yayılan ölgün ışığın duvarlara titrek ve sürekli değişen gölgeler düşürdüğü ve kitaplardan, etrafa saçılmış eski metal eşyalardan yayılan baş döndürücü rayihaların dolaştığı bu odada kendi gerçekliğini yaratmıştı. Ermeni, gözlerini yine yerdeki bir noktaya dikmişti. Oturduğu yerde yüzü gölgede kalmış, yalnızca göğsüne kadar inen beyaz sakalları, kucağında kavuşturduğu

buruşuk elleri ve sedirin kumaşıyla aynı renkteki kaftanının altındaki siyah ayakkabıları görünüyordu. Sanki biraz sonra bütün bunlar ve ihtiyarın hışırtılı sesi, yavaş yavaş sönmekte olan kandillerden yayılan aydınlıkla beraber yok olacak ve Cellât kendini yine kâbuslarındaki o zulmetin içinde bulacaktı. Ama ihtiyar hâlâ oradaydı. "Tek emelleri yeryüzündeki tüm dinleri, inançları ve beşeri birleştirip ebedi huzuru ve sulhu sağlamaktı. Böyle diyorlardı. Ne kutlu bir emel! Dediğim gibi, pek büyük bir tarikat değildi; oysa şimdi görüyorsunuz, kapılarıyla birlikte dimağlarını da mühürlemiş bu imparatorlukta dahi zuhur etmişler." Cellât boğazını temizledikten sonra, sonunda artık kendine de yabancı gelen bir sesle konuşabildi.

– Yalnızca bir kolyeye bakarak bunları nasıl söylersiniz? Oysa ben, elimdekine bakınca ırak ülkelerden alınmış bir hatıralıktan, pahalı, zarif ve tuhaf bir takıdan başka bir şey göremiyorum.

Yaşlı bilgin yine yerdeki o sihirli noktasını bulmuştu. Tüm bilgisini ve gücünü ondan alıyordu. Sanki kendi eli ondan habersiz hareket ediyormuşçasına usul usul sakalını düzeltiyordu. "Evvela şunu söyleyeyim; beni şaşırtan tarikatın bu topraklara kadar intikal eden *mevcudiyeti* değildir. Zira asıl tuhaf olan bu kolyenin şu an sizin elinizde olmasıdır. Gençliğimde bir yıla aşkın bir süre kaldığım o memleketlerden birinde, yaşlı bir adamla tanışmıştım. Durgun, huzurlu, güler yüzlü ve yardımsever bir ihtiyardı. Adam kördü. Gözlerinin yerinde biçimsiz çukurlar vardı. Yaşlı bir suratta, karşısındakinde acıma duygusu uyandıran bu çukurlar, emin olunuz oğlum, genç birinin suratında korkunç bir yaraya dönüşür. Gençlik ateşiyle bu ihtiyarla geceler boyu uzun uzun konuştuğumu, tartıştığımı hatırlıyorum. Yaratan hakkında, evren hakkında, biz insanlardan, kaderden, aşktan, harplardan ve ölümden konuşurduk. İhtiyar bir gün bir tarikattan bahsetti. Şöyle diyordu: Eğer ki, "ben" ile "öteki" arasındaki sınır kalkarsa, bütün kötülükler kaybolacak, tüm cihana sulh gelecekti. İhtiyar, yalnızca basit bir hoşgörü anlayışından bahsetmiyordu. "Düşün"

diyordu "böyle bir ortamdaki aşkı, öfkeyi ve insanlığı düşün." Ya Tanrı? İhtiyar konuştuklarıyla beni efsunlamıştı. Benim yerime o düşünüyor, her gece aşkın, öfkenin ve yaratanın birbirinden güzel tanımlamalarını yapıyordu. Damarlarımda alev alev bir tutku, heyecan ve bilme arzusu taşıyan bir kanın dolaştığı bir delikanlı olan ben, işte o gecelerden birinde ihtiyarın peşine takılıp bahsettiği topluluğun toplantılardan birine katıldım. Topluluk, birçok tarikat gibi kendine yandaş toplamaya çalışmasına rağmen, sırlarını hemen ifşa etmiyordu. Demem o ki, usul ve derinden ilerlemeyi tercih ediyorlardı. Temkinliydiler. Tuhaf bir sezgiyle, kimlerin kendilerine katılacaklarını biliyorlar, kimlerin geçici bir tutkunun peşine takılıp onları bulduğunu anlıyorlardı. Ne ki, benim niyetimi kestirememişlerdi. Niyetim ya da gelecek üzerine plânlarım yoktu çünkü. O an orada olmalıydım; manevi bir açlıkla bunu hissediyordum yalnızca. Neyse, orada olanları anlatmayacağım. Zaten şu uyuşmuş hafızam da bunu pek izin vermez. Topluluk az önce bahsettiğim Aynalı Ejderler idi. Bir süre sonra toplantılarını kaçırmaz olmuştum. Tıpkı konuştuğum ihtiyar gibi güleç, huzur dolu dervişlerle ve gözlerinde her daim bir pırıltının dolaştığı benim gibi toylarla tanışmıştım. Her geçen gün tarikatın düşünce yapısı, emelleri ve uygulamaları mevzularında birçok şey öğreniyordum. Hatırlıyorum, yalnızca bu gizli tarikatın önemli konumdaki müritlerinin ve şeyhlerinin boynunda bu madalyon vardı. İşte, bu yüzden o elinde tuttuğunun alelâde bir takı olmadığını biliyorum. Kolyeye iyi bakınız, içinde kendinizi görecesiniz. Yüzlerce... Cellât ışığa yaklaştı, kolyeye dikkâtlice baktı. Daha önce fark etmemişti, gerçekten de koyu renkli taşların üzerine düşen yansısı diğerlerinin yüzeyinden yeniden yansıyor, kendi içinde çoğalarak sonsuza doğru büyüyordu. Akıl almaz, büyülü bir görüntüydü. Kendinden sıkılınca Cellât, yeniden Ermeni'ye döndü. Merakı iyiden iyiye artmıştı; öte yandan ihtiyarı bunaltmaktan ve bir de tüm varlığıyla karşısındakine teslim olmuş bir budalayı oynamaktan çekiniyordu. Ancak içindeki bilme arzusu gemlenecek gibi değildi. İhtiyar,

anlatısının en heyecanlı yerinde dinleyenlerin nabzını yoklayan usta bir dengbej gibi susmuş, karşısındakinin gözlerinin tam içine bakıyordu. Cellât dayanamayacaktı.

–Peki sonra ne oldu? O topluluktan niye ayrıldınız ya da ayrılmak zorunda kaldınız? Yoksa sulh...

İhtiyar yine Cellât lafını bitirmeden puslu sesiyle araya girdi. Bu artık bir alışkanlık halini almıştı. "Yo, hayır; ben orada olduğum süre boyunca hiçbir şey olmadı. Oradan ayrıldıktan yıllar sonra, yeniden ziyaret ettiğimde de ne o topraklarda ne de dünyanın herhangi bir yerinde arzu ettikleri barış sağlanabilmişti. Zaten bir süre sonra bu beyhude barış emeli bana saçma gelmeye başlamıştı. Belki delikanlılığımdandı. Gençtim; Tanrı'ya, kitaplara ve ihtiyarlara ayıracak zamanım yoktu. Yaratana kitaplar okuyarak, uzun saatler boyunca düşüncelere dalarak değil; onun eserini, yani doğayı, insanı ve cihanı tanımaya çalışarak ulaşılacağını düşünüyordum. Bunun en iyi yolu da serüvendi. Bir derviş gibi yeniden taban tepmeye koyuldum." Cellât, yıllar önce Ermeni'nin duyduğu heyecanın şimdi kendi içinde arsız bir ot gibi yeşerdiğini hissetti. İhtiyar, içinde bulunduğu karanlıkta sıyrılarak doğruldu. Durmadan anlattığı bu dakikalar boyunca sanki daha da yaşlanmıştı. Birer zeytin tanesi andıran gözleri küçülmüş, kamburunun çizdiği yay daha çok belirginleşmişti. Sanki biraz daha anlatırsa anne karnındaki bebeğin şeklini alacak, doğal çevrimini tamamlayıp son nefesini verecekti. Sakalları yeniden titreşmeye başladı. "Şimdi müsaadenizle biraz dinlenmek isterim. Sizinle muhabbet etmek benim için zevkti. Biraz fazla konuştum galiba; tabii biz ihtiyarlar uzun yıllar boyunca herkes gibi birçok şey yaşıyor ancak tüm bunları eşsiz sanıyoruz. Sanki bizden sonra hiç yaşanmayacak gibi. Boş versenize... Eh, bir de biz yaşlılar sustukça ölümün uğursuz nefesini kulaklarımızda hissediyoruz. Size anlatamam oğlum, ah, nasıl illet bir sestir o. Bakın yine konuşmaya başladım... Cellât vücudundaki tüm sinirlerin titreştiğini hissetti. Heyecanlanmıştı. Bu konuşma

böyle bitmemeliydi. Ermeninin Aynalı Ejderler hakkında daha anlatacak çok şeyi olmalıydı. "Lütfen... Eğer, biliyorsanız –ki ben konuşmalarınızdan bunu anlıyorum– lütfen bana bu tarikat hakkında bildiklerinizi anlatın. Onlara ulaşabilir miyim? Bu topraklardaki mevcudiyetlerinin sizi niye şaşırtmadığını söyleyin." Cellât sonunda karşısındakine teslim olmuş, bir budalaya dönüşmüştü. Mumlardan birkaçı sönmüş ve oda yavaş yavaş kendi gecesini yaratmaya başlamıştı. İhtiyar bu odada zamana meydan okuyor, kendi gecesini ve gündüzünü, istediği uzunluklarda yeniden yaratıyordu. Cellât yıllardır başka bir tanrının yarattığı bu kasvetli evrende yaşıyor ve ihtiyarı dinliyor olduğunu hissetti. Ve daha yıllarca burada kalabileceğini. Bu küçük evrenin ölümlü ve yorgun tanrısı yeniden Cellât'a döndü. "Evet" dedi "beni şaşırtan yalnızca madalyondu. Aynalı Ejderler'in uzun bir süredir bizim topraklarımızda, şehrimizde toplantılarına devam ettiklerinden haberdarım. Her geçen gün yayılıyorlar. Şimdi lütfen bana müsaade edin. Ve yarın sabah şafak vakti burada olun. Sizi biriyle tanıştırmak isterim. Şimdilik tüm yapabileceğim bu, lütfen başka sual etmeyin. Münevver olasınız oğlum. Allahaısmarladık." Cellât başka soru sormadı. Sinirleri gevşemiş, sönen mumlardan birinin ışıltısı kırmızı ve ıslak yüzünde belirmişti. Huzurluydu.

Odadan çıkmadan önce kapının eşiğinde durdu, yüzündeki ışığın solmasını, eski ifadesine kavuşmayı bekledi.

Bir süre sonra yeniden cellâttı. Dışarıya çıkmaya şimdi hazırdı.

10: Şimdi
Her Yanı Kırmızıya Boyuyorum

Körmüşüm. Düşün. Önceden görüyormuşum da, bir kazaymış ya da soyumdan bana miras bir hastalıkmış, zamanı gelmiş kör olmuşum. Yanızca karanlık mı olacakmış? Saçmalık! Asıl zulmetin içinde olan hayal gücüm ve aklımmış. Düşün. Bir *zamanlar çiçekleri görmüş*üm, sonra perdenin aralığından süzülen ışığın sehpanın üzerindeki cam bardaktaki yansımasını, sonbaharda dökülmüş yaprakların kuruluğunu ve kızıllığını, köpük köpük dalgaların kayalıkları dövmesini, acı bir çayın katransı kırmızısını görmüşüm. Hem bir de körlüğümden dolayı hassaslaşan diğer duyularımı düşünecek olursam, bahsedilen katıksız

karanlık saçmalık olurmuş. Bir bahçeden geçerken, çiçeklerin kokusunu çevremdekilerden daha iyi alacak ve zihnime önceden kaydedilmiş bir görüntüyle bu kokuyu eşleştirecek, kapalı bir yerde otururken bedenimin belirli bir bölgesindeki sıcağı yine herkesten daha şiddetli hissedecek ve az önce önümdeki sehpaya koyduğum bardağın da aralık perdeden sızan bu ışıktan nasiplendiğini düşünüp, ister istemez zihnimde bardağın ve yansıyan ışığın görüntüsünü oluşturacakmışım. Doğuştan körlerin durumu farklıymış. Bu konu üzerinde düşünüyormuş daha.

Günlerimizin büyük bir çoğunluğunu odada geçiriyoruz. Ben sürekli bir şeyler çizip camdan dışarıyı, bahçedeki ağaçları izliyor ve düşünüyorum. İhtiyar, okumayı seviyor. Bazen kendimi iki farklı insanla beraber yaşıyormuş gibi hissediyorum. Birincisi suskun, aksi, kitap okurken dışarıyla tüm bağlantılarını koparıp etrafına sessizlikten bir koza ören koca kafalı ihtiyar. İkincisi susmak bilmeyen, bilge, babacan, konuştukça karşısındakini havada birbirlerine sürterek yenilerini kıvılcımlandıran sözcüklerden örülmüş bir zara hapseden koca ağızlı ihtiyar.

İhtiyar bazen hiç susmuyor. Ben bir şeyler çizmeye çalışırken, oturduğu kadife kaplı koltukta sürekli bir şeyler geveliyor. Akılsız biri değil. Boşluğa konuşmuyor. Bir süre yüzüne bakmayınca anlatısının arasına bir soru sıkıştırıyor, benim fikrimi merak ediyor, benden onay istiyor. Körlük bence de böyle bir şey değil miymiş; ya da zeki bilinen ve aynı zamanda zengin olanlar aslında ahlak sınırları belirsiz olan sinsiler, asıl akıllı olanlar ise mutsuz sanatçılar, suskun dahiler ve pek lâfları dinlenmeyen bilim adamları değil miymiş? Bazen onu dinlemek istemediğimi göstermek için yatağımın duvardan yana olan tarafına geçip, sırtımı ona dönüp yere oturuyor ve çizimlerimi orada yapıyorum; kimi zaman da tam da heyecanla bir şey anlatırken sözünü kesip, gökyüzünde kullandığım mavinin tonunun fazla açık olup olmadığını soruyor ya da onun iddia ettiğinin tersine beyaz olması gereken yerlere grinin ne kadar yakıştığını resmimde gösteriyorum. Etkilenmiyor. Hafızası kuvvetli ve hiçbir şeyde olma-

dığı kadar –okumadığı zamanlarda– sürekli konuşmakta kararlı. Kaldığı yerden devam.

Burada rahatı yerinde görünüyor. Haftada bir kere, içi kitaplarla dolu bir paket alıyor. Paketini ona getirmeden önce denetlemek amacıyla açtıkları için, haftada bir kere hastabakıcılarla kavga ediyor. Bu yaşta birine göre iyi bir derece. Kitapları aldıktan sonra özenle kapaklarını siliyor ve odaya gelişinden birkaç gün sonra istettiği kütüphanesine diziyor.

Sıkılıyorum.

Sürekli konuşmasından, susup da kitaplarına gömüldüğü anlarda odayı kaplayan sessizlikten, bu sessizliklerde onun yeniden konuşmasını çaresizlikle bekleyen nefret ettiğim kendimden sıkılıyorum. Bu anlarda, bir türlü lâf yapamayan ağzımdan, midemden dudaklarıma kadar yükselen kekremsi tattan, elindeki kitabın sayfalarını çeviren ve üzerlerinde kara benekler peydahlanmış onun o kırışıklıklarla dolu titrek ellerinden daha fazla nefret ediyorum.

Her yanı kırmızıya boyuyorum. Camdan, her bir yanı beyazlara bürünmüş bahçeleri, parkları ve sokakları izliyorum.

Ve tam sessizliğe alışırken, o yeniden konuşmaya başlıyor: Evren neden yaratılmıştı ki? İyi de biz ne sebeple yaratılmıştık; evren olmasa, biz olmasak, hiçbir şey yaratılmamış olsa ne olurdu? Tanrıya ulaşacaktık; peki ondan niye ayrı düşmüştük ki? Bir oyun muydu bu? Kitaplar nedenine vakıf olamayacağımız sırlardan bahsediyordu. Öğrenmek istiyordu. Hissediyordu. Mucizeler vardı, inanıyordu. Onlar da olmasa...

Ben sıkılıyorum. Çok sıkılıyorum.

11: Sonra Ağır Sorulardı Bunlar

Dedektif Sair, ofisinden çıkmadan önce masasındaki telefonu yalnızca bu dosyaya yoğunlaşabilmek için diğer aramalara kapatıp Bayan Zail'e özel bir mesaj bıraktı. Mobil telefonundan görüşmek sakıncalı olabilirdi. Ancak aradığı bu numara özel ve güvenli bir numaraydı; karşı karşıyayken söyleyebileceği her şeyi telesekreterine kaydederek kendisine iletebilirdi.

Günün ilk ışıklarıyla aydınlanmaya başlayan sokaklar, kaldırımlarda hızlı adımlarla iş yerlerine koşuşturanlar ve birkaç evsiz dışında bomboştu. Yolun karşısına geçti. Caddenin sol tarafından girilen sokak alışveriş merkezine gidiyordu. Dedektif, bir

gece önce yaşadığı tedirginlikten sonra, garajın bulunduğu bu sokak yerine caddenin öteki ucuna doğru adımlamaya koyuldu. Yeterince gergindi ve kafasını dava dışında hiçbir şeyle meşgul etmek istemiyordu. Bakımsızlıktan ve eskilikten kırılan bazı taşlarının yerlerinde ufak su birikintileri oluşmuş kaldırımda yürürken, yine de düşünceleri ister istemez farklı yerlere kayıyordu. Uykusuz ve bir başına sokaklarda ne zaman yürüse, zihnini içinde bulunduğu o anda tutamaz, düşünceleri geçmişe ve geleceğe kayardı. Eski sevgilisiyle bir vadi evinde geçirdikleri bir hafta sonunun hatırası gözlerinin önüne düşer ve bu anımsamalar, şimdikinden çok daha farklı kurguladığı gelecek hayallerini, kendi kabuğu içinde yaşadığı geçen yılların sorgulamasını, pişmanlıkları ve kaçınılmaz olarak bir biri ardı sıra yeni düşleri beraberinde getirirdi. Her seferinde olduğu gibi, üzerinde çalıştığı bu davanın son dava olmasına karar verirdi. Ondan sonrası için hayalleri ganiydi. Gölge Kent'ten ve ofisinden uzakta, güvenli ve sıcak bir deniz kasabasındaki bahçeli bir evde karısıyla, çocuksuz ve mesut bir yaşam, ufak yatlarıyla mavi yolculuklar, zengin ama doygun komşular, okuduğu kitaplarla dolu rafların gölgesindeki masasında yazacağı polisiye romanlar. Hayatı.

Caddenin öteki ucundaki sokağa ulaştığında, Dedektif buraya daha önce hiç girmediğini fark etti. Caddeyi kesen dik yokuşlu sokak, ileride bir dönemeçle sol tarafa doğru kıvrılıyordu. Sokak, bu dönemeçten sonra caddeye paralel bir şekilde alışveriş merkezine doğru gidiyor olmalıydı. Caddenin tamamen aydınlanmasına karşın, birbirine bitişik inşa edilmiş çok katlı binaların bulunduğu dar sokağa halen şafak vaktinin ölgün aydınlığı hâkimdi. Binaların birkaçı dışında çoğu Gölge Kent'e özgü ve tepelerden gelen yağmacılara karşı şekillenen bir mimariyle yapılmıştı. Pencere ve balkonlar her türlü engeli aşabilen yağmacılara karşı yerden bir hayli yukarıda başlıyor, dışarıdan estetikten uzak görülen bu düz duvarların ardında ise pencere ve balkonsuz ancak bu yüzden de diğerlerinin yarı fiyatına alıcı bulan katlar bulunuyordu. Binaların aralarındaki boşluklar ise evsizlere, gecenin diğer sakinlerine,

kedilere ve köpeklere barınak olmuştu. Dedektif, kötü kokuların yükseldiği bu boşlukların yanından geçerken merak, acıma, korku ve endişeyle Gölge Kent'in artık yavaş yavaş gün yüzüne çıkan gerçek yüzlerini izliyordu. Bunlardan birinde, yaktığı ateşin başında ısınan yaşlı bir adam gördü. Adam, Dedektif'i fark ettiğinde uzun uzun ona baktı. Beyaz sakallarıyla saçları birbirine karışmış evsiz, kıllı suratında bir yara gibi duran ağzıyla kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Dedektif, yalazların aydınlattığı kara gözlerinde önce sıkıntıyı ve acıyı, sonra nihai bir kararın eşiğindekine benzer bir kararsızlığı, pişmanlığı ve boş vermişlikle onu fark ettiği andaki tebessümü gördü. Ancak yaşlı adamın ayak ucunda bir şeyler kıpırdamaya başladığında Dedektif bakışlarını adamdan ayırabildi. Karartıyı ilkin üzerindeki eprimiş koyu renk kumaştan dolayı fark edememişti. Ateşin yalazlarının aydınlattığı yüzünden, Dedektif şaşkınlıkla bunun önceki gece boğuştuğu çocuk olduğunu anladı. Karartı onu görünce doğruldu, elinde tuttuğu kâğıdı hemen önündeki ateşin içine fırlattı ve çevik hareketlerle duvardaki merdivene seğirtti. Dedektif, çocuğun peşinden veya ateşin içinde tutuşmaya başlayan kâğıdın yanına gitmeyi düşünmeksizin koşarak oradan uzaklaştı.

Dönemecin ardından sokak aynı eğimle yukarı doğru bir başka dönemece kadar devam eden ve sola doğru kıvrılan bir başkası olmak üzere ikiye ayrılıyordu. Dedektif soldakine girdi. Sokak bir öncekine göre daha aydınlıktı. Etraftaki binaların pencerelerinden onu izleyenleri farketti, gözlerini yere dikti, ıslak ayakkabılarını ve kara asfaltı izleyerek sokak boyunca yürüdü. Sokak biraz ileride bir başka sokağı kesiyordu. Dedektif bu yokuştan baktığında aşağıdaki marketi gördü. Markete yöneldi. Sokaklar sessiz ve boştu. Markete girdi, bu tenhalıktan yararlanarak, acele etmeden alışverişini yaptı. Seçtikleri çoğunlukla hazırlaması kolay ya da tamamen hazır yiyeceklerdi. Aldıkları önündeki birkaç uzun gün boyunca yeterdi ona.

Dedektif ofisine girdikten sonra, elindekileri mutfağa bırakıp telefona yöneldi. Cihazdaki arama kaydına göre Bayan Zail

iki kere aramış ve telesekreter devreye girdiğinde hiçbir mesaj bırakmadan telefonu kapatmıştı. Tüm telkinlerine rağmen mesaj bırakmayı güvensiz bulmuş olmalıydı. Dedektif, kendine yiyecek bir şeyler hazırladı ve masasının başına geçti. Sıradaki dosya tarikatlarla ilgiliydi.

Dedektif'e göre, bilmeyi ve bildiklerini diğerleriyle paylaşmayı bir sanatçı duyarlılığı ile değil de, yalnızca okumak ve yazmak dışında yapacak daha iyi bir şeyi olmadığı için seven takdir edilme müptelâsı yazar, yine aynı tamahla birçok konuda okumalar yapmış, tarihte çeşitli çağlarda ve coğrafyalarda ortaya çıkan tarikatları incelemişti. Tarihte, soy ve düşünce bakımından kendilerinden farklı olanları dışlayanların yanı sıra, kapılarını herkese açan ve birçoğunun aksine özel giysileri, törenleri, zikirleri, özel tarikat evlerini ve en önemlisi belli bir öğretiyi reddeden yüzlerce tarikat boy göstermişti. Yazar, on dokuz sayısının kutsallığına inanan Babilik'e pek önem vermemiş olacak, birkaç satır dışında bu tarikatla ilgili hiçbir not almamış; iyiliğin ve kötülüğün diğer her şey gibi Tanrı'dan geldiğine ve hiç kimsenin yaptıklarından sorumlu olamayacağına inanan Ceberrîye Tarikatı'yla, hür iradeye inanan Cahîzziye'yi bir sayfayı ikiye bölerek özenle karşılaştırmış; Hallac-ı Mansur tarafından dokuzuncu yüzyılda kurulan ve yaratanla yaratılanın aslında aynı şey olduğunu söyleyen Hallacîye Tarikatını önemseyip yanına büyük bir yıldız kondurmuş; harflerden gizli anlamlar çıkararak insanın, dolayısıyla da Tanrı'nın gizlerine varacaklarını inanan Hurûfîlik'in yanına gülen bir surat çizmiş; Tanrı'yı anlama yolunda, aklı gönlün düşmanı ilan edip sezgiyi kutsayan Keşfîyye Tarikatı'nın yanına kırmızı dolma kalemiyle bir soru işareti kondururken düşüncelere dalmış olacak ki soru işaretinin kuyruğunu uzatmış, kıvırmış, defalarca üzerinden geçmiş; cinayeti meşrulaştırıp eylemlerin tek sorumlusunu Tanrı belleyen Maturîdiyye Tarikatının diğer inançlarını okurken yazılanların yanına ufak notlar almış; Kuran'da kapalı anlamlar aramayı sapkınlık kabul edip, başkalarının kusurlarını görmemeyi ve insanın sürekli kendisini irdelemesini öğütleyen

Melamîlik'in yanına Hurûfîlik ile Hallacîye tarikatının bulunduğu sayfaların numaralarını ve kaynak kitabın notunu düşmüş, gelenek ve törenleri hakkında halen çok sınırlı şey bilinen ve mal karşılığı cennette yer sattıkları bilinen Salîyye Tarikatı'nı yine o bilme hırsıyla kırmızı bir çerçeve içine almıştı. Tarikatların bazıları hakkında kısa notlar varken, yazar bazılarına daha çok önem verip, araştırmalarını sıklaştırmıştı. Yeryüzündeki tüm dinleri, dolayısıyla insanlığı birleştirme emelinde olan Bahaîlik hakkında çeşitli kaynaklardan sayfalarca yazı toplamıştı. Tüm dinlerin, kitapların ve peygamberlerin temelde aynı gerçeği anlattığını savunan bu yenilikçi tarikatın amacı, dünyadaki ebedi barışı ve birlikteliği sağlamakmış. Yazar bu tarikatın yanına ufak harflerle "Aynalı Ejder" yazmış ve bazı cümlelerin altını çizip çerçeveye almıştı. Ancak sonrasında gelen sayfalar yağmur yemiş olacak buruşup bozulmuş, mürekkebi akmış, harfler birbirine girmişti. Dedektif daha sonra incelemek üzere bu kâğıtları bir köşeye ayırdı. Bir sonraki sayfada, daha önceki sayfalarda kırmızı kalemle bir çerçeve içine alınmış ismine rastladığı, kendilerine Haşhaşîyyeler diyen bir tarikat hakkında bilgiler vardı. Sonradan bir terör örgütüne dönüşen tarikatın şeyhi, müritlerini haşhaş içirerek esrikleştiriyordu ve böylece tarikat evinde unutulmaz anlar yaşayan ve sonrasında da dışarıda ayılan mürit, yaşadığı düşsel anın yaratıcısı kudretli şeyhe itaat ediyordu. Dedektif, okumaya başladıktan bir süre sonra, kendisini hayallerinin içinde hızla yol aldığı kaygan bir yatakta buldu. Çalışmaktan sıkıldığı birkaç gece –tütün kullanmıyor olmasına rağmen– aylar önce otel işletmecisi bir müşterisinin verdiği ve o zamandan beri çekmecesinde duran karışımı sarıp içmişti. Bu duyguyu, cennet bahçelerini, eğilip bükülen duvarların kendisini sarmaladığında hissettiği huzuru ve sabah kalktığında duyduğu yalnızlığı, ufalmışlığı tanıyordu. İşte bu sabahlarda, yazarın notlarında bahsettiği, "Cennet Gazı" olarak bilinen ve insanı ardı arkası gelmeyen bir gülme krizine sokarak pembe bulutlara taşıyan gazın bağımlısı olup, erken yaşta ölen ünlü kimyacının tutkusunu ve çaresizliğini tatmıştı.

Dedektif düşüncelerini toparlamak ve yeniden önündekilere odaklanabilmek için yerinden doğrulup odanın içinde adımlamaya başladı. Yağmur yağmamasına rağmen pencerede sisten dolayı yer yer su damlacıkları oluşmuştu. Bu da, yağmurlu havalarda olduğu gibi insanı içeride oturup camdan dışarıyı seyretmeye veya çalışmaya şevk ediyordu. Etrafta biraz dolandıktan sonra yeniden masasının başına geçti. Yazarın önemsediği bir başka tarikat, sayıları ve harfleri kullanarak açtıkları fallardan geleceği gördüklerini ve sırlara erdiklerini iddia eden Mısrîyye Tarikatı'ydı. Sayıları kullanan başka topluluklar da olmuştu. Dedektif, tarihte bilimin geleceğini yönlendiren birçok önemli düşünce adamı yetiştiren Anadolu topraklarında bir süre sonra falcılara, büyüye ve batıl inançlara inanan buna benzer yüzlerce tarikatın filizlenmesine karşın, Batı'da ortaya çıkan ve matematiği bir arınma ve evrenin gizini anlama aracı olarak gören Pithagoras Manastırı hakkındaki bilgileri, gelecekte olacakları okuyan bir Hurîfi gibi okudu. Anadolu'daki tarikatlar daha ziyade din kökenli iken, Avrupa'da temelini felsefe ve bilime oturtan tarikatlar da sıkça görülüyordu. Bunlardan en önemlisi ve bir zamanlar tüm dünyaya yayılanı simyacılardı. Maddeyi bir başka maddeye dönüştürdüğünü iddia eden simyacılar, bu şekilde aslında kendileri de dönüştüklerire, ruhsal bir tekamülden sonra maddenin ve evrenin gizlerine vakıf olup, "bir olan" la bütünleştiklerine inanıyorlardı. Simya bilgisi, diğer tarikatlarda olduğu gibi ne yalnızca dilden dile, ne de sırf yazılı metinlerle diğer kuşaklara aktarılıyordu. Simya üstatları bilgi aktarımında yalnızca "gören gözlerin" okuması için mimariyi de kullanıyor, sırlarını gizledikleri binalar inşa ettiriyorlardı. Doğu'da ya da Batı'da olsun, özünde insanı ve doğayı anlamlandırma ile sınırsız bir bilgi açlığı olan bu tarikatların neredeyse tümünde, ruhun derinliklerine yapılan yolculuklar, yalnızlık ve öğreti kutsanıyordu. "Ve" diye düşündü Dedektif "her şey neden var oldu, "o an" dan önce ne vardı, Tanrı var mıydı, varsa da amacı neydi, kötülük neden vardı, peki bizim yaratılış amacımız neydi?"

Ağır sorulardı bunlar.

12: Önce Sizi Dün Bahsettiğim Dostumla Tanıştırmak İsterim

Cellât uyandı. Üzerindeki pikenin ve altındaki çarşafın oluşturduğu kıvrımlar, düşsel bir coğrafyanın ovalarını, tepelerini ve yamaçlarını çiziyordu. Az ilerisinde ise bu dünyanın tanrısı, kıvrımların üzerinde uzanıyordu; Huri Hanım. Çoktan uyanmıştı. Gözlerini tavana dikmiş, kocasının bir süredir kendisini seyrettiğini fark etmeden, pikesinin altında yatıyordu. Cellât, uzun bir süre önce unuttuğu yaşam sevincinin içinde yeniden filizlendiğini hissediyordu. Bunun üç nedeni vardı. Birincisi biteviye süren hayatı, bir kolyenin peşi sıra sürüklenen tutkulu bir hırsızın sayesinde hareketlenmiş, birkaç saat içinde tanışacağı tuhaf bir tarikat beraberinde merakı, umudu ve yepyeni bir yaşa-

mın eşiğinde olmanın heyecanını getirmişti. Tebdil. İkincisi, üç gecedir, infazlarda değilse bile işkencelerde hazır bulunmuyor, zindanlara inmiyordu. Huzur. Üçüncüsü, karalardan uzak bu üç gün, gözlerinin önündeki katransı perdeyi aralamıştı ve bu perdenin arkasında Huri Hanım'ın peri yüzü onun bekliyordu. Aşk. Elini yavaşça pikenin altında karısının vücuduna doğru yaklaştırdı. Durdu. Yatağın öteki tarafında zaman durmuştu. Dokunursa bu efsunun bozulacağını, bu çok uzağındaki düşsel ülkede kıyamet borazanları çalacağını hissetti. Yattığı yerden, ak ovaların düzlüklerinden tanrısını izlemeye devam etti. Bir süre sonra Huri Hanım izlendiğini anladı, ondan yöne döndü. Borazanlar çalmadı. Tek bir ses yoktu. Göz göze geldiler. Apansız bir utancın, üstü tozlu bir aşkın, yüreklerinin arasında gedikler açan bir devrin gölgesinde, birbirlerine hiç dokunmadan, hareketsiz ve tek kelime etmeden seviştiler.

Huri Hanım utangaç. Huri Hanım kocasının ve çocuklarının yanında dahi yalnız. Yatakta doğruldu, hiçbir şey demeden aşağıya indi. Cellât da bir süre sonra ardından. Cellât heyecanlı ve mutlu. Ayak üstü bir şeyler atıştırdı. Bir baba olan Cellât, bir baba gibi konuştu: "Yusuf'u da uyandır, geç kalmasın" dedi. Ve yeni bir âşık gibi yüreği taşan Cellât, en fazla şöyle diyebildi: "Bohçacı gelirse bak hele, istediğin bir şey var mı." Masanın üzerine birkaç akçe bıraktı, çıktı.

Sokaklar etrafta başıboş dolaşan köpekler ve ciğercinin önünde pusuya yatmış ürkek kediler dışında boştu. Köpeklerin başıboşluğunda ve sefaletinde kendi arayışını, kedilerin bezgin rahatlığında hayallerini gördü. Şehir yavaş yavaş uyanıyordu. Cellât, izbe ara sokaklar boyu yürümektense, sabahın bu saatlerinde farklı bir güzelliğe bürünen sahile doğru adımlamaya başladı. Denize uzanan sokak boyunca yürüdü. Gökyüzü, karanlığı çoktan üzerinden sıyırıp atmıştı. Sonra gri vardı. Şimdi ise, her saniye beyaza çalan mavi. Ama hep kırmızı. Cellât, aşağıya doğru kıvrılan sokak boyunca, her birinin içinden farklı ama hepsi mis gibi kokular gelen evlerin önünden geçti. Sabahın bu ilk saatle-

rinde her zaman olduğu gibi yine dinginlik, biraz korku, fırtına öncesi sessizliği ve yeni bir İstanbul sabahı huzuru vardı.

Karaköy sahilinde güvercinler yem yiyor, denizin üzerinde, geçe kalmış balıkçı takalarının etrafında martılar halkalar çiziyordu. Meydandaki direklerde ise Murad'ın imzası vardı. Boyunlarına geçirilmiş ipin ucundaki cansız bedenler, denizden gelen esintide belli belirsiz salınıyordu. İbret-i âlem maksatlı nahoş ve alışıldık bir görüntü. Cellât, cansız bedenlerin yanından geçerken ölülerin değil de karanlık zindanların kokusunu duydu. Sanki hava bir anda kapamıştı. Denizlerin uğultusunda, asılmadan önce zindanda işkence edilenlerin yakarışları ve çığırtıları; esen rüzgârda keskin kılıçların, kerpetenlerin, burguların, deriyüzen tıraşların metal soğukluğu vardı. Ademin ceza diye ademe eylediğini gören asıl cezayı çekendi. Cellât bir süre manzarayı izledikten sonra, sahil yolundan devam edip Haliç boyunca yürüdü. Kürkçü Kapısı'ndan girip Arap Camii'ne doğru dik yokuşlar ve kıvrımlı sokaklar boyunca ahşaptan ve kerpiçten evlerin yanısıra yürümeye devam etti.

Bir gün önce konuştukları gibi Yeniçeri Ağası Rüstem Efendi'nin evine geldiğinde sokaklar hareketlenmeye başlamıştı. Rüstem Efendi'den kolyenin sahibinin ölüm ilmühaberini ve adam hakkında bilinenleri istemişti. Cinayet saraya yakın bir yerde işlenmediğinden ve katil veya kurbanın sarayla bir bağlantısı bulunmadığından, dava Yeniçeri Ağası'na devredilmişti. Cellât, çekinerek kapıyı tıklattı. Bir süre sonra, sabahın bu erken saatine karşın sinekkaydı tıraşı ve muntazam giyimiyle ağa kapıyı araladı. Cellât'ı içeriye davet etti ve elindeki kâğıtları ona uzattı. Sesi alçak ve heyecanlıydı. "Tüm bilgiler buradadır. Ancak bunu sana veremeyeceğim efendi. Hemen, şimdi burada bakasın." Uzun yıllardır tanışıyor olmalarına karşın ağa, Cellât'ın onun önemli mevkiine, saraya yakınlığına ve tüm bunları gölgeleyebileceği korkusuyla ilişkilerindeki hep aşırıya kaçan temkin duygusuna yorduğu bir mesafe ve soğuklukla konuşuyordu. Cellât, kanatları hafif aralık pencereye doğru adımladı, elindeki yazıları

okumaya başladı. Kâğıtların birinde merhumun ismi ve soy ismi, yaşı, ölüm tarihi, suçu ve üzerinden çıkanların listesi; ötekinde ise soyu, dini, malvarlığı, yakınları hakkında bilgiler yazılıydı. Cellât, istediğinin bir kısmını öğrenmişti. Adam tahmin ettiğinden de zengindi. Ancak tarikatla olan bağlantısı ve kolyenin sırrı hakkında henüz bir şey öğrenememişti. Rüstem Efendi, evin içindeki karanlığın ve sessizliğin etkisiyle gizliliği artan bu görüşmenin verdiği rahatsızlıkla, küçük bir alanın içinde düşünceli ve sabırsız bir şekilde volta atıyordu. Resmi bir belgeyi, olayla doğrudan bağlantısı olmayan birine göstermek Rüstem Efendi'yi telâşlandırmıştı. Cellât, kafasını okuduğu kâğıttan kaldırıp elindekini ağaya iade etti. Ağa duruldu. Cellât, sorularının uzun sürmeyeceğini belirtmek istercesine kapıya doğru adımlarken sordu: "Peki, merhum hakkında bildiğin başka bir şey var mıdır Rüstem Ağa? Cinayetten evvel herhangi bir nedenden ötürü adam hakkında şüphe veyahut bir takip emri var mıydı, bunu bilmek isterim?" Rüstem Efendi bir süre düşündü. "Yoktur bildiğim kadarıyla. Yalnızca tuhaf, yalnızlığa müptelâ ve efendi biri olduğu bilinirmiş. Esnaf bilgili, görgülü ve akıllı biri olduğunu söyler. Dini bütün biriymiş. Hattâ, kendisinin bir tekkeye ziyade emeği geçtiği söylenir. Tekke de bildiğim kadarıyla temizdir. Zira yeni Böcekçibaşı dişli çıktı, adamlarını tebdili kıyafet salıp tekkeleri ve dergâhları denetletiyor, sapkınlık ve delâlet içinde olanları, şer-i şeriften sapmışları bir bir enseletiyor. Merhumun bu hususta bir vukuatı varsa şayet, önce ben duyardım." Cellât heyecanlandı. Aradığı yanıta yaklaşmıştı. "Peki, adamın bağlı olduğu tekke ve müritleri hakkında bildiğin bir şeyler var mıdır?" Cellât'ın sözcüklerini ve evin içindeki sessizliği üst katın ahşap zemininden çıkan gıcırtılar böldü. Üst katta biri uyanmıştı ve aşağıya gelmek üzereydi. Ağa şimdi daha tedirgindi, toparlandı, kapıya doğru yavaşça adımlayarak, dostane bir şekilde koluna girdiği Cellât'ı da beraberinde sürükledi. "Benim söyleyeceklerim bu kadardır efendi. Unutmayasın, bir vazifeli bildiğini dilinden gördüğünü gözlerinden sakınmalıdır. Zira devlet sırrı vermek suçların en

büyüğüdür Bu gördüklerin devlet sırrıdır. Velhasıl, dilin sıkı ola yoksa ikimiz de yanarız, bilesin." Rüstem Efendi uzun süredir tanınan bir arkadaş gibi değil de, devletinin namuslu ve akıllı bir memuru, durduğu yeri ve karşısınınkini bilen bir devletli, evinin sabah mahremiyetini gözeten bir aile reisi olarak konuşuyordu. Cellât, teşekkür ettikten sonra evden çıktı. Geldiği yolu gerisin geriye yürümeye başladı.

Ermeni'nin dükkânının önüne geldiğinde heyecandan ve yürümekten yorgun düşmüştü. Şakaklarından ve alnından süzülen tuzlu ter damlacıkları gözlerini yakıyordu. Giysileri üzerine yapışmıştı ve tombul bacaklarının arası sürtünmeden yanıyordu. Vücudundan bir aktar dükkânının kekremsi kokusu yükseliyordu. Soluklanmak için durdu, arkasını dönüp ahşap yapıların arasından denizi ve İstanbul'u izledi. Sonra, yüzünü arşınlayan rüzgârın serinliğinde gözlerini yumdu. Bir an, denizden esen rüzgâr yapıların arasından ustalıkla süzülüp giysilerindeki aralıklardan içine dolunca, kendini Ermeni'nin o çok sevdiği Hezarfen gibi semalarda süzülüyormuş gibi hissetti. Rahatlama, ürperti ve özgürlük.

'İstanbul. En çok bu vakitte ve bu tepeden güzeldir.'

Yine o bildiği, insana ufak çakıllarla dolu bir borudan yükseliyormuş hissi veren hırıltılı ses. Cellât gözlerini açtı ve nedensiz bir suçluluk duygusuyla arkasına döndü. Ermeni yerden birkaç basmak aşağıda, yarı aralık ahşap kapının önünde dikiliyordu. Dışarının aydınlığı kapının aralığından süzülüp, zamanın farklı aktığı odanın içini yarım yamalak aydınlatıyordu. Cellât, masanın yanındaki oturakta birinin oturduğunu fark etti. Aynalı Ejder Tekkesi'nin canlı anahtarı.

"İçeriye buyurun oğlum. Sizi dün bahsettiğim dostumla tanıştırmak isterim."

İçerisi yine loş ve rayihalıydı. Bir gün önce bıraktığı gibi, hâlâ o bitimsiz gecesini yaşıyordu. Oturaktaki adam Cellât içeriye girince ayağa kalktı, onu selâmladı. Adamın karanlıkta dahi ışıldayan nurlu ve güleç bir yüzü vardı. Hareketleri yumuşak ama kararlıydı. Cellât adamla tokalaşırlarken, elinin içinde

hiçliği ya da yokluk ile varlık arasındaki o ince çizgide hacmini bir yitirip bir yeniden kazanan tuhaf bir maddeyi tuttuğu hissine kapıldı. Adam belli ki Ermeni Mangasar'dan gençti ancak sanki ölüme ondan daha yakın duruyordu. Ağırlığını ve cismini yavaş yavaş yitirmişti. Cellât, elini bıraktı. Tüm bu hafifliğe ve huzura rağmen, adamda Cellât'ın anlayamadığı ve içine ürperti salan bir tuhaflık vardı. Adam az önce kalktığı yere oturunca anladı. Mum ışığının gölgeler oluşturduğu yüzündeki gözleri ufak birer çukurdan farksızdı. Adam kördü. Tıpkı, Ermeni'nin anlattığı hikâyedeki gibi. Tüm Aynalı Ejderler gibi. Cellât, şimdi Ermeni'nin dediğini daha iyi anlıyordu. Gerçekten de bu yaşlı adamın gözlerin olması gereken yerde bulunan yaralar, başka bir suratta çok daha korkunç ve iç burkucu duracaktı.

"Gözlerime bakıyorsunuz delikanlı" dedi yaşlı adam. Sesi Ermeni Mangasar'ın aksine, ipek bir kumaş üzerinde uçuşan iplikçikler kadar yumuşak ve zorlamasızdı. "Sekiz yıldır bu haldeler. Sekiz yıldır her şeyi daha iyi görüyorum evlât, inanın bana. Bu odanın karanlığını, çatlaklarla dolu duvardaki yeşil tabakayı, sizi, gözlerinizdeki heyecanı, merakı ve derinlerdeki endişenizi, hatta acılarınızı, hüznünüzü, mutluluğunuzu, yorgunluğunuzu ve bıkkınlığınızı." Adamın, yaşlı kitap kurdununkine benzer sihirli bir noktası yoktu. Kapalı gözleri bir o yanı, bir bu yanı tarıyor, boş bakışları Cellât'ın şaşkınlığı gibi sürekli odağını değiştiriyordu. "Neyse. Mangasar dostum sizi yormuştur, tahmin edebiliyorum." Ermeni'nin suratında hiçbir ifade değişikliği yoktu. Sessizce, Cellât'ın şaşkınlığının yeni odağı bir saygıyla, yaşlı adamı dinliyordu. Yaşlı adam devam etti: "O da konuşmayı çok sever. E, belli bir yaşta sonra dizlerdeki ellerdeki kuvvet çekiliyor, çenedeki ise baki kalıyor. Dilerseniz hemen yola koyulalım zira tekkeli yoldaşlarım sizi bekler." Adamın boş ve devingen bakışları gibi olan Cellât'ın şaşkınlığı, şimdi yeni bir odakta, yaşlı adamın yaraları gibi tedirgin edici olan iki sözcükte sabitlenmişti. Demek, onun geleceğinden haberdardılar. Bir tarikat tüm tuhaflığıyla, kör müritleri ve şeyhiyle, acıları, karanlığı ve bilgisiyle onu bekliyordu.

Yaşlı adam ayağa kalktı. Masaya yasladığı, boylu boyunca o tuhaf canavarın sarmaladığı oyma bastonunu aldı, kapıya doğru adımladı. Cellât, bir tepeden onu bekleyen sisli ve gizil toprakları izleyen bir yolcu gibi, bir an yaşlı adamın suratını izledi. Yaşlı surattaki derin çizgilerde kendi macerasının ipuçlarını aradı. Vücudu buz kesmişti ve terliyordu.

Tıpkı bir kâbustan uyanıyormuş gibi.

13: Şimdi
Dalga Dalga Bir Kızıllık

Sırılsıklam, sıkıntıyla uyandım. Sırtım, saçlarımın örttüğü ensem, alnım ve çarşafın altındaki bacaklarım ter içinde kalmıştı. Hâlâ ateşim var. Şu satırları yazarken biliyorum, daha sonra dönüp tüm bunları okuduğumda yine aynı sıkıntıyı ve bulantıyı hissedeceğim. Hep böyle oldu. Hastayım ve radyoda bir parça çalıyor, sonra yatmaktan ve boş boş durmaktan sıkılıyor, kitap okumaya başlıyorum ya da bir şeyler karalamaya; sonrası hep aynı; hastalık ertesinde, herhangi bir anda yeniden duyduğumda ve gördüğümde o parçanın, o kitabın ya da ateşler içindeyken çizdiklerimin çağrıştırdıkları, hep o anın sıkıntısı. Sanrıların yeniden hortlayan sancıları. Bulantı.

Ateşli hastalık ve kış güneşi. Daha kötüsü olamaz. Pamuksu bulutların arasından sıyrılan güneş, penceremden görebildiğim bahçedeki yapraksız ve cılız ağaçlar ile yağmur yüzünden tahtaları şişmiş, boyaları dökülmüş eski bankları aydınlatıyor. Sevimsiz ayrıntılar. Pencereden süzülen ışık, biraz ötemdeki yatağında oturduğu yerden kitabını okuyan Ihtiyarın çıplak ve derisi buruşmuş kolunu aydınlatıyor. Daha sevimsiz ayrıntılar: İhtiyar'ın ellerindeki kara benekler ve iyiden iyiye belirginleşmiş mavi damarlar, lekelerle dolu beyaz fanilasının üzerindeki deliklerden görünen ak kılları, bacaklarına örttüğü kahverengi keçi kılı battaniyesinin üzerindeki topak topak tüyler. Düşünmeden yazabileceklerim bunlar.

İhtiyar, benim farkımda bile değil.

Şimdi, uykumda gördüğüm sanrıları, kâbusları yazacağım. Uyarı: Duygulardan yola çıkarak, hissettiklerimi görselleştirmeye çalışacağım. Süslü anlatım. Bir güç denemesi. Karabasanın ve hastalığın tasviri.

Gördüklerim ve hissettiklerim şöyleydi:

Kırmızı ve yoğun bir sıvının içindeyim. Çok yavaş ve güçlükle hareket edebiliyorum. Etrafımda, küçük hava kabarcıkları dışında hiçbir şey yok. Yalnızım. Bal kıvamındaki yoğunluğu yarıp, ileri doğru adımlıyorum. Zorlukla hareket ettirebildiğim kolum, bacaklarım, ilk devinimden sonra, bir süre kendiliğinden savruluyor aynı yöne. Önce zor, sonra kolay ve istemsiz. Alışıyorum. İlerliyorum. Sıvıya özgü, bana yabancı bir sessizlik bu ya da ileride, göremediğim bir yerlerde bir şey var; kalın bir borunun içinden gelene benzer yeknesak bir uğultu. Evet, bu yoğun sessizlik. Yine ilk devinimden sonra, açılan yarıkta öne doğru salınan elimdeki ışıltıyı fark ediyorum. Bir bıçak. Görüntü, elimin acısını hatırlatıyor. Bıçağı sıkıca kavramış elim zonkluyor. Elimi gevşetemiyorum. Hırsla, ileriye doğru seğirtiyorum, uçuyorum. Biraz sonra bir ışık görüyorum. Önümdeki kızıllığın rengi açılıyor. Çıkışa yaklaşıyorum. Her savruluşumda, ışığın şiddeti biraz daha artıyor. Bir anda, elimde bir soğukluk hissediyorum. Elim

dışarıda. Sıvıdan kurtuldu. Sonra, aynı serinliği önce burnumda, yavaş yavaş tüm yüzümde, boynumda, göğsümde, kasıklarımda, bacaklarımda ve öteki kolumda hissediyorum. Tamamen dışarıdayım. İhtiyar karşımda duruyor. Ardımda bıraktığım sıvı, sanki kulaklarıma doluyor. Kulaklarımda davullar çalıyor, basınç artıyor, başım dönüyor. Nefes nefeseyim. Arkama bakıyorum. İçinden çıktığım sıvı titreşiyor, bir süre sonra gücünü yitirerek duruluyor. Yine eskisi kadar dingin. Yeniden önüme, İhtiyar'a dönüyorum. Terli ve kıllı suratındaki gözlerini buluyorum. Onlarda endişe ve korku var. Elime bakıyorum. Elim zonkluyor. Bıçağı var gücümle sıkıyorum.

Bazen nedensiz yere sinirli oluyorum. Niye olduğunu bilmiyorum; yalnızca öfkeliyim. Kimi zaman kısa, kimi zaman uzun süreçlere yayılan, bir şeye ya da her şeye karşı sebepsiz bir öfke. Hastabakıcıya, duvarın rengine ve onu tasarlayana, kendime, güneşe ve ağaçlara, beceriksiz elime veya durgun yaratıcılığıma karşı. Ve uzun bir süredir, İhtiyar'a karşı. Ben sinirliyim ve fakat o suçsuz değil. Çok konuşan, kendi kendine mırıldanan, aymazlıkla sürekli gaz çıkaran bir tunak. Yine sinirliyim. İhtiyar'ın dediği gibi belki, önemli olan bir duygunun kaynağı değil, şiddeti. "Bir trende, bir otobüste ya da bir parkta, düşünceli biri gelip karşıma oturduğunda hep düşünmüşümdür" demişti bir gün. "Rengi kararmış yüzüne, uzaklara dalmış ve feri sönmüş gözlerine bakar, neler düşündüğünü, acısını, özlemlerini ve hayallerini görmeye çalışırım. Oysa, aslında tüm acılar bir anlamda özdeştir. Kaynağı önemli değildir. Önemli olan, şiddetidir. Sözgelimi, karşımda oturan hanım; sıcak bir bölgede askerlik görevini yapan kocasının hayatı için endişelenen yeni evli bir kadın da olabilir; ya da, o gece, sıcak ve korunaklı yuvalarında bilmem kaçıncısını kutlayacakları evlilik yıldönümleri için eskisi gibi heyecanlanmadığını hisseden, mutluluğunu, sevgisini, ilişkilerinin geleceğini ve kendini sorgulayan, endişelenen bir başkası. Ya da bir türlü alamadığı koltuk takımını düşüner bir başkası. Aynı elem, aynı bulanık ifade, ufukta gezinen gözler. Bilemezsin. Kültür ve yaşam koşullarına göre kaynağı farklılaşan, etkisi aynı olan duygular."

İhtiyar gaz çıkardı. Lekelerle dolu fanilasının altından göğsünü kaşıyor. Resim çizmek istiyorum. Öfkeliyim. Farklı tonlardaki kırmızıların kaynaştığı, usul usul birbiri içinde eridiği, baştan sona kızıl bir tablo ve bir köşesinde gri bir metal aydınlığı. Bıçağın –öfkemin– çok hafif bir hışırtı çıkartarak üzerinde gezindiği, keskin ucunun narin dokunuşlarıyla titrettiği kırmızı, ipek bir kumaş. Dalga dalga bir kızıllık bu.

İşte, İhtiyar yine konuşmaya başladı. Biliyor muymuşum...

Sus.

Bıçak, usul usul... Şimdilik bu kadar.

Gözleri karanlığa alışmaya başlamıştı. Gecenin yırtıcılarından kaçıp, büyük bir bozkırın ortasındaki bodur bir ağaca sığınan korku dolu ve güçsüz bir hayvan gibi sırtına duvara yaslamıştı.

14: Sonra
Evet, Maalesef Bu Bir Tehdit

Akşamüzeri telefon çaldığında, Dedektif çalışmasına kısa bir ara vermiş, camdan dışarıyı seyrediyordu. Öngördüğünden daha hızlı ilerlemiş ve Bayan Zail'den aldığı notlarda bir hayli yol katetmişti. Arayan Bayan Zail'di. Konuşması bu sefer tekdüzelikten uzakta, hızlı ve yorucuydu. "Merhaba Bay Sair, yine hızlı konuşmak durumundayım. Az önce bir telefon aldım. Tahmin ettiğim gibi peşimizdeler, izimizi bulmuşlar. Onlara göre hak etmediğimiz bir bilgiyi elimize geçirmişiz. Kitap, zaten yeterince zarar vermiş kendilerine. Sizden ve kocamın notlarını size ulaştırdığımdan haberdarlar." Dedektif bir an ürperdi ve kilidini kontrol

etmek için kapıya doğru yöneldi. "Bunu polise haber verdiniz mi? İsterseniz numaranızı takibe alabilirler." Dedektif ansızın vücudunu buz kesen ürpertiye rağmen sakin konuşmayı başarabilmişti. "Hayır, önce sizinle konuşmak istedim. Ayrıca, adam kendileriyle ilgili bu bilgileri yaymaya devam edersem, birkaç kişiyi daha öldürmek zorunda kalacaklarını söyledi. Sesindeki öfke ve kararlılık beni korkuttu dedektif." Kadın, Dedektif'in ağlıyor olduğunu sandığı kısa bir suskunluktan sonra yeniden konuşmaya başladı. Ağlamıyordu, endişe dolu sesi hâlâ kontrollüydü. "Bunu insanlık için yapmak zorundaymışlar. Korkuyorum... Lütfen siz de güvenli bir yere kaçın ve bir an önce bu katilleri bulup yakalatın. Ayrıca unutmadan, sabahleyin teşkilattan aradılar. Yazı evinin herhangi bir yerinde ne bir ipucuna ne de tek bir parmak izine rastlayabilmişler. Bundan sonrasında, kaldığım eve bir süreliğine birkaç koruma yerleştirmek dışında bir şey yapamazlarmış. Size güveniyorum ve teşekkür ediyorum. Sizi tekrar arayacağım, lütfen dikkatli olun. Şimdilik hoşça kalın." Dedektif nasıl bir belâya bulaştığını bilmiyordu ama kocasının katlinden hemen sonra dahi sakinliğini koruyabilmiş Bayan Zail'i bile böylesi bir endişeye sürükleyen katillerin inancı, onu da korkutmaya başlamıştı. Devletin desteğiyle varlığını sürdürebilen GGB Binası'nın, gelişmiş bir güvenlik sistemiyle donatılmış olmasına karşın, büyük buhran sonrasında diğer kamu binaları gibi düzenli bakım ve onarımı yapılamamıştı ve bu yüzden tepelerden gelen talancılar birkaç kere binaya girmeyi başarmıştı. Katiller de isteseler buraya pekalâ girebilirlerdi.

Dedektif kapıyı açıp koridoru kolaçan etti. Bazı ofislerin ışığı hâlâ yanıyordu. Katta yalnız olmadığına işaret eden bu ışıklar korkusunu bir nebze azaltmıştı. Yine de ortalıkta dolaşması tehlikeli olabilirdi. İçeriye girip masanın üzerindeki kâğıtları topladı, çantasına yerleştirdi. Çalışmasına Oannes'in korunduğu, binanın en güvenli ve gizli bölümünde devam etmeye karar verdi. Oannes, dünyada yalnızca birkaç benzeri olan bir süper bilgisayardı. Sıradan bir insanın ulaşabileceği elektronik bilgi ağından

farklı olarak, Oannes vasıtasıyla dünyanın dört bir yanındaki müttefiklerin istihbarat teşkilatlarının eski arşivlerine de erişilebiliyordu. Oannes yalnızca GGB dedektiflerine açık değildi. Bilgisayarın üstün işlem yapma yetisinden ve uygulamalarından dolayı, kimi ulusal enerji şirketi mühendisleri de Oannes'i kullanma iznine sahipti. Yeraltı katmanlarının ileri düzey modellenmesinde, uydu görüntülerine erişilmesinde ve eldeki diğer verilerle birlikte otomatik olarak yorumlanmasında hız ve sonucun doğruluğu bakımından daha önce oldukça tatminkâr sonuçlara ulaşılmıştı.

Dedektif koridorun sonundaki asansörü kullanarak en alt kata indi. Toprağın yaklaşık otuz metre altındaki Oannes'in bulunduğu araştırma ve geliştime bölümü (ARGEB) katına inme iznine GGB'den dahi yalnızca yüksek seviyeden dedektifler, yöneticiler ve mühendisler sahipti. Binanın bu bölümünde, mühendisler dedektiflerin ve casusların işlerini kolaylaştıracak çeşitli elektronik aygıtların geliştirilmesi üzerinde çalışıyorlardı. Kattaki kimi odalara birlik dedektifleri giremezken, bir başkası için mühendislerin giriş izni yoktu. Ancak her daim bir devinimin içinde olan bu kat bile son zamanlarda ödemelerde meydana gelen sıkıntılardan dolayı, diğer çalışanlarla birlikte bazı mühendislerin de istifa etmesiyle durağanlaşmıştı. Dedektif Sair koridor boyunca kimlik kartını okuttuğu birkaç kapıdan geçtikten sonra Oannes'in bulunduğu odaya ulaştı. Her şeye rağmen –en azından şimdilik– Oannes iyi korunuyordu.

Bu odaya her girişinde, ulu bir ermişin huzurunda çıkmış gibi kendini ufalmış hissediyordu. Her hareketi karşısındakine duyduğu saygıyla ikircikli bir hâl alıyordu. Dedektif, odaya girdiğinde yine aynı şeyleri hissetti. Odanın zemini, bu kattaki diğer odalarda ve koridorda olduğu gibi duvardan duvara sütlü kahve renginde, desensiz halıyla kaplanmıştı. Her türlü darbeyi emen bu malzeme üzerinde attığı her adımda Dedektif kendini pamuk üzerinde yürüyen bir karınca gibi hissediyordu. Tavana gömülü onlarca kaynaktan gelen ışık, odadaki bütün gölgeleri duvarların

beyazına hapsediyordu. Oda bu haliyle, Tanrı'nın ve nurunun her yerde olduğu savıyla eserlerinde ışığın ve gölgenin varlığını hiçe sayan eski minyatür ustalarının çizimlerindeki bir sarayın odası gibi mekânsız, zamansız ve ilahi bir hâl almıştı. Işığı yansıtan parlak yüzeyli bir boyayla boyanmış odanın duvarlarından birinde boydan boya Oannes uzanıyordu. Bilgisayar, hacmiyle odanın üçte birini kaplıyordu. Odada Oannes'ten, kapının hemen yanında duran metalden yapılmış silindirik çöp tenekesinden ve girişin karşısındaki duvara yaslanmış metal bir kasadan başka hiçbir şey yoktu. Anahtarı yalnızca GGB dedektiflerinde bulunan bu kasada, Oannes'in kullanma kılavuzu ile dünyanın dört bir yanındaki istihbarat merkezlerinin arşivlerine ulaşımı sağlayan kodların bulunduğu dosyalar korunuyordu. Duvarda bulunan kameralarla oda sürekli gözetleniyordu. Dedektif, çalışıyor olduklarından ya da öyle olsa bile kontrol edilip edilmediğinden emin olmadığı kameraların altında, benliğinin yine yavaş yavaş farklılaşmaya hissetti. Bir haftayı aşkın süredir yıkamadığı yağlı saçları sanki her daim peşi sıra izini süren ve onu gözetleyen birinin soluğu olmuş, ensesini gıdıklıyordu. Gömleğinin yakası dar geliyor, seyrek tüylerin biçimlendirdiği bıyıkları terliyor, ceketi hasmının şom kolları gibi bedenini sarmalıyordu. Ceketinin cebinde bir paket çıkarıp, içinden bir tane sakız aldı. İzleniyordu. Sakızı yan dişleriyle çiğnemeye başladı. Birkaç dakika sonra kameraların varlığına alıştı ve bilgisayarın başına oturdu.

Dedektif bir saati aşkın bir süre, yazarın notlarında değindiği tarikatlar üzerine ayrıntılı bilgilere ulaşıp okudu. Aynalı Ejderler hakkında ise birkaç satır dışında pek bir şey bulamadı. Tarikatın izlerine ilk olarak Uzak Doğu'da rastlanmıştı. Kuruluş tarihi ve amacı tam olarak bilinmiyordu ancak yıkıcı eylemlerde bulunmadığı, bir suç örgütü olmadığı açıktı. Aynalı Ejderler'in tarihte ne siyasi bir başarısı vardı ne de hiçbir zaman kitleleri peşi sıra sürükleyen büyük bir tarikat olabilmişlerdi. Ayinlerinde sanrı gördürücü bitkiler kullanmalarına, bazı müritlerinin kendi rızalarıyla kendilerini kör etmelerine rağmen zararsız ve kendi halinde

bir topluluk olarak biliniyordu. Oannes'in verdiği rapora göre, ünlü yazarın öldürülmesi dışında tarikatın herhangi bir davada ismi geçmiyordu. Dedektif, Bayan Zail'i arayanların telaşlarını şimdi anlıyordu. Oannes'in belleğinde dahi izine rastlanmayan bilgiler şimdi masasının üzerinde duruyordu. Dedektif, diğerlerinden ayırıp dosyaladığı sayfaları önüne çekti.

Yazarın el yazısının olduğu sayfalar birer kopyaydı. Asılları bayan Zail'de kalmış olmalıydı. Ya da yazar, kaybolma olasılığına karşı bu önemli bilgileri içeren sayfaların birkaç kopyasını çıkarmıştı. İlk sayfaya yazar, "Manifesto ve Uygulamalar" başlığını atmıştı. Yazı, Aynalı Ejder tarikatının düşünce yapısını anlatıyordu. Okumaya başladı. Tarikata göre, insan "ben" ile "öteki" arasındaki çizgiyi yok edebildiği sürece iyi bir insan olabilecekti. Bu sınırın kalkmasıyla birlikte insan her yerde kendini, bir anlamda "bir olanı" görecekti. Öteki ile ben birleştiğinde, insan bencillikten, kibirden, şehvetten, kıskançlıktan arınacak; aşkın öznesi de nesnesi de kendisi olacaktı. Yani "mutlak ve bir" olana âşık olacaktı. Öteki ile ben arasındaki ayrımın kalkması, her insanda öznesi farklı olan ama sonuçta tek bir birlikteliği biçimlendirecekti. Bu hoşgörü ortamı da evrensel barışı sağlayacaktı. Bunlar önceden söylenmiş şeylerdi ve kulağa hoş geliyordu. Ancak tarikat, dedektifin, yazarın notlarından bildiği kadarıyla diğerlerinin birçoğundan farklı olarak kendilerine dahil olmak isteyenlere çeşitli şartlar koşmuyordu. Tarikat herkese açık olmasına ve manifestosunun öngördüğü büyüme emeline karşın, bir o kadar da bilinmekten sakınıyordu. Dedektif, heyecanla yazıyı okumaya devam etti. Yazar, bunun ardından gelen maddenin başına yine o biçimsiz yıldızlarından birini kondurmuştu. Bazı satırların yanlarına notlar ve sayfa numaraları düşerek, dosyanın sonunda –kitabında kullanmak üzere olsa gerek– çeşitli kavramlar ve bu maddeler üzerine kafa yormuştu. Sıradaki maddeye ve bu tuhaf tarikata göre; iyiliğin de kötülüğün de kaynağı Tanrı'ydı. İşte ancak bu anlaşıldığında evrenin sırlarına vakıf olunabilecekti. İnsan, kendi istedikleriyle Tanrı'nın buyurduklarını eş tutarsa,

yazılanla yazanın buluştuğu bu noktada kader ve hür irade kavramları birbiri içinde eriyerek kaybolacaktı. Yazara göre, ilk duyumda kulağa hoş gelen bu madde, kesinliğinden çok üzerinde tartışılması gereken birçok konuya pencere açtığı için önemliydi. Yazar, "Yazan kim?" başlıklı yazısında böyle diyordu. İyiliğin ve kötülüğün kaynağı olarak salt Tanrı'yı göstermek ceza ve ödül kavramlarının içini boşaltırken, tıpkı Maturîdiyyelik'te olduğu gibi, başta cinayet olmak üzere, suçu meşru kılıyordu. Bu inanışta, olacakların hepsi önceden yazılmıştı ve canlılar bu yazılanı yaşamaya mahkûmlardı. Yazara göre, bu noktada zaman kavramının soyutluğundan kaynaklanan bir sorun vardı. Zaman, biz insanoğlunun uydurması bir şeydi. Her zamanda ve her yerde olan Tanrı ise zamandan ve mekândan bağımsızdı. Bu durumda, onun Levh-i Mahfuz üzerine yazdıkları da zamandan bağımsız olacaktı. Yani evrenin tarihi önceden yazılmış, yazılıyor ve yazılacaktı. "Tıpkı" diyordu yazar "bir kısmı kırmızı, bir kısmı yeşil harflerle yazılmış o eski masal kitabındaki bir bölümde anlatıldığı gibi. Kitabın "Gezer Dağ'ın İhtiyar" bölümünde şunlar anlatılır: Kafasındaki soruların yanıtını bulmak üzere Gezer Dağ'ın İhtiyarı'nı yerinde ziyaret eden Çocuk İmparatoriçe, ihtiyarı önünde bir kitap, elinde –sanki ondan habersiz– devinen bir kalemle, sürekli bir şeyler yazarken bulur. Kitaba doğru eğildiğinde, kitapta şöyle yazılıdır: "Çocuk İmparatoriçe orada yazılı olan şeyi okudu..." Bunun ardından Çocuk İmparatoriçe, olup biten her şeyi onun mu yazdığını sorduğunda, ihtiyar, çocuğu "Yazdığım her şey oluyor." diye yanıtlar. Oysa ihtiyarın dudakları dahi kıpırdamamıştır; o yazmıştır ve Çocuk İmparatoriçe yalnızca duymuştur. Ardından, içinde bulunduğu Fantazya'yı kurtarmakla görevlendirilen Çocuk İmparatoriçe – pek doğaldır ki– Fantazya'nın belleği olan ihtiyardan yardım ister; yani ileriki sayfalara bakarak ona olacakları söylemesini. İhtiyar bu kez şöyle yanıtlar: "İleriki sayfalarda yalnızca beyaz bir boşluk var ve ben yalnızca geriye, olmuş olana bakabilirim. Yazarken okuyabiliyorum onu ve okuduğum için de onu biliyorum." Yazarın metni, Tanrı'nın insanı yaratırken ona

iyiyi ve kötüyü tanıttığını, seçimi ise tamamen ona bıraktığını savunan akılcıların savunularıyla devam ediyordu. Bu inanç, dindarlar için kabul edilebilir değildi; öyle ki insan aklı metafizik olayları çözmekte acizdi ve akılcıların savunduğu bu düşünceler Tanrı'nın mutlak hâkimiyetine gölge düşürüyordu. Ne ki, bu inanıştakiler böylece suçu, cezayı, günahı ve sevabı açıklamaktan kaçmış oluyorlardı, bu da bir anlamda sapkınlığın, şiddetin ve suçun teşviki anlamına geliyordu. Yazara göre her şeyin önceden yazılmış olması fikri ürpertici ve umut kırıcı olmasına karşın, bir seçim yapmaksızın gözlerimizi açtığımız ve – istisnai durumlar dışında– yine aynı şekilde veda edeceğimiz yaşamımızda, her şeyin irademiz dahilinde olduğunu savunmak, ne yazık ki hayalperestlikten başka bir şey değildi. Yazar soruyordu; "Uğrunda tüm varlığımızı verebileceğimiz, bazen de verdiğimiz isteklerimiz dahi, birer niyetten öte ne oluyor ki çoğu zaman?"

Uzun bir süredir, dingin ve huzurlu bir kabullenişin içinde kendini olanların akıntısına bırakan Dedektif tüm bunları okurken, gençliğinde bu konular üzerine ne kadar çok düşündüğünü hatırladı. Oysa şimdi sinmişti. Bazıları buna ilahi bir kabulleniş ya da yabancılaşma diyebilirdi. Dedektif uzun bir süredir kendine etiketler de yakıştırmıyor, davranışlarına anlamlar da yüklemiyordu. Artık yalnızca, geceleri yıldızları seyrederken arada bir içtiği sigarasından yükselip gecenin karanlığına karışan dumanın sonunu ve yolculuğunu düşünüyordu. Artık kendi sonunu merak etmiyordu. Karanlık sokaklarda birbirlerini boğazlayan kedilerle köpeklerin acı dolu çığlıklarının, çıplak ayaklı gölge çocukların nefretinin, bir uygarlığı yok olmanın eşiğine getiren bombacı liderlerin hırsının ve diğer kötülüklerin sorumlusunu aramıyordu. Masalda olduğu gibi, bir şeyler yazılıyordu ve her şey oluyordu.

Dedektif bir süre odanın içinde dolaştıktan sonra yeniden kâğıtların başına oturdu. Yazar sorusunun ardından şöyle devam ediyordu; " ancak bu tartışmaya ılımlı bir yorum getiren Tasavvufî düşünce, beni çoğu zaman tatmin etmekle kalmayıp, düşündükçe huzurlu bir kabullenişin koynuna da itmiştir. İslam'da kader

hakkındaki üç ana görüş olmasına karşın, Tasavvuf üstatları yazgı kavramı üzerine, aslında bu üç görüşün sınırlarında gezmekten öteye gitmeyen ve oldukça zeki yorumlar getirmişlerdir. Yazgının Tanrı tarafından belirlendiğine inanan Maturîdiyye, aksini yani hür iradeyi savunan Cahîzziye ve son olarak yazgı üzerine düşünülmemesi gerektiğini savunan Mutezile tarikatlarının düşünce kalıplarının hiçbirinin kesin sınırları dahilinde durmamayı seçen bu ermişler, "rıza" kavramıyla bu çatışmayı yumuşatmış ve –bence– eğlendirici bir paradoks yaratmışlardır." Yazar, okunaksız yazısıyla kaleme aldığı yazısına şöyle devam ediyordu: "Rıza olacakları kabullenmek, Tanrı'nın istediğini istemektir. Böylece irade, Tanrı'nın istediğini isteyerek işlevleştirilecek ve yazılan –ya da yazılacak– yaşanacaktır. Böylece, yaşanacak her şey önceden kabullenilmiş, istenmiş olacaktır ya da hür iradeyle istenen her şey yaşanacaktır. Burada bahsedilen mutlak bir 'bir'dir." Yazar yazısını son bir soruyla bitiriyordu: "Peki, bu durumda yaratan kim, yaratılan kim, yazan kim, yazılan kim?"

Dedektif hızla sayfaları çevirmeye başladı. Yazar, kitaplarında yaptığını bir kez daha tekrarlamıştı. Romanlarında yaptığı gibi okuyanı tuhaf kurgular –evet, gerçekten de zihni tuhaf kavramı üzerine son derece iyi çalışıyordu– arasına salıp hınzırca bir daldan bir ötekine sıçramış, ona şaşkınlığın ve merakın cazibesini bahşetmemişti; ancak işte yine sorular sorup ortalıktan kaybolmuştu. Zamanın ve yaratıcı ile yaratılanın 'bir'liği çözüm olabilir miydi? Yazar, adım adım onu eski uyuşukluğundan çekip, yaratılışa ait soruların oynaştığı yorucu bir hayata sokuvermişti. Dedektif şimdiden yorulmuştu. Sanki, kameraların ardında gençliğinin çeşitli evreleri vardı da, şimdi acımasızca onu izliyorlardı ve suçluyorlardı. Niye hep kaçtın, kendini ve evreni anlamak için ne yaptın? Kim ve ne olduğunu biliyor musun? Dedektif aniden öfkeyle yerinde kalktı, kameralardan birinin bulunduğu duvara doğru seğirtti. Oda hâlâ sessizdi. Bir süre, kameranın camından yansıyan kendini suretini izledi. Yumruklarını sıkmıştı ve vücudu kopmaya hazır ince bir tel gibi gergindi, "Ben... dedi,

koptu. Gözyaşlarına boğuldu. Ne kameranın ardında onu izleyen güvenlik görevlisi ne de gençliği umurundaydı. Beyni hain bir düşmandı, yeniden dirilmiş bir ölü, musibet bir yaratık. Dişlerini sıkarak ve camda kendini izleyerek ben demişti, ses kafasında çoğalarak çınlamıştı; "Sahi, ben..." Dedektif, yeniden yerine oturdu. Kollarını Oannes'in üzerine, kafasını onların üzerine koydu, gözlerini yumdu. Ve dört duvardaki dört kameranın gözetiminde değil de; bu sefer de sanki çocukluğunda koynunda uyuduğu annesinin şefkat dolu elâ gözlerinın ve onu seven Tanrısının koruyucu bakışlarının altında kısa bir uykuya daldı.

Aynı dakikalarda, güvenlik odasındaki görevli göbeğini kaşıyarak uykusundan uyanacak ve birkaç dakika sonra özel bilgisayar odasında uyuklayan adamı gördüğünde hiç şaşırmayacaktı. Çünkü yağmurların ardı arkası kesilmediği o günlerde herkes, her yerde uyuyordu. Ve adam, oturduğu yerden doğrulup da karıncalanmış ayakları üzerinde küçük hareketler yapıp kendi kendine söylendikten sonra, uyuklayan adamın dudaklarının oynadığını görecekti. "Ben... "Bir.. "Kim?" Ne ki? Adam bir süre sonra bu yorgun adama boşverip göbeğini kaşıya kaşıya yeniden uykuya dalarken, diğer ekranda siyahlara bürünmüş bir adam hızlı ve şüpheli adımlarla koridoru bir baştan bir başa geçip yan ekrana sıçrayacaktı. Adam görmeyecekti.

Dedektif bir süre sonra, onulmaz bir baş ağrısıyla uyandığında saat 21.06'yı gösteriyordu. Bir saati aşkın bir süre uyumuştu. Ayılmak için bir süre öylece durdu. Elleri istemsizce kâğıtlara uzandığında kafasının içindeki sayrıl varlıkları vücut bulmuş sorular da kuytularından çıkmış, kafasının çeperlerini dövüyordu. Baş ağrısı dayanılacak gibi değildi. Yine de merakına, başarma arzusuna bir kez daha yenik düşüp, yeniden okumaya koyuldu.

İlerideki sayfalarda, yazar Aynalı Ejderler'in düşünce yapısı hakkında ipuçları barındıran tarikatın işleyiş şekli ve uygulamaları konuları hakkında öğrendiklerini yazmıştı. "Ben" ile "öteki" arasındaki çizgiyi yok ederek "her insanda öznesi farklı olan ama

sonuçta tek bir birlikteliği biçimlendirecek" bir evrensel barış, dinlerin ve ırkların birlikteliği emelini güden tarikat, bu düşünce ve duygu mertebesine ulaşmak için "Aynalı Oda" deneyimini öneriyordu. Müridin; tabanı, tavanı ve duvarları aynalarla kaplı bir odada üç ay geçirmesini öngören bu deneyde, sanrı gördürücü bitkiler de kullanılıyordu. Hiçbir eşyanın bulunmadığı bu odada, aynalar vasıtasıyla mürit her baktığı yerde kendisini görüyordu. Düzenli aralıklarla, günlük yemeği ile birlikte odadaki küçük bir hücreden içeriye gönderilen bitkiler ise, aynaların etkisini arttırıyor ve müridin bilinçaltının kapılarını aralıyordu. Aday, bu üç aylık süre zarfında kimseyi görmüyordu ve tarikat şeyhinin "ben" "öteki" ve "bir" ile ilintili ara ara içeriye fısıldadıkları dışında hiçbir ses duymuyordu. Zaman dolduğunda oda karartılıyor ve müridin gözleri henüz kimseyi göremeden, içeriye giren karalara bürünmüş görevliler tarafından kızgın demirle dağlanıp kör ediliyordu. Fikir son derece basitti: Kendiyle geçirdiği bu ağır sürecin ardından mürit, baktığı her yerde ve her şeyde gördüğü karanlıkta hep kendi suretini, çaresizliğini, hüznünü, mutluluğunu, kıvancını ve aşkını görecekti. Bundan sonra kendisine yapılan kötülüklerin, kendisine duyulan sevginin ve nefretin kaynağı yine hep kendisi olacaktı. Çünkü her yerde ve her şeyde artık yalnızca o olacaktı.

Yazar, notlarının bu kısmında sayfanın kenarına "zaman?" notunu düşmüştü. Dedektif Sair bu notu, yazarın –anlaşılan hakkında çok fazla bilgiye sahip olmadığı– aynalı oda deneyinin zaman kavramıyla ilintili olup olmayacağı üzerine düşündüğüne yordu. Dedektif Sair, aynalarla kaplı bir odada geçirilecek üç ayı, sonunda nasıl bir farkındalığa, ilahi bir huzura kavuşulacak olursa olsun ölüme yeğlenmeyeceği düşündü. "Ben" diye mırıldandı, "her yerde ben..."

Oannes'ten çıkış şifresini girdikten sonra, bilgisayarın dev kasasındaki çıkıntıların üzerine yaydığı kâğıtlarını toplarken, o gece garajda çocuğun koltuğun üzerindeki yığından kapıp kaçtığı sayfa aklına geldi. Kaybolan bir sayfaya, gerektiğinden fazla

bir anlam yükleyip dedektifçilik oynamaya hiç niyeti yoktu. Hem sonra, en üstte yazarın son kitabının elyazması duruyordu. Paranoyaya gerek yoktu. Okuduğu bunca sayfadan sonra, kayıp birkaç satırın davanın seyrini değiştirecek önemli ipuçları barındıracağını düşünmüyordu.

Başı iyiden iyiye ağrımaya, gözleri yanmaya başlamıştı. Bir ağrı kesici alıp birkaç saat uyumayı düşündü.

Dedektif odadan çıktığında ışıklar kendiliğinden söndü. Koridor, katta kimsenin olmadığını gösteren bir karanlığın içinde kaybolmuştu. İçerideki sıcaklığı ve nemi ayarlayan aygıtların üzerlerindeki ufak ışıkların dışında, koridorda hiçbir şey görünmüyordu. Dedektif karanlığın güçlendirdiği bu durallıkta, odanın içindeki sessizliğin, çeşitli seslerin birlikteliğinden oluşan yanıltıcı bir sükûnet duygusuna yol açtığını anladı. Karanlığın eşiğinde bir süre öylece kaldı. Bu dinginliğin, damarlarına zerk edilen yatıştırıcı bir madde gibi vücudunu kapladığını, bedenini ve zihnini huzur veren bir hiçliğin içine doğru çektiğini duyumsadı. Yüreğinin atışlarını sanki havalandırma sisteminin tek düze uğultusunun içindeki gizil bir ritim belirliyordu. Dedektif gözlerini yumdu ve kendini bu sükûnetin seslerine bıraktı. Sesler ve zaman kendini yineliyordu.

Sahi, ben...

Koridorun öte ucundan gelen ani bir takırtı Dedektif'in dikkatini yeniden kendine, ardından davaya ve hiç bekletmeden o apansız bastıran güvensizlik duygusuna yöneltti. Bu ani sesle birlikte havalandırmanın uğultusu deli saçması bir müziğe, önünde uzanan karanlık ise uğursuz bir boşluğa dönüşmüştü. Dedektif, sırtını duvarlardan birine verdi, ceketinin cebinden silahını çıkardı ve küçük, temkinli adımlarla ileride ışıklı düğmeleri parıldayan asansöre doğru yürüdü..

Kendi adımlarından ve duvara sürtünen ceketinden çıkan sesler ile makinelerden yükselen uğultuların dışında, koridor ürpertici bir sessizliğe gömülmüştü. Dedektif asansöre ulaşmıştı ki biraz öncekine benzer bir ses, bu kez daha yakınlarında bir

yerden yükselip koridorun sessizliğini alaşağı etti. Alnında peydahlanıp aşağıya doğru süzülen ter damlacıkları bir an gözünü yaktı. Görüntüler bulandı, asansörün düğmelerinden yayılan ışıklar büyüyüp yayıldı. Dedektif heyecanla asansörün kapısına doğru atıldı. Bu katta değildi. Ceketinin koluyla suratını sildi, düğmeye uzandı. Bir öncekine benzer bir ses, bu kez uzaklarda, birkaç kat yukarıda çınladı. Asansör geliyordu. Koridorun karanlığını ve ardını gözledi. Gözleri karanlığa alışmaya başlamıştı. Gecenin yırtıcılarından kaçıp, büyük bir bozkırın ortasındaki bodur bir ağaca sığınan korku dolu ve güçsüz bir hayvan gibi sırtına duvara yaslamıştı. Sırtında, duvar ardındaki su borularından akan suyun titreşimlerini hissediyordu. Bu titreşimler az sonra gerçekleşecek büyük bir patlamanın, yaklaşan tehlikenin sinyalleri gibiydi. Asansörün kata geldiğini belirten sesi duyduğunda, elindeki silahının metal soğukluğunu hissetti. Silahını kaldırdı, yavaşça kapıyı açtı. Asansörün içi boştu. Hemen içeri girip ardından kapıyı kapattı. Düğmelerin bulunduğu tabloda beceriksizce, her seferinde düşünmeden, ezbere uzandığı kat numarasını aradı. Üzerinde otuz iki yazan düğmeye bastı. Asansör ani bir şekilde ivmelenmeye başladı. Kapının hemen üzerinde bulunan ekrandaki sayıların artışını izlerken soluğunu düzene sokmaya çalıştı. 13,14,15... Bir çiçek koklar gibi burnundan nefes alıp, ağzında vermeliydi. 19,20,21... Zihnini boşaltmaya değil ama bir düşünceye takılıp kalmamaya çalışmalıydı. Uyku öncesi bir rahatlamayı hedeflememeliydi; bilinçli, uyanık, diri ama dingin bir zihin. Kırmızı sayıların aktığı küçük ekrana baktı.

23,24,25... Kalp atışlarının hızlandığını hissediyordu. Ağzı burnu birbirine karışmıştı Derin, kontrolsüz bir şekilde nefes alıyordu. 28,29,30... Silahını kaldırdı, kapıya yöneltti. Asansör durdu, otomatik kapı açıldı. Koridor aydınlıktı. Katta hâlâ birileri çalışıyordu. Dışarı doğru bir adım attı, etrafını kolaçan etti. Görünürlerde kimse yoktu. Karanlık ve netameli bir Gölge Kent gecesine geçit vermeyen, ışıl ışıl ve boş bir koridor. Tavandaki yuvalardan yayılan ışık, aynalı camdan yapılma duvarlarda çoğalıp, güvenli ama insana

huzur vermeyen bir aydınlık yaratmıştı. Takip edilme duygusunun üstüne, şimdi de gözleniyor olma duygusu eklenmişti. Üstelik peşindekiler, bu aynalı camların arkasındaki odalarda da olabilirlerdi. Dedektif adımlarını hızlandırdı.

Sonunda ofisine geldiğinde, her şey hâlâ normaldi. Arkasına dönüp etrafı kolaçan ederken, ceketinin ceplerinde giriş kartını arıyordu. Kartı buldu, birkaç saniyeliğine önüne dönüp kartı makineye sokmak için atıldığında fark etti; kapısı zorlanmıştı. Kilidin olduğu yerde çizikler ve darbeler vardı. Düşündüğü gibi, tarikatın adamları peşindeydi. Kendileri için önemli olan bilgilerin, hak etmediklerini düşündükleri ellere geçtiğini düşünen katil feylesoflar. İnancın, birlikteliğin ve ulu emellerin bilediği korkusuz çelik yürekler. Ne yapacağını bilmiyordu. Adamlar içeriye girebilmiş gibi görünmüyordu. Kapı zorlanmış ancak açılamamıştı. Etrafına baktı. Şiddetin ve öfkenin bıraktığı bir ize rastlamaya çalıştı. Kapısı dışında her şey eskisi gibiydi. Koridor sessizdi. Kartı makineye soktu. Kilidin hareket ettiğini duydu. Makine çalışıyordu. Metal soğukluğunu yitiren silahını sıktı, derin bir nefes alıp, tek ve sert bir hareketle kapıyı itip içeri girdi. Ne, düşünmekten dahi korktuğu gibi içerisi dağılmıştı ne de odada biri vardı. Ardından kapıyı kapatıp mutfak niyetine kullandığı küçük odaya baktı. Boştu ve her şey bıraktığı gibiydi. Ardına döndüğünde yerdeki zarfı gördü. Kapısının altından atılmıştı. Alışık olduğu bir durum değildi. GGB binasında, flört ettiği biri ya da kendi aralarında böylesi bir iletişim geliştirdikleri bir arkadaşı yoktu. Adamlar önce odasının kapısı zorlamış, açamayınca da bir mektup bırakmakla mı yetinmişlerdi? Cevabı öğrenmenin tek bir yolu vardı. Yerdeki zarfı aldı, eliyle tarttı. Bir tuzak olamazdı. Zarfın içindeki kâğıdı çıkardı. Kâğıtta, üzerindeki bir yer kırmızı bir noktayla işaretlenmiş bir harita ve adres vardı. Altında da kısa bir not:

"Artık siz de emellerimizi biliyorsunuz Dedektif Sair. Cinayet, adam kaçırma ve bu gibi dünyayı kirletecek hiçbir şeyi tasvip etmiyoruz. Bir ölüme daha sebep olmak istemiyoruz. Amacımız bize ait olan bir şeyi almak. Yerimizde sizi bekliyoruz. Yanınızda neleri getirmeniz gerektiğini

biliyorsunuz. Kimseye tek kelime etmemeniz lehinize olacaktır. Evet, maalesef bu bir tehdit.

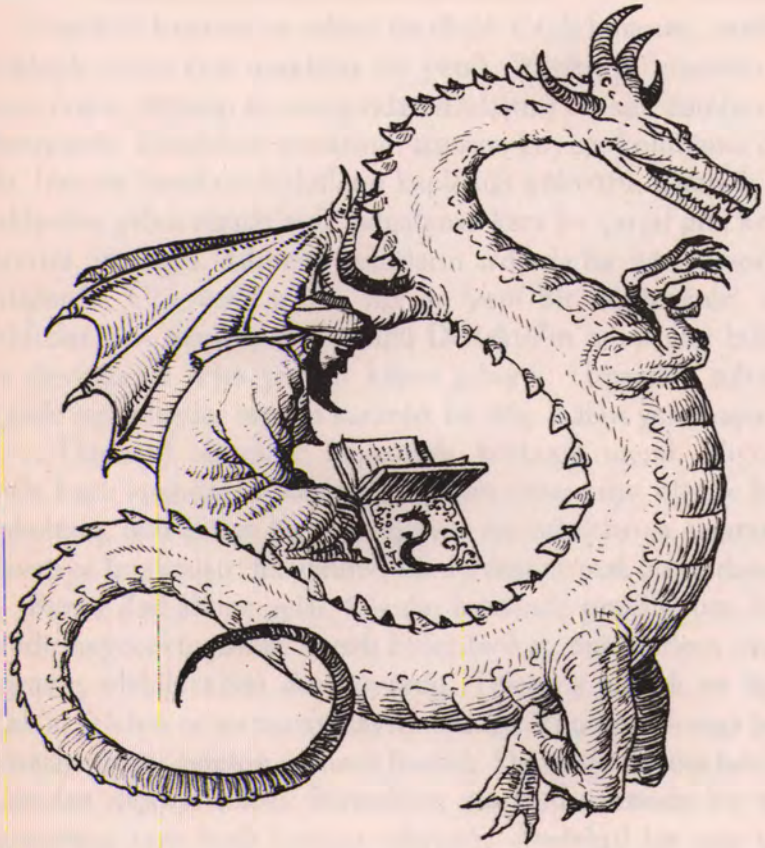
Sizi aramızda görmek bize mutluluk verecektir.

Sizi bekliyoruz."

Dedektif haritayı ve adresi inceledi. GGB binasına, arabayla yaklaşık yarım saat uzaklıkta bir yerdi. "Yerleri"ni gösteren kırmızı nokta, kâğıdın beyazlığında pıhtılaşmış bir kan damlası gibi duruyordu. Elindekini masasının üzerine koyup, koltuğuna oturdu. İnce ve hareketli bulutların kapladığı gökyüzü, karanlık topraklardan gelen rüzgârlarda dalgalanan kara bir çarşaf gibi kentin üzerini örtmüştü. Yıldızlar bulutların ardında bir görünüyor, bir yitiyordu. Gökyüzü, içinde her an yeni bir düşüncenin, uzak yıldızlar gibi parıldayıp söndüğü Dedektif'in zihni gibi bulanık ve devingendi. Her şey bir kâbus gibiydi. Ürpertici, tuhaf ve içinde farklı hazlar taşıyan karanlık bir düş. Kâbus yeni başlamıştı ve Dedektif olacakları heyecanla, korkuyla merak ediyordu. Sisle kaplı aşağıdaki sokaklarda dolaşan yabancılar, ofisine kadar sokulmuş, onu Gölge Kent'in uğursuz ara sokaklarına çağıran bir davetiye bırakmıştı. Bu zorunlu daveti umursamak zorundaydı.

Bayan Zail aklına gelci. Olanlar hakkında şimdilik onu bilgilendirmeyecekti, ancak Aynalı Ejder tarikatı müritlerinin ona da uğramış olabileceğini düşünüyordu. Telefona uzandı ve Bayan Zail'in telefon numarasının kayıtlı olduğu iki numaralı tuşa bastı. Numara düştü, telefon çalmaya başladı. Dedektif bir süre bekledi. Camdan dışarıyı izledi. Parmakları masanın üzerinde bir ritim tutturmuş, hızlı hızlı hareket ediyordu. Dedektif bir süre daha bekledi. Onuncu çalış. Boşunaydı.

Yanıt yoktu.

"Biz, Tanrı'ya giden yolda insanın önce kendisini keşfetmesi gerektiğini düşünüyoruz, sevgili oğlum. Bu da mutlak sükûnet, tefekkür ve acıyla olacaktır. Bilgi bizim için önemlidir. İşte bu yüzden, kendilerini bize teslim edenlere önce okumayı, ilmi, bilmeyi öğütleriz."

15: Önce
Sükût, Hayal ve Hakikat

Dar bir sokaktaydılar. Geçtikleri bir çoğu gibi ağaçsız, araları bazı bazı ufak bahçelerle bölünen sık yapıların olduğu, kendi düzenini kurmuş bir sokak. Tek tük dükkânlar ve önlerine attıkları oturaklarda oturan esnaf dışında sokak hareketsizdi. Ermeni onlarla gelmemişti. Önlerine bir basamak çıktığında ya da geçtikleri meydanın hercümercinde yardım etmek için Cellât elini adama her uzattığında, yaşlı adam usulca eliyle onu engellemişti. Adam, evinden çok uzaklara bırakılan bir kedinin içgüdüsüyle eve dönüyor, yolları ezbere biliyordu. Yaşlı adam yol boyunca Cellât'a sorular sormuş, ancak Cellat asla bir baskı ya

da sıkıntı hissetmemişti. İhtiyar, konuşmaktan çok karşısındakini dinlemeyi seviyordu ve karşısındakini konuşturmasını da iyi biliyordu. Soruları bir tepeden bırakılan kartopları gibiydi. Masum ve büyümeye yazgılı. Adam bir soruyor, Cellât on anlatıyordu. Ruhunun derinliklerinde, zihninde, hafızasında ne varsa sorunun asıl cevabına katılıyor, sözcüklere dönüşüp dudaklarından boşanıyordu. Cellât konuştukça rahatlıyor, rahatladıkça konuşmak istiyordu. Adam arada bir duruyor, etraftaki kokuları takip eden bir hayvan gibi yüzünü gökyüzüne dikiyor, etrafı dinliyor, biraz soluklandıktan sonra adımlamaya devam ediyordu.

"Söyleyin oğlum, neredeyiz şimdi," İhtiyar bu kez gerçekten havayı kokluyordu, "sayrıl kokular gelir burnuma" Cellat etrafına bakındı. "Efendim, eskiden maymuncu dükkânlarının bulunduğu çarşıdan geçmekteyiz." İhtiyarın yüzündeki kırışıklıklar titreşti. "Tabii ya. Maymunkeş nam şu melunun maymunlardan temizlediği çarşıdayız. Biçare hayvanların fuhuşa alet olacaklarına bir insan nasıl inanabilir, zihnim bir türlü almaz. Asıl sapkın olan bizleriz oğul. Evren yek bizim için yaratılmış sanırız. Bundan büyük gaflet var mıdır? Hayvanları bir levazım gibi görüp günah işler, sonra da buna Tanrı'nın buyruğudur deriz. Can Allah'ındır deriz, can almaktan zerre korkmayız." Cellat ilk defa ihtiyarın sesinde siteme yakın bir duygunun ipuçlarını yakaladı. Ne ki kolundan destek alan bu küçük beden hâlâ bir yaprak gibi ağırlıksızdı. İhtiyar yeniden sessizliğe gömülünce Cellat ondan yükselen karanfil kokularından olma görünmez bir fanusun içinde, onunla birlikte şimdiye kadar hiç yaşamadığı bu tuhaf yolculuğa devam etti. Yer yer gözlerini kapattı, bir kör gibi seslere, kokulara duyarlı ve koluna girmiş derviş gibi hafif olduğunu hayal etti.

Yapı olarak diğerlerinden biraz farklı ancak ihtişamda sokağın sefaletine ortak bir evin önünde durdular. Yapı etrafındaki yeşillikler ve kestane ağaçlarıyla da diğerlerinden ayrıksı bir görüntü çiziyordu. Ağaçlar yapının çatısına kadar uzanıyordu. Bahçeyi ve yapıyı çevreleyen demir korkuluklar, girişte üzeri arabesk motifli, sarmaşıklarla çevrili bir kemer oluşturuyordu.

Bahçe ne bakımlı ne de bakımsız görünüyordu. Cellât huzurdan kaynaklandığını düşündüğü bu aymazlığın ardında, bir an büyük bir düzen ve disiplinin olduğunu hissetti. Kemerden geçip içeriye girdiler. İhtiyar, bahçenin kokusunu derin bir nefesle içine çekti. Yüzündeki kırışıklıklar sınırlarını yitirdi, yumuşadı. Cellât çok sevdiği dedesinden yeni bir masal bekleyen küçük bir çocuk gibi, heyecanla onu izliyordu. İhtiyarın anlattıkları, tatlı bir masalın ilk tümceleri gibiydi.

– İşte, benim ocağım burasıdır. On senedir burada yaşarım. Hayallere, bilgiye ve sırra açılan mabedim. Her gece, şehir sükûta erdiğinde dışarıya çıkar, bu bahçede dakikalarca otururum. Zira burada hayal ile hakikat gecenin içinde yektir. Geceleri burada bir başıma bahçeyi, çiçekleri, kuşları, semayı ve kendimi seyre dalarım. Dedim ya, yeşilliklerin arasından bir lütuf gibi çıkmış şu güllerin kızıllığını senden daha iyi görür, şu gölgesinde duruyor olduğumuz kestane ağacının kokusundan yüceliğini, yalnızlığını ve dallarında uyuklayan kuşların huzurunu duyarım.

Adam eliyle, başının etrafında uçuşan sinekleri kovalar gibi bir hareket yaptı. "Neyse... Hazırsanız oğlum, içeriye girelim." Adam tek bir cümleyle, Cellât'ı bir masalın ortasından çekip, o sisli bozkırların bilinmezliğine bıraktı. Yol boyunca boncuk boncuk terleyen Cellât, tekkenin bahçesinin serinliğinde kendini ihtiyarın efsunlu sesinin huzuruna, kokulara, yaprakların hışırtılarına ve rüzgârın okşayışlarına bırakmıştı. Kendine geldi. Etrafı dikkatle izledi. Gözlerini yumdu, Huri Hanım'ı, Yusuf'u, Faruk'u ve nereden esti bilinmez, Aksak Ahmet nam hırsızı düşündü. Gözlerini açtı. Yaşlı adam biraz ötesinde eğilmiş, gülleri kokluyor ve okşuyordu. Cellât terden ıslanmış yağlı saçlarını ve ince tüylü bıyığını düzledi. Şimdi, o sisli manzarayı izlediği tepeden aşağıya doğru ilk adımı atmaya hazırdı. "Ben hazırım efendim, sizi izlerim." İhtiyar doğruldu, sesin geldiği yana döndü. Hiçbir şey demeden yeniden ardına dönüp tekkenin giriş kapısına doğru adımladı. Cellât ihtiyarı takip etti.

İçerisi daha önceden tahmin ettiği gibi loş bir şekilde aydınlatılmıştı. Duvarlardaki ahşap raflardan, yer minderlerine oturmuş ve kitap okuyanların önlerine koydukları rahlelerden ve yine ahşaptan yapılmış sandıklardan yükselen ağaç kokusu ve buhurdanlardan yayılan bitkisel kokular tüm odayı kaplamıştı. İnsana huzur ve dinginlik veren, ortama tuhaf bir sessizlik ve saygınlık katan bir koku. Bu kokuların arasından, Cellât karanfili, ıhlamuru ve ceviz ağacı kokusunu seçebiliyordu. Yer, rengârenk işlemeli Acem halılarıyla, kilimlerle kaplıydı. Renkleri solmuş halıların üzerlerinden yer yer altındaki ahşapların çizgileri, sınırları seçilebiliyordu. Üzerinde fazlaca yürünmüştü. Yıllardır orada serili olmalıydılar ve anlaşılan tekkenin gireni çıkanı bir hayli fazlaydı. İçerisinde bulundukları oda neredeyse yapının genişliğindeydi. Sağda ve solda bulunan kapılardan geçilen odalar bu yüzden bir hayli ufak olmalıydı. Dışarıdan iki katlı görünen yapı, aslında yalnızca tek kattan oluşuyordu. Ejder, göz ve birçok tuhaf şeklin resmedildiği tavan, alışagelmişten bir hayli yüksekti. Bu tavanın tam ortasından, üzerinde onlarca şamdanın bulunduğu işlemeli bir avize sarkıyordu. Ne ki, mumlukları boştu. Cellât'ın görebildiği kadarıyla, duvarların tavana yakın yerlerinde bulunan ve üzerlerindeki iplerle aşağıdaki bir mekanizmaya bağlanan yeşil kumaşların perdelediği ufak pencerelerden başka, odada dışarıya açılan bölme yoktu. Perdeler güneş battıktan sonra açılıyor olmalıydı ya da özel günlerde, toplantı veya –varsa– zikir saatlerinde. Cellât bu anlardaki görüntüyü hayal etmeye çalıştı. Küçük pencerelerden içeriye dolan tozlu ışık, odanın ortasını aydınlatmış. Aydınlığın çevresinde, kiminin gözlerinde körlüğün boşluğu, kimininkinde heyecan, tutku ve endişe olan onlarca *beden tefekküre dalmış* kendi kendine mırıldanıyordu. Çoğul bir yalnızlık. Cellât odayı incelemeyi sürdürdü. Duvarlardaki raflara yüzlerce kitap istiflenmişti. Bu raflara bakınca, tekkenin o huzur verici rayihasının içindeki farklı bir kokunun varlığının ayrımına vardı. Kitap kokusu. Üzerilerinde onlarca gözün titreştiği, soğuk gecelerde sayfalarına okuyanların ılık nefeslerinin değdiği, epri-

miş, içerideki herkesin elinden bir kez geçmiş, çok az kullanılmış, yıllardır rafta duran, raflara girecek fırsatı bile olmayan yüzlerce kitap. Yerdeki minderler üzerinde hepsi aynı şekilde oturmuş birkaç kişi, rahlelerinin kenarında yanan kandillerin ışığında dikkatlice önlerindeki yazmaları okuyorlardı. Onları fark etmemişlerdi bile. Aralarında bir hayli genç görünenler de vardı, yaşını almış ihtiyarlar da.

"Bu gördüğün, kitaplarımızın yalnızca bir kısmıdır. Tarikata katılmayı arzu eden herkes evvelâ buradaki kitapları okumakla yükümlü tutulur. Bu bazen haftalar, bazen aylar, hatta yıllar boyunca sürebilir." İhtiyar, etrafındakileri rahatsız etmemek için kısık ama anlaşılır bir tonda konuşuyordu. İpeksi sesi şimdi daha da yumuşamıştı. Bu yumuşaklıkta huzur, saygı ve bilgelik vardı. "Bilmek ziyadesiyle önemlidir oğlum. Tanrı'yı ve onun eseri cihanı tanımanın en kestirme yollarından biri de, bu yola baş koymuşların izini sürmektir. Bizim için araştıranların, bizim için gezenlerin, bizim için kafa yoranların, bizim için keşfedenlerin, hatta bizim için acı çekenlerin izini sürmektir. Onların zihinlerini görmektir yani yazdıklarını okumaktır. Ve bu iz sürme, yalnızca bilgiye götüren bir odaklanmadır. Bir araçtır. Amacın kendisi değildir. Zaten bir noktadan sonra, var olan bilgi olmasa da, okunabilecek bilgi tükenir. Gerçek serüven burada başlar. İnsanın kendi içine yaptığı serüven. Ruhun derinliklerinden, her türlü acıdan ve hazdan geçen, yaratana giden uzun bir yol. Bu yol tefekkürdür." İhtiyarın sihirli noktası demek buradaydı. Gözlerini yerdeki bir noktaya dikmiş, konuşurken dudakları dışında hiçbir yeri hareket etmemişti. Cellât beceriksizce "Anlıyorum" diyebildi yalnızca. İhtiyar sol taraftaki eşiğe doğru adımladı. Ardına, Cellat'a doğru döndü. "Ama asıl önemlisi aşağısıdır." Cellat cenneti, yerin yedi kat dibini, cehennemi düşündü bir an. Sonra önce yaşlının, ardından da kendinin saçmaladığını düşündü. Adam eliyle soldaki kapıyı gösteriyordu. "Beni takip edin oğlum." Eşik, düşündüğü gibi bir odaya açılmıyordu. Ufak bir bölmeydi burası. Tam karşılarındaki duvarda, sisli bir bozkırda yükselen çok katlı

bir yapının resmedildiği karanlık bir tablo vardı. Eşikten bir kulaç ötede, dönerek aşağıya doğru inen basamaklar vardı. İhtiyarın ardından basamakları inmeye koyuldu.

Bakımsız, tozlu basamaklardan indikten sonra, Cellât gördüğü manzara karşısında bir an donakaldı. Yapı, arsızca büyüyen bir bitki gibiydi. Dışarıdan bakıldığında ihtişamdan uzak çift katlı bir ev gibi görünen yapı, toprağın altında kökleriyle dört bir yana yayılmıştı. Evin altında kendisinden beş kat büyük, karanlık, zindan benzeri bir boşluk vardı. Toprak kokusunu duyabiliyordu. Gözü bir süre sonra loşluğa alışınca, etrafındaki ayrıntıları daha rahatlıkla seçebildi. Duvarlarda ne bir resim ne de bir oyma figür vardı. Yalnızca taş. Yer yine yukarıda olduğu gibi kilimlerle kaplıydı. Duvarların bitişiğindeki sunak benzeri çıkıntılarda biblo gibi insanlar oturmuştu. Hareket etmiyorlardı. Sanki içeride hava yoktu; Cellât her nefes alışverişinde ciğerlerine yalnızca sessizliği çektiğini duyumsadı. Tavan, indikleri basamaklardan da tahmin ettiği üzere, yine alışagelmişten çok daha yüksekti. İçerisini, düzensiz aralıklarla yerleştirilmiş kandillerden yayılan ateşler aydınlatıyordu. Cellât bir an, birkaç gece önce gördüğü rüyayı anımsadı. Dikkatle etrafı dinledi. Bir su birikintisine düşen damlaların sesini duymaya çalıştı. Yalnızca sessizlik vardı. Biri kolunu tuttuğunda dehşetle irkildi. Temasın geldiği yana dönmeye cesaret edemeden, öylece donakaldı. Sanki kolunu tutan, rüyasında bir köşeye kıvrılmış elindeki kâğıda bir şeyler çiziktiren kendisinin yaşlılığıydı da, gençliğini görünce kalkıp yanına gelmişti. Zira, bu sessizlikte her hareket, her ses, her şey büyüyor, çoğalıyordu. Sesin geldiği yana döndü. Sessiz loşlukta ihtiyar da çoğalmıştı. Yanında, kendinden biraz daha yaşlı bir adam vardı. "Sizi biriyle tanıştırmak isterim genç adam. Fevkalbeşer Seyit Efendi." Cellât, adamın sesindeki tondan ve hareketlerinden, Seyit Efendi'nin tarikat için önemli bir şahsiyet olduğunu anladı. Bir şeyh olabilirdi. Daha önce de şeyh tanıdıkları olmuştu. Ne ki, önceden gördüklerinden farklı, bu yaşlı adamın ne kıyafetlerinde bir abartı vardı, ne hareketlerinde ne de konuşmasında.

"Hoş geldiniz evlâdım. Karanlık ve birçoğunun gözleri dağlanmış bu insanlar yüreğinize korku salmasın. Ne şanslısınız ki onca karanlığın içinde gerçek aydınlığı keşfetme fırsatına nail oldunuz. Aramızda olmanızdan pek memnunuz." Cellât bir anda, kendini hayvanların dillendirildiği bir masalda hissetti. Toprak ve taş kokulu bir dehlizde, bilge bir köstebeği dinliyordu. "Cellât Efendi size göstermek üzere beraberinde bir şey getirdi" Birkaç dakika önceki dinginliğinin yerini, gemleyemediği bir heyecan ve sabırsızlık alan rehberi, yeni öğrendiği bir şeyi annesine anlatmaya çalışan bir çocuk gibi lafa girmişti. Cellât cebindeki kolyeyi anımsadı. Kolyeyi cebinden çıkarıp, körlerin şeyhine verdi. Yaşlı adam ejder kolyesini parmaklarıyla inceledi. Yeni, farklı bir eisimle karşılaşan birinin keşfetme heyecanı ve merakıyla değil de, çok sevdiği ve kaybettiği bir eşyasına kavuşan birinin tutkusu ve sevinciyle uzun uzun kolyeyi okşadı, parmak uçlarıyla ezberlediği kıvrımların üzerinden yeniden geçti. "Reşat Efendi'ye olanları duydum. Allah rahmet eyleye, ruhu şad ola. Demek, bu onun nişanıdır. Aynalı Ejderler için önemli bir zattı. Uzun zamandır hem bizimleydi, hem bizden bir o kadar ırak. Hiçbir zaman bizden biri olamadı. Bizleri ve emellerimizi sevdi; ancak bu çetin yolda yürümeyi göze alamadı. Aklı, yüreği kadar pek değildi. Belki asla aklından bile geçirmedi." Kör gözleriyle uzaklara bakan şeyhin, belli ki yaralı gözkapakları ardında geçmişin görüntüleri uçuşuyordu. "Reşat Efendi'nin bize ziyadesiyle yardımı dokundu. Bu gördüğünüz tekkeyi o yaptırdı. Hiçbir karşılık beklemedi. Bizim varlığımızı ve her türlü masrafını karşıladığı bu tekkede her geçen gün kutlu emellerimiz çevresinde yeni insanların toplandığını bilmek onun için en büyük mükâfat idi. Zira bazen bize bizden çok inandığını düşünmüşümdür." Yaşlı adam, elindeki kolyeyi Cellât'a iade etti. Yaşlı adam eliyle kendisini takip etmesini belirtip ardına döndüğünde, Cellât kör rehberinin yanında olmadığını fark etti. Çevresine bakındığında, karanlığın içinde merdivenlere doğru aksak bir şekilde seğirten yaşlı adamın kambur vücudunu seçti. Şeyhle yalnız kalmıştı. Şimdi

içeride yalnızca ayak sesleri vardı. Şeyhin peşi sıra kuytularda, taş çıkıntıların üzerlerinde, mağaramsı ufak boşluklarda düşüncelere dalmış karartıların yanından geçti. Bazıları bir heykel kadar cansızken, bazıları oturdukları yerde belli belirsiz ufak hareketlerle salınıyordu. Körlüklerinin yanı sıra sanki sağırdılar da. Kendi hallerindeydiler; çevrelerinden kopmuş, kendi gerçekliklerini yaratmışlardı. "Biz, Tanrı'ya giden yolda insanın önce kendisini keşfetmesi gerektiğini düşünüyoruz, sevgili oğlum. Bu da mutlak sükûnet, tefekkür ve acıyla olacaktır. Bilgi bizim için önemlidir. İşte bu yüzden, kendilerini bize teslim edenlere önce okumayı, ilmi, bilmeyi öğütleriz. Ve tabii ki sohbeti. İnsan bazen bir kemal erbabından, kitaplarda rastlayamayacağı birçok şeyi öğrenebilir. Sonrasında ise sıra en büyük ve zor ulaşılan bilgidedir. Kendini bilme. İşte, burada biz buna vakıf olmaya çalışırız." Yaşlı adam, ufak ama heybetli bir kapının önünde durmuştu. Cellât kapının ardındaki karanlığı, sessizliği ve yalnızlığı hayal etmeye çalıştığında, buzdan kanatları olan onlarca kelebeğin damarlarında bir an titreşip yittiğini duyumsadı. Parmak uçları ve ensesi buz kesmişti. Körlerin şeyhinin sesi hâlâ alçak fakat yine billur gibiydi.

– Aynalı oda. Burada gördüğünüz herkes, içi aynayla kaplı bu odalardan birinde haftalarını, aylarını geçirdi. Günlerce yalnızca kendi suretini seyretti. Kendi yansısını, hüznünü, mutluluğunu, acılarını gördü. Kendiyle dost oldu, harp etti; kendine âşık oldu, kendinden nefret etti, kendini kıskandı ve kendiyle konuştu. Kendini bildi. Kendinde bilgilerin en yücesini buldu. Ve tabii ki zikir. Nasıl ki hastalıklı bir insanın içini temizlemek için kendisine uygun bir müshil içirilirse, dış dünyanın karmaşasında kirlenen ruhları da evvelâ paklamak gerekir. Ruhun müshili de zikirdir.

İhtiyarın anlattıkları ürperticiydi. Bu ufak kapının ardındaki sessizliği düşünmek bile korkutucuyken, ihtiyar orada geçirilecek günlerden, haftalardan hatta aylardan bahsediyordu. Bu deliliğe yapılmış açık bir davetti.

– Ya bu oda için düşünülenler aksi yönde bir etki yaparsa, efendim. Yani delilikten bahsediyorum. Her insanın yüreği bunca zaman bir başına, küçük bir odada kalmayı kaldıramayabilir.

– Doğru söylüyorsunuz, oğlum. Bazıları yalnızlığa, zulmete, sükûnete ve evvela kendine diğerlerinden daha az bağışıklıdır. Bu da yine dediğiniz gibi aklın yitirilişine kadar gidebilir, ruhta onarılmaz izler bırakabilir. Malumunuz, bir insanın mazisi ve konuştukları o insan hakkında birçok bilgi barındırır. Biz her ne kadar kapılarımızı herkese açsak da, kimlerin bu deneyimi sırtlayabilecek zihinsel ve ruhsal kabiliyetle donatıldığını belleyebilmek için ilk seferde yeni gelenlerle ilgilenmeyi fevkalade önemseriz. Ancak bundan sonradır ki sırlarımızı, bilgi ve deneyimlerimizi onlarla paylaşmaya başlar, onları aramıza kabul ederiz.

Cellât, şeyhin tüm bu anlattıklarını dinlerken, aniden Ermeni bilginin söylediklerini hatırladı; yeni gelenlerin niyetlerini tuhaf bir sezgiyle anlayan ve ona göre sırlarını ifşa eden ya da etmeyen tarikatlıları. Buzdan kelebeklerin yeniden damarlarında canlandığını hissetti.

Adam gerçekten de bir şey mi sezmişti de, şimdi, Cellât henüz tarikata bağlanacağını dahi söylemeden ona tarikatın sırlarını açıyordu? Yoksa yalnızca saf, kör gözleri dahi efsunlayan bir heyecandan mıydı bu? Adama baktı. Kör bilge huzurlu ve dingindi. Hareketleri yavaş ve uyumluydu. Yoğun bir sıvının içinde hareket ediyor gibiydi. Her şeyin farkındaydı. Kelebeklerin çırpınışları hızlandı. Cellât parmak uçlarının karıncalanmaya başladığını hissetti. Yaşlı adam duvarın dibindeki çıkıntıya oturdu ve Cellât'ı da yanına davet etti. Cellât ancak körlerin şeyhi yeniden konuşmaya başladığında kulaklarının uğuldadığını fark etti. "Bizden önce bu topraklarda yaşayanlar, ruhun terbiyesinde üç yol öngördüler. Seyahat, sohbet ve halvet. Seyahat –ki yaratanın eserini tanımanın en iyi yollarından biridir– farklı insanlar, medeniyetler, inançlar ile yeni acı ve hazlar koyar yolcunun yoluna. Bu da bilmektir. Sohbete gelince. Az önce de söylediğim gibi

sevgili oğlum, sohbetin değerlisi de insana birçok erdem, bilgi ve deneyim katar. Halvet, yani mutlak yalnızlık ve derin düşüncelere dalmak ise, insanı kendi ruhunun kuytularına ve büyük ruha götürecek en önemli şeydir." Cellât üşüyordu ve bir yandan da ılık bir huzurun tüm vücudunu yavaş yavaş sarmaladığını hissediyordu. Sakin değildi ama tedirgin de değildi. Korkmuyordu. Yabancılık duymuyordu. Burada biraz daha durursa, sanki yavaş yavaş şu ayaklarının altındaki, yerdeki, duvarlardaki, tavandaki, her yerdeki soğuk taşlardan birine dönüşecekti. İstediği an karanlığa karışıp kaybolabilecekti. Dudaklarını aralayabildi ve sonunda ses tonunu kontrol etmekte güçlük çekerek konuştu.

– Yaratanın eserini tanımaktan, seyahatten bahsettiniz. Gördüğüm ve sizin de anlattığınız üzere, müritleriniz uzun bir okuma sürecinden sonra burada haftalar, aylar, hatta yıllar süren bir tefekkür dönemine başlıyorlar. Lakin...

– Haklısınız oğlum. Seyahat bunun neresindedir? Bu kendi içlerine gömülmüş adamlar bir yandan da seyahat ediyor olamazlar ya. Büyük yolculuk, cismi seyahat bittikten sonra başlar. Yanlış anlamayın, benim anlatmak istediğim zihinsel bir yolculuk değil. Çeşitli öğretilerde adı geçen tay-yi mekândan bahsetmiyorum. Burası, bu tekke genellikle yolculuğun son durağıdır. İnsanlar uzun arayışlar sonunda yollarının buraya düştüğünü söylerler. Tabii bu her zaman böyle değildir. Gördüğünüz üzere son derece genç müritlerimiz de var. Ademi ve âlemi öğrenmeye yetecek yılları olmadan buraya gelenler. Aynalı oda gibi çeşitli deneyimleri ve –ah, sizin ve tüm insanlığın da yaşamasını isteyeceğim– o uhrevi haz ile bütünleşmeyi tattıktan sonra da seyahati öğütlüyoruz. Dediğim gibi, bilgi ve erdem bizim için önemlidir. Bunların paylaşımına vesile olan seyahat ve sohbet de, işte bu yüzden bizim için önemlidir. Yoksa yıllarca bir başınıza tefekküre dalmışsınız kime yarar? Emelimiz yüce. Size tuhaf gelmesin, insanlığı kurtarmak istiyoruz.

Bir yandan duyduklarını anlamaya ve özümsemeye çalışırken, Cellât'ın kafasının içinde bir yandan da birbiri peşi sıra sorular uçuşuyordu. Kendine gelmiş; aşırı saygının, yabancılık hissinin, heyecanın, merakın ve endişenin kilit vurduğu çenesi açılmıştı.

– Bir şey daha sormak isterim izninizle. Üç yoldan bahsettiniz; ve yalnızlıktan. Bunca insan tek başlarına kendi evlerinde de tefekküre dalamazlar mıydı? Yani, affınıza sığınarak öğrenmek isterim, başlarında siz veya sizin gibi erdemli ve bilgili biri olmasa bu yoldan ilerleyemezler miydi?

– Anlıyorum ne demek istediğinizi, sevgili oğlum. Aynalı Ejder katı kuralları olan, muhafazakâr bir tarikat değildir. Biliyor olabileceğiniz gibi, öncelikle Uzak Doğu'daki gâvur memleketlerinde ortaya çıkmıştır. Kutlu emeli ve bu emele giden yoldaki uygulamaları yıllar boyunca cihanın birçok yerinde ve binlerce kişi tarafından kabul görmüştür. Söylediğim gibi, katı kuralları ve keskin hatlarla çizilmiş bir öğretisi yoktur. Bu yüzden bu kadar hızlı yayılmış ve çeşitli din ve ırktan bunca insan takipçisi olmuştur. Biz, elbette ki kendi topraklarımızdaki geleneklerden ve edepten nasiplenerek bu tekkeyi kurduk, biçimlendirdik ve burada ana hatları belli öğretimizi yaymaya çalıştık. Nasıl ki ortak kabul edilmiş işaretlerle bilgiyi şifrelere dönüştürerek yayan alfabeyi öğrenmek için bir okutmana ihtiyaç varsa, ruhun terbiyesine giden yolda da ilk başlarda bir öğreticiye, şeyhe ihtiyaç vardır. İlk duyuşta kimilerine kabullenilmesi biraz zor gelebilir. Ama bir düşünün, size okumayı öğreten biri olmazsa kitaplardaki onca bilgiye nasıl ulaşabilirdiniz?

Yaşlı adam konuşmasını bitirdiğinde, Cellât hâlâ merakla onun ağzının içine bakıyordu. Kafası karışmıştı. Körlerin şeyhi şimdi çenesini eline, elini de bastonuna dayamış yerdeki bir noktaya bakıyordu. Taşlara çarpıp büyüyen sesi, içlerinde bulundukları sessizliğin bir parçası gibiydi. Uyumlu ve dostane.

Cellât, uzun bir yolculuktan dönen bir kaptan kadar yorgundu. Kafasının içi Ermeni'nin ve bu yaşlı adamın anlattıklarıyla ve

sorularla doluydu. Ermeni Mangasar'ın dükkânından sonra, bu dehlizde de zaman duygusunu yitirmişti. Günün hangi saatinde olduklarına dair en ufak bir tahminde bulunamıyordu. Çoktan gece olmuş olabilirdi. Huri Hanım'ı ve Faruk ile Yusuf'u düşündü. Onları merak içinde bırakmış olmalıydı. Şeyhe ne diyeceğini bilemiyordu.

– Benim anlatacaklarım ve göstereceklerim şimdilik bu kadardır. Dilerseniz şimdi evinize dönün ve tüm bu gördükleriniz, duyduklarınız üzerine düşünün. Kapımız size her zaman açıktır. Sizi aramızda görmek bizi mesut eder. Selâmetle gidin inşallah ve selâmetle dönün.

Yaşlı adam aklından geçenleri okumuştu. Cellât bir rahatlama hissetti. Oturduğu yerden doğruldu, teşekkür edip minnetini sundu ve bir süre durduğu yerden şeyhin suratını izledi. Adamın kırışıklarla dolu, yumuşak ve insanda merhamet duygusu uyandıran güleç yüzü sır vermiyordu. Körlerin Şeyhi Cellât'ı gülerek selâmladı. Cellât ardına dönüp hızlı adımlarla yukarıdaki okuma odasına çıkan merdivenlere seğirtti. Karanlığın içinde yeniden küçüldüğünü ve üşüdüğünü hissetti. Kendisine yabancı bu huzur, farklılık ve sessizlik ters tepmişti. Ardında bıraktığı şeyhle beraber etrafındaki herkesin onu izlediğini düşündü. Bilge köstebek ve yavruları. Kör gözlerin bakışları altında adımlarını hızlandırdı. Mum ışığının yıkadığı taşları, hacıyatmazlar gibi kendi eksenlerinde ufak daireler çizerek salınanları, donuk suratları, karanlığa gömülmüş kapıları geçti.

İçinde tuhaf bir his vardı. Şeyh sanki onun hakkında her şeyi biliyordu. Geleceğini, tüm olacakları görüyordu.

Tuhaf ve ürkütücü bir sezgi.

16: Şimdi
Cennetim ve Cinnetim

Bir bıçağım vardı. Hastabakıcı kadının hatasıydı, bir gün akşam yemeğinde, dalgınlıktan olacak, metal yasaklı biz akıl hastalarına, metal çatal ve bıçakla servis yaptı. Bıçağı aldım, şiltemin altına sakladım. Kadın dalgındı, fark etmedi.

Böylece bir bıçağım olmuştu. Onu kullanabilirdim. Bıçakla da pekâlâ olabilirdi yani. Ama korktum. Beyaz fanilası üzerinde bir sonbahar yaprağı gibi kızıl, dallanıp budaklanarak büyüyecek, yayılacak kanın –hep bir ressam ve bir yazar eskisi olan bana– vereceği hazdan, bu hazzın coşkusuyla bir ölümden, kandan, önümde çarnaçar debelenecek bir bedenin yoksulluğundan zevk almaktan korktum.

İhtiyarı boğarak öldürdüm. Şimdilik kimse bilmiyor. Kısaca:

İhtiyar çok konuşuyordu. Okuduğu kadar konuşuyordu. Eski Sovyet subaylarının, bu unvanı alabilmek için canlı bir kedinin gözlerini patlatmadan ve hayvanın ölümüne sebep olmadan çıkarmalarını gerektiren, böylece "öteki"nin acısı karşısında kayıtsız kalmayı öğreten bir sınava tabi tutulduklarından; bu uygulamanın "ben" ile "öteki" arasındaki çizginin belirginleşmesinin neleri doğurabileceğine dair ne çok ipucu barındırdığından; henüz iyi ile kötünün tanımını bilmeyen Âdem ile Havva'nın yasak meyveyi yedikten sonra cezalandırılmasının hiç de mantıklı olmadığından; onun için bu ikilinin, meyveyi yedikten sonra iyi ile kötüyü bilir kılınmalarının aslında bir lütuf olduğundan ve ondan beridir bu zıt kavramlardan birinin olduğu yerde hep ötekinin de olduğundan; işte tam da bu yüzden mutlak huzur ve barışın asla mümkün olamayacağının baştan beri belli olduğundan, çılgın dahilerin icatları makinelerden ve birçoğundan laflıyordu dur durak bilmeksizin. Sonra susuyor, kitaplarına gömülüp mırıl mırıl okuyor, oturduğu yerden doğrulup odanın içinde mırıl mırıl dolaşıyor, küçük defterini alıp mırıl mırıl notlar alıyor.

Cezanın.....mesi.....hür...denin...lığı...dilmelidir.... Matbaa... şfi...düny...leri...miştir...Osmanlı...o...nemlerde...ları...dış... yaya...mıştı... Yılanlar...neredey...kültür...de...kutsa...lerin...kisiyle...şeytanla...leştirilmiş...

Mırıl mırıl mırıl...

Resimlerim günlerce öylece duruyordu. Kafamı toplayamıyordum. Rahatsızdım. Ben yalnız kalmak istiyordum. Önceden mutluydum.

Sessizliği ve yalnızlığı özlüyordum.

Resimlerim...

Öfkeyle doğruldum. Titriyordum ve beynim uyuşmuş gibiydi. Şimdilik yalnızca bu. İhtiyarın göz'lerindeki şaşkınlık ile korkunun rengi alacalı, hareketli bir kırmızıydı. Yanına yaklaştım. Bu renge ve öfkeme daha fazla dayanamadım, yanındaki yastığı alıp suratına var gücümle çarptım. Tok bir sesle kafasını duvara

çarptı. Bayılmamıştı. Kızıllık artık yalnızca gözlerinde değildi. Gözlerindeki korku ve şaşkınlık artmıştı. Gözlerindeki kırmızıyı yastıkla kapadım. Yastık beyazdı. Tiksintiyle, yüzümü buruşturarak beyaz yastığı yüzüne bastırdım, kaskatıydım. İhtiyar bedeni altımda bir serçe gibi titriyordu. Bir süre sonra duruldu. Yastığı kaldırmaya cesaret edemedim. Yerime döndüğümde hâlâ titriyordum. Başımı dizlerimin arasına alıp gözlerimi yumdum.

Böyle.

İhtiyarı öldürdüm.

17: Sonra
Sıra Okuduklarınızı Görmekte

Dedektif mektubu okuduktan sonra, bir süre bürosunda oturup Bayan Zail'e ulaşmaya çalışmış, başaramayınca da ne yapması gerektiğini düşündükten sonra silahının şarjörünü yenileyip dışarıya çıkmıştı.

Boyaları dökülmüş bakımsız taksiden, haritadaki kırmızı noktaya az kala indi. Etrafı tanımak, bulunduğu yerdeki ara sokakları hafızasına kazımak istiyordu. Gölge Kent'in kuzeydoğusunda, pek fazla geniş olmayan bir caddedeydi. Haritadaki noktaya göre sapkın tarikatın buluşma evi üç sokak aşağıda, ufak bir meydandaydı. Cadde boyunca yürümeye başladı. Haritaya göre, caddeyi kesen bir sonraki sokaktan inerse meydana ulaşabilecekti. Cadde,

GGB binasının bulunduğu Vigla Mahallesi'ndekinden çok farklıydı. Tüm dünyanın içinde bulunduğu enerji darboğazına karşın, cadde halojen lambalarla süslenmiş tabelalarla doluydu. Otellerin, dedektiflik ve falcılık bürolarının, ikinci el elektronik eşya satan dükkânların bulunduğu eski tip binaların camlarından dökülen ölgün ışık; etraftaki kumarhane, bar ve silah dükkânlarının ışıklı tabelaların aydınlığında gururlu ve erdemli varoluşlarını sürdürüyorlardı. Sokaklarda, bu dükkânların müşterilerinden başka, pek fazla gezen yoktu. Dedektif tüm bu farklılığa rağmen caddeyi tanıdık kılan, yabancılık hissini ortadan kaldıran ayrıntıların ayrımına vardı. Sis, ıslaklık ve tekinsizlik duygusu. Gölge Kent'in birçok bölgesini tanımlayan bu özelliklere ek olarak, kuzeydoğu bölgesini diğerlerinden ayrı kılan şey, caddelerdeki görece kalabalık, eski yılları anımsatan ışıklı tabelalardan yayılan delici aydınlık ve eski, alçak balkonlu ve pencereli binalardı.

Dedektif caddeyi kesen ilk sokağa geldiğinde, son bir kez arkasına dönüp etrafı inceledi, kendini izleyen birileri olup olmadığını anlamaya çalıştı. Bir meydana uzanan bu dar sokağın başı, farklı dünyaları ayıran görünmez bir çizgi gibiydi. Sokak sessiz, boş ve caddenin aydınlığından sonra neredeyse karanlıktı. Elini cebine attı, silahını kontrol etti. Yürümeye başladı. Bir süre sonra demir parmaklıklarla ve tel örgülerle çevrili evlerin, onlardan daha az korunaklı binaların, köpeklerin ve evsizlerin sığınak bellediği terk edilmiş yapıların yanından geçerek, ortasında yıkık dökük bir heykelin bulunduğu daire şeklindeki meydana ulaştı. Meydanda tek bir kişi bile yoktu. Cebinden haritayı çıkardı. Tarikatlıların kutsal evi, meydanın sol yanına düşüyordu. Haritanın gösterdiği yere baktı. Çelik duvarlarla çevrilmiş, fazla dikkat çekmeyen koyu renk bir bina gördü. Dedektif, yapıya doğru adımladı. Ne girişte ne de binanın üzerinde hiçbir şey yazmıyordu. Çelik duvarların ardından yükselen ağaçlar, Gölge Kent'te uzun süredir gördüğü tek yeşillikti. Demir kapıyı denedi. Açıktı. Ağır kapıyı eliyle itti. Kapı, farklı dünyalara geçit veren bir masal kitabının sihri ve nazıyla gıcırdayarak açıldı. Bodur ve bakımlı bitkilerin çevrelediği Arnavut kaldırımı dar bir yol

önünde uzanıyordu. İçerisi karanlıktı. Dedektif bakımlı bahçesini görmese, binanın rahatlıkla terk edildiğini söyleyebilirdi. Eli, kareli ceketinin cebindeki silahında, giriş kapısına götüren patika boyunca yürüdü. Dalları rüzgârla salınan ağaçların uğultusu, sis, karanlık ve sessizlik. Bütün koşullar bunu gösteriyordu; evet, belki gerçekten de yanlış bir yere gelmişti. Şu an zenginler için yapılmış özel bir mezarlıktaydı. Dedektif bir an, büyük bir hata yaptığını düşündü. Kimseye haber vermeden, tek başına katillerin şehrin öte yakasındaki barınağına gelmişti. Çalıların arasında biri çıkıp gırtlağını kesse ne bir gören ne de bir duyan olacaktı. Boğazını temizledi. Giriş kapısı kapalıydı. Ardına döndü, etrafını kolaçan etti. Kimse yoktu. Giriş kapısı kadar ağır olmayan, ahşap, işlemeli kapıyı itmeyi denedi. Kapı yavaşça ve sessizce hareket etti. İçerisi, dışarıya nazaran aydınlıktı; lüks ama terk edilmiş bir otelin büyük bekleme salonunu andırıyordu. Düzenli aralıklarla duvarlara asılmış olan kandillerden yayılan ışık, gri renkli mermer zeminde çoğalıyordu. Dedektif içeriye doğru adımladı. Uzun sütunların üstünde duran tavanda ve duvarlardaki büyük pencerelerde çeşitli resimler vardı. Doğru yerdeydi. Her yerde ejderha resimleri ve alev vardı. Hıristiyan kilisesindekileri andıran duvarlardaki renkli camlar ve Uzak Doğu geleneklerini anımsatan kandiller, yazarın kitabında bahsettiği örgütün bağımsızlığını yansıtıyordu. Oda, yeryüzündeki hiçbir dine ve kültüre ait olmayan bir tapınak gibiydi.

– Hoş geldiniz Bay Sair.

Ses biraz ötesindeki, sağ taraftaki kapıdan gelmişti. Dedektif sesin geldiği yana döndü. "Bizi fazla sabırsızlandırmadınız. Teşekkür ederim." Kapının eşiğinde duran adamın üzerinde siyah ipekten, uzun, tuniğe benzer bir kıyafet vardı. Adam hareket ettikçe, kandillerden yayılan ışık katransı kumaşın üzerinde titrek şekiller oluşturuyordu. Dedektif cebindeki silahın verdiği cesaret ve korkularını bastırmak için takındığı yapay bir aldırmazlıkla konuştu.

– Bayan Zail nerede?

– Bayan Zail iki numaraydı, dedektif. Bunu tahmin etmiş olmalıydınız. Ve umarız sonuncusuydu. Hiç istemezdik. Biliyorsunuz, niyetimiz şiddet değil. Ancak...

– Ya çocukları ve torunları?

İkisi de birbirine karşı ilgisizdi. Karanlıkta sanki yanlarında başkaları vardı da, ara ara onlarla konuşuyorlardı. Siyahlara bürünmüş adam, dedektife doğru birkaç adım atarken bu görünmez misafirlerden biriyle konuşuyordu. "İstediklerimizi getirdiniz umarım. Tüm bunlara sebep olan mahremiyetimizden bahsediyorum." Şimdi, adamla dedektif arasında yalnızca birkaç adım vardı. Dedektif Sair artık adamın suratını görebiliyordu. Gözleri olması gereken yerde iki tane çizgi vardı. Adam kördü. Yazarın notlarını hatırladı. Yazarın düşlerini, edebi kaygılarını katıştırarak kitabında anlattığı tarikat, tüm gerçekliğiyle karşısındaydı. Aynalı Ejderler şimdi her şeyden daha gerçekti. Dedektif elindeki çantayı adama doğru kaldırdı, sonra körlüğünü hatırlayıp çantaya eliyle vurarak ekledi: "İstedikleriniz burada. Bayan Zail'in bana verdiği dosyaların tümü." Bu bir pazarlıktı. Tarikat hakkındaki gizli bilgilere karşı, kendi ve olayla bağlantılı diğerlerinin yaşamı. Adam çantayı aldı. Sesi sakin ve dostaneydi.

– Belki bu kâğıtlardaki bilgilere niye bu kadar önem verdiğimizi henüz anlayamıyorsunuz. Ancak inanın bize dedektif, biz yalnızca insanlığın iyiliğini istiyoruz. Ve yazarın son kitabı, bu emelimize giden yolda bizi bir hayli rahatsız etti. Sırlarımızı ifşa etmeyi hayatıyla ödetmek değildi amacımız; yalnızca susturmak için öldürdük onu. Ulu emelimize giden yolda gizlilikle, usulca ilerlemek istiyoruz. Etkili ve kalıcı olan budur çünkü.

– Peki, bu bilgiler bu kadar gizliyse, tüm bunları yazar nereden biliyordu. Yoksa bu da mı diğerlerinin bilmemesi gereken bir sır?

Dedektifin ses tonu ne adamınki kadar sakindi ne de dostane. Yağlı saçlarından süzülerek ensesini ıslatan, ince bıyığında titre-

şen ter damlacıklarının büyüttüğü bir rahatsızlığın, karanlığın, bilinmezin ve tuhaflığın beslediği bir korkunun şekillendirdiği bir tondu bu. Ceketinin biraz yükseğe dikilmiş ceplerine soktuğu ellerinin etkisiyle, dedektifin kamburu daha da belirginleşmişti. Bir eli silahını tutarken, öbür eli –sanki kendinden habersiz bir şekilde– öteki cebinin içinde ipliklerle, kâğıt parçalarıyla, kırıntılarla oynuyordu.

– Bizi artık tanıyorsunuz dedektif. Bir kitapsever, bilgiye aç bir araştırmacı olarak değilse bile, işinin hakkını vermek isteyen hırslı bir dedektif olarak Aynalı Ejderler hakkında yazarın aldığı tüm bu notları okuduğunuza eminim. Evet, belki biraz tuhaf ve şüphesiz ilgi çekici. Tam size göre, yanılıyor muyum? Şimdi lütfen beni takip edin. Sıra okuduklarınızı görmekte.

Adam arkasını dönüp salonun sonuna doğru adımlamaya başladı. Etrafını saran karanlığın içinde yürürken hiç güç harcamıyor gibiydi. Her hareketinde salınan giysisi havayla dans ediyor, karanlığı okşuyordu. Dedektif, kısa süreli bir kararsızlıktan sonra önünde seğirten karartının peşine takıldı. Büyük camlardaki resimlerin ayrıntılarını şimdi çok daha iyi görebiliyordu. Turuncu, mavi, sarı ve siyah ejderler. Her biri en ince ayrıntısına kadar özenle ve tutkuyla çizilmişti. Dedektif bir an, dışarının renklerini süzerek içeriye yansıtacak camların, güneşli bir havada zeminde ve duvarlarda oluşturacağı renkleri hayal etmeye çalıştı. Titrek yansılarla dolu, renkli ejderlerin birbiri içine geçtiği, büyüdüğü, çoğaldığı sanrılara gebe loş ve boş bir mabet. Dedektif bir süre sonra duvarlardaki küçük kapıları fark etti. Belli bir düzenden yoksun küçük kapılar, bir odadan çok mahzene ya da depoya açılıyor gibiydi. Dedektif bir anda dehşetle hatırladı: Aynalı odalar. İnsanların haftalarca kendi arzularıyla kendilerini kilitledikleri ve yalnızca kendileriyle ve yansılarıyla başa başa kalıp uzun düşüncelere daldıkları tecrit odaları. "Tam düşündüğünüz gibi Bay Sair. Aynalı odalar. Şimdi tüm bu kapıların ardında, dünyanın hâlâ ve her şeye rağmen güzelleştirilebileceği

umudunun peşine takılıp, hâlâ güzel hayaller görebilen insanlar, sizin, benim ve diğerlerinin adına en büyük acıları çekiyorlar. Tüm bu insanlar, benim gibi ve tüm Aynalı Ejderler gibi, düşlediğimiz kutlu ve ebedi emele inanıyorlar. İnsanların birliği." Adamın ağzından dökülen sözcükler ve etkileyici sesi, karanlıkta görünmez bir zincir örüyordu. Dedektif, boynuna geçirilmiş bu görünmez zincirin peşi sıra, adam karanlıkta onu nereye çekerse peşinden gidiyordu. Adam bir yandan yürürken, bir yandan da uzun yıllar sonra gelen bir ziyaretçiyi gezdiren bir müze görevlisi gibi tutkuyla ekledi. "Bu emele giden yol, düşündüğünüzden çok daha meşakkatlidir." Adamın konuşmasında, sürekli kendi hakkında konuşmayı seven bir yalnızın hırsı ve özlemi değil, görevini yapan bir öğretmenin yol gösterici ve hatırlatıcı bilgileri vardı. Dedektif irkildi ve anladı; adam kendine yandaş arıyordu. Dedektifi tarikata davet ediyordu.

Bir süre sonra durdular. Ahşaptan yapılmış, çift kanatlı büyükçe bir kapının önündeydiler. Oymalı kapının üzerinde bu sefer farklı şekiller vardı. İlk bakışta düzensizliği ve bitmeyen bir karmaşa hissi uyandıran barok kıvrımlar birbiri içine geçiyor, büyüleyici bir şekilde kendi düzenlerini oluşturuyorlardı. Suya atılan bir taşın oluşturduğu daireleri çağrıştıran şekiller uç uca eklenerek bazen bir hayvana, başka zaman da kusursuz kıvrımlarıyla bir iksir şişesine dönüşüveriyordu. Dedektif, ölgün ışıkta zenginleşen bu oymaları izlerken, bir anda rahatsız edici bir ayrıntıyı fark etti. Sessizlik. Büyük odanın içindeki tek ses adımlarından çıkıyordu ve durdukları anda dışarının tüm seslerini dışlayan salon, insana zamanın durduğu hissi veren ürpertici bir sessizliğe gömülüyordu. Ahşap kanatları açılan kapı yalnızca bu hummalı sessizliği değil, salonun ebedi karanlığını da bozduğunda, dedektif kendini başka bir dünyanın eşiğinde hissetti. Kapının ardındaki odadan süzülen ahşap ve beklemiş kâğıt kokusu, yabancı dünyalardan gelen istilacılar gibi üzerlerinden geçip tüm salona yayıldı. Salona göre bir hayli aydınlık odanın duvarları boydan boya kitapların dizildiği raflarla doluydu. Ahşap kitap-

lıkların küçük bir labirent oluşturduğu oda, küçük ölçekli bir şehir kütüphanesine benziyordu. İçeride binlerce kitap vardı. İhtişamlı salonla, yıllar öncesini yaşatan ahşap ile kitap kokulu bu büyük oda, yine de tek ve mutlak bir gerçekte kesişiyorlardı. Ne odanın ortasındaki masalarda ne de rafların arasında gezinen tek bir kişi vardı. Odanın ortasına doğru yürüdüler. "Mütevazı ancak günden güne büyüyen kütüphanemiz, Bay Sair. Yalnızca kendi hakkımızda olanlara değil, Tanrı'nın eserini açıklamaya çalışan her türlü bilgiye çok önem veriyoruz." Aydınlık odanın içinde adam, şimdi bir kara delik gibiydi –tuhaf bir çekim kuvvetiyle donatılmış ve hâlâ sırlarla dolu. Dedektif, adamın bir dinin son temsilcisi gibi uhrevi bir bilinç, sonu gelmez bir tutku ve inançla, bu büyük mabette bir başına yeni varisini, yeni müritlerini bekliyor olduğunu düşündü. Rafların arkasından gelen kitap hışırtıları, bir yanıt gibi odanın tanıdık sessizliğinde yükseldi. Dedektif merakla odayı inceledi. Yazarın notlarından okuduğu tarikatları hatırladı. Bitmek bilmeyen güç ve iktidar tutkunlarının bilme arzularını, Haşhaşinlerin hanedanlıklarını kurduğu ve uzun bir kuşatma sonunda ele geçirilen Alamut Kalesi'ndeki muazzam kitaplığı ve şifrelerin peşinde koşarak kitaplar biriktiren Hurufîleri.

Adamın pürüzsüz sesi bu sefer biraz uzağından geliyordu. Fazla gelen aydınlık sarki canını yakmıştı; adam kendi yuvasına, karanlığa doğru kaçıyordu. "Okumak için bir hayli zamanınız olacak Dedektif Sair, endişelenmeyin. Şimdilik hoşça kalın" Adam karanlığın içinde yiterken, dedektif hızlı adımlarla adamın peşinden seğirtti. Karanlıkların prensi yeniden salona çıktı, renkli pencerelerden birinin altındaki, dedektif içeriye ilk girdikten bir süre sonra belirdiği eşiğe doğru yöneldi. Dedektif hızlı adımlarla giriş kapısına doğru yöneldi. Kapıyı denedi; kapanmıştı. Kapatılmıştı. Ensesinde yeniden soğuk terlerin peydahlandığını hissetti. Soğukluk şimdi de parmak uçlarındaydı. Cebindeki silahının metal soğukluğu rahatlatıcıydı. Gerisin geriye dönüp, adamın az önce girdiği odaya daldı. Oda, dışarısı gibi karanlıktı. Ancak içerisi sıcak ve rayihalıydı. Birçok bitki sanki aynı

kaptan kaynatılmıştı. Kör adam bir köşede, yerde oturuyordu. Dedektifin ensesindeki ve parmak uçlarındaki soğukluk tüm vücudunu kaplamıştı. "Dışarı çıkmak istiyorum." Kör, tek kelime etmedi. Dedektif, nefes alışverişlerinin hızlandığını hissediyordu.

– İstediğinizi aldınız. Buradaki karanlık ve sessizlik sinirlerime dokumaya başladı. Şimdi gitmek istiyorum.

– Evet dedektif, istediğimizi aldık ve onu kaybetmeye hiç niyetimiz yok.

– Benden notları istediniz. Size getirdim. Şimdi beni ve yazarın akrabalarını rahat bırakın lütfen. Bizden daha ne istiyorsunuz?

– Notlar mı, dedektif? Odanıza girip onları ele geçiremediğimizi düşündüğünüzü söylemeyin lütfen. Öldürmeyi göze almış kimselerden bahsediyoruz, dedektif.

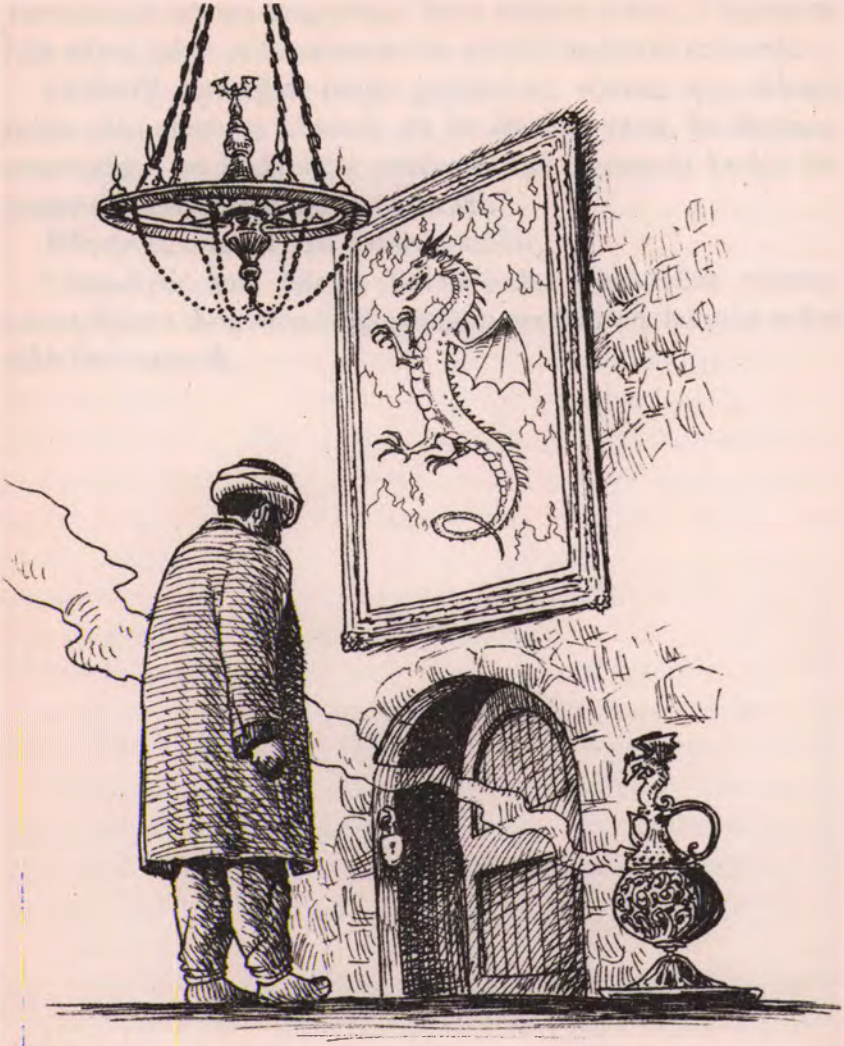
Ensesindeki soğuk ter damlacıkları, her geçen an daha da tedirgin edici bir hâl alan karanlık ya da karalara bürünmüş kör bir adamın üstünlüğü değildi dedektifi rahatsız eden; bir budala gibi, tehlikeli olabileceği bile bile buraya gelmişti ve bunu çaresizlikten yapmıştı. Şimdi, aniden kendini daha çaresiz bir durumda, kapana kısılmış buluvermişti. "İstediğimiz sizdiniz, dedektif. Çok şey biliyordunuz. Sizi de öldürebilirdik. Ancak artık siz de biliyorsunuz, biz dünyayı daha güzel bir yer yapmak için uğraşıyoruz. Cinayetler de düşlediğimiz bu dünyanın bir parçası olmamalı. Bayan Zail öldürüldü. Çünkü sizin gibi o da hakkımızda çok fazla şey biliyordu. Ve konuşmayı seviyordu. Oysa siz dedektif, kendi yalnızlığınıza öyle gömülüydünüz ki, gereksiz konuşmaya ve bildiklerinizi diğerleriyle paylaşmaya ne zamanınız ne takatiniz vardı. Siz bizim için değerlisiniz. Ve aramıza hoş geldiniz." Dedektif dehşetle adama bakıyordu. Sakinliğinin uysal kıyılarından, yavaş yavaş dalgaların kucağına sürükleniyordu. Korku, endişe ve sonrasında panik dalgaları zihnini dövmeye başlamıştı. Sırılsıklam olmuştu. Üşüyordu. Elini cebinden çıkardı. Parmak uçlarındaki soğukluktan odaya bir esinti yayıldı.

Tabancasını adama doğrultup, "Beni bırakın yoksa..." diyebildi. Kör adam, sakin ve umursamaz bir şekilde dedektifi izliyordu.

Dedektif parmağını tetiğe götürürken, sonrası için aklında hiçbir plân olmayan zihninde tek bir düşünce vardı. Bu düşünce, umarsızlığın ve bıkkınlığın yönlendirdiği hayatında keskin bir neşter darbesiyle yeni bir yol açacaktı.

Biliyordu, o tetiğe asla basamayacaktı.

Hissediyor ama bilmek istemiyordu; şimdi elini titreten, çaresizliğinin dinginleştirdiği paniğini perdeleyen, bu yeni yolun saklı heyecanıydı.

Küçük, ahşap bir kapının önünde durdu. Korkulu, endişeli, meraklı, kıvançlı ya da heyecanlı değildi. Tütünlü gecelerde duyduğundan çok farklı bir esrikliğin içine yuvarlanmıştı.

18: Önce
Fevkalbeşer Seyit Bey ve Sohbeti

Yusuf bir zanaat öğreniyordu. Yakında, bilmenin ve bunun verdiği hâkimiyet hissinin kristalleşeceği gözleri çocuk masumiyetini yitirecekti. Demir ve bakır döven kolları gelişecek, kaslı vücuduyla tam bir erkek olacaktı. Far k güvenli ellerdeydi. Günlerini Hoca Efendi'nin yanında, camide ve medreselerde geçiriyordu. Son konuşmalarında söylemişti Hoca Efendi, oğlanın sesi de iyiydi. Hele bir ergenlik çağını atlata, sesi toklaşıp kişiliğini bulaydı; yirmi beşine varmadan ezan okumaya başlardı. Suskun Faruk'un sesi, şehrin en çok duyulan sesi olacaktı. Herkesi büyüleyecekti. Huri Hanım. Haftalar önce bu tarikattan ve kendisinin bu tarikatın yolcusu olduğundan, uzun bir süre tek-

kede yaşayacağından bahsettiğinde, ahulu gözleri buğulanmıştı. İlkin hiçbir şey diyememişti, sonra "Ne diye orada kalacaksın efendi? Nedir seni oraya çeken, neden bunca süre... diyebilmiş, ikinci sorunun sonunu getiremeden göz yaşlarına boğulmuştu. Anlamamıştı. Hep böyle olmuştu. Kocasının gözlerindeki karanlığı, kendiyle cebelleşen ruhunu, sıkıntısını görmüştü hep; ancak hiçbir zaman o kara gözlerinin ardındaki, bir çarşafın altına sığınmış ve ürkek, titrek gözlerle olacakları bekleyen korunmasız bir çocuğa benzeyen vicdanını görememişti. Ruhunu kaynatan irinin kaynağı orasıydı. Huri Hanım ise kendisinden bile utanıyordu; o ki şefkatini sevdiklerine bile bahşetmesine engel bir utançtı. Cellât Yusuf'suz, Faruk'suz ve Huri Hanım'sız hiçbir şey olan evini dahi özlüyordu. Sabah güneşinin aralık perdeden sokulup yüzünün kıvrımlarını arşınlamasını, sıcak yatağında uyanmayı, bazen kalktığında karşı duvarda gördüğü küçük ve karanlık deliği, tahta basamakların gıcırtısını, evinin kokusunu...

Cellât kitap okumadığı, Fevkalbeşer Seyit Efendi ve diğerleriyle sohbet etmediği zamanlarda çokluk bunları düşünüyordu. Kendini büyük bir yalnızlığa hazırlamışken, her geçen gün parçalara bölünen zihni, anılarla ve özlemlerle çoğalıyordu. İçi, her zamankinden daha kalabalıktı.

Körlerin Şeyhi konuşmayı seviyordu ve Cellât da diğerleri gibi onu dinlemeyi. Bazen bir köşede toplaşıp, Seyit Efendi'nin sohbetini dinliyor, sorular soruyorlardı; bazen de Cellât kimsenin olmadığı bir köşede onunla saatlerce birebir konuşuyordu. Uzun geceler boyunca gerçekten, hislerden, yaratanın varlığını kanıtlayan ayrıntılardan, onun neden bu kadar vurdumduymaz olduğundan, eskilerin dediği gibi her işte gerçekten bir hayır olduğundan, aslında onun vurdumduymaz olmadığından, sabırdan ve kabullenişten, "ben"den ve "öteki"nden, "bir"den, sevgiden ve nefretten, hoşgörüden, iblisin oyunlarından, haksızlıktan, açlıktan, kötülüklerin kaynağından, cezadan, cezasızlıktan ve adaletsizlikten, ölümden, akıldan, uykudan ve bilinçten, görünenlerden ve göremediklerimizden, karanlıktan, yalnızlıktan,

itaatten, diğer dinlerin tanrılarından, düşünmekten, sonrasından, sonsuzluktan ve kitaplardan konuşuyorlardı.

Cellât tekkeye girdiği ilk günden beri onlarca kitap okumuştu. Bazılarında şeyhin sesini duyar gibi olurken, bazılarını okurken gözlerinin önüne şeyhin bir şeyi onaylamayınca yüzünde beliren ifade düşüveriyordu aniden. Her bir ayrıntısına kadar, önceden çizilmiş bir kaderden bahsedenlerin yanında; rastlantı ve karmaşayı, başıboşluğu ve unutulmuşluğu savunanları da vardı. Ancak bunlar azınlıktaydı. Yasaklı değil ama tehlikeli kitaplardı.

– Ne okuyorsun evlât?

Cellât okumaya bir süre ara vermiş, yorgun gözlerini ovuşturuyordu. Gözleri yorgunluktan ve ovuşturmaktan kızarmış, yaşlanmıştı. Başını kaldırdı, karşısındaki biçimsiz karartıyı seçmeye çalıştı. Gözlerinin önünde hâlâ o renkli noktalar raks ediyor, kirpiklerinin altındaki yaşlar gördüklerini iyice bulandırıyordu. Gözlerindeki yaşı sildi. Çok yorulmuş olmalıydı, yaşlı adamın geldiğini fark etmemişti. Cellât oturduğu yerden alelacele doğruluyordu ki, adam eliyle oturmasını işaret etti. Şeyh, hafif vücudunu Cellat'ın karşısındaki mindere bırakıp, bağdaş kurdu. Cellat, bu aniden gerçekleşen ziyaret karşısında nedensiz yere heyecanlanmıştı. Bir süre sonra heyecanla kitabın kapağına baktı, "El-Câmi Beyne'l – İlim ve l'Ameli'n n-Nâfi fi Sın'ati l-Hiyel" diye okudu. "Yani Makine Yapımında Yararlı Bilgiler ve Uygulamalar. Ebu'l – İzz el-Cezeri'nin eseri. Kendi kendine su dökebilen ibriğin düzeneğini anlamaya çalışıyordum, efendim" Bunları korka korka söylemişti. Şeyhin ona daha derin konuların işlendiği, daha ruhani şeyler okumasını öğütleyeceğini düşünmüştü. Yaşlı adam oturduğu yerde hafifçe kıpırdandı. Buruşuklarla, derin çizgilerle ve kara beneklerle dolu yüzü sanki şimdi daha bir aydınlanmıştı. Dudakları büzüşmüş, gözlerinin olması gereken yerlerdeki yaraların etrafındaki çizikler yoğunlaşmıştı. Adam gülümsüyordu. Aslında onunkisi bir uğraştı; gülümsemeye çalışıyordu. "Anımsıyorum o kitabı. Bundan üç yüz yıl evvel yaşamış şu

saraylı aziz mucidin eseri. Tanrı'nın, yaratırken mayasına kendi yaratıcılığından ziyadesiyle kattığı dahilerden biri. Cariyelerinin dokunuşlarından huylanan sultanı için tasarladığı kendi kendine çalışan abdest makinesi, su ile çalışan saatler ile daha bir sürü çılgın işi otomat. Böyle bir zekânın düşündükleri ve gördükleri, biz sıradan insanlar için çılgınlıktan başka nedir ki?" Şeyhin çoğalan huzuru ve ışığı, dudaklarından dökülen sözcüklerin her biri bir efsun gibi Cellât'ı çevrelemişti. İhtiyar gülümsüyordu. Cellât rahatlamıştı. "Bilir misin, bu bilge zamanında bir başka mucidin kitabına yazdığı önsözde ne buyurmuştur? 'Herkes bildiği şeyleri başkalarıyla paylaşmakla yükümlüdür. Hiç kimse bilginin faydalısını diğerlerinden esirgememelidir.'" İkisi de uzun bir süre sessiz kaldı. İkisi de yıllar önce yaşamış dahiyi, yaptıklarını ve söylediklerini düşünüyordu. Sessizlik uzadı. Şeyh oturduğu yerde hafifçe kımıldadı, üzerine oturduğu ayağını değiştirdi. "Vakit geldi, evlât" dedi ihtiyar. Yüzündeki çizgiler aynen duruyordu, adam hâlâ gülümsüyordu. Tüm duygulardan arınmış sesi sır vermiyordu. "Aynalı oda deneyimi için hazırsın. Kendini hazır hissettiğin vakit çilene başlayabilirsin." Korku, içeride olduğu uzun bir süredir ruhunun derinliklerine çökelmiş ve varlığını unutturmuştu. Şimdi, körlerin şeyhinin dudaklarından dökülen birkaç kelimeyle bu katransı çökelek, dalgalı bir denizin dibindeki kumlar gibi ayaklanmıştı. Damarlarındaki basıncı hissedebiliyordu. Şeyh, oturduğu yerden doğruldu. Cellât'ın başını okşadı. Dokunuşu sevgi, şefkat dolu ve cesaret vericiydi. Başka hiçbir şey söylemeden ardına döndü ve kitaplığın sonundaki merdivene doğru yürüdü.

Gözleri ovuşturmaktan sulanmıştı. Avuç içleriyle gözlerindeki damlaları sildi. Diğer çömezlerle birlikte yattığı koğuştaydı. Odada kimse yoktu. Bir an bu anın hep sürmesini istedi. Gözlerini açsaydı ve şeyhi yine karşısındaki mindere yerleşirken görseydi. Sonra kitaplar, bilginler ve düşünce üstüne konuşsalardı ve bir an sonra Cellât yeniden gözlerini ovuştursaydı. Gözlerini açtığında karşısındaki mindere yerleşen şeyhi görseydi yine. Her şey hep

tekrarlansaydı, zaman huzur duyduğu bir anda takılsaydı. Şeyhle konuşmalarından bu yana iki gün geçmiş olmalıydı. İki kere topluca uyumuş, iki kere topluca uyanmışlardı. Belki, iki günde bir uyuyorlardı, tekke kendi zaman kavramını oluşturmuştu, bilmiyordu. Şiltesinin üzerinden doğruldu, büyük salona açılan eşiğe doğru adımladı. Cellât, darağacına götürülen bir kurban gibi ufak ve dalgın adımlarla, kendi seçtikleri köşelerinde düşüncelere dalmış, kendi kendine mırıldanan, iç çeken, sıkılan, öfkelenen, sakinleşen ve hafifleşen tarikat ehlinin yanından geçti. Küçük, ahşap bir kapının önünde durdu. Korkulu, endişeli, meraklı, kıvançlı ya da heyecanlı değildi. Tütünlü gecelerde duyduğundan çok farklı bir esrikliğin içine yuvarlanmıştı. Kapıya uzanmak için son iki adımını gri bulutların üzerinde attı. Kapıyı açtı. Oda, hep düşündüğünden çok farklı olarak ferah ve aydınlıktı. Odanın iki duvarında, bir köşesine iliştirilmiş bir borunun duvardaki bir deliğe girdiği iki tane büyük kandil vardı. Tutuşturucu yağ bittikçe, bu borulardan kandile sıvı zerk ediliyordu. Aynalar her bir yandaydı. Boydan boya duvarlarda, tavanda ve zeminde. Eğilip küçük kapıdan geçti ve içeriye girdi. Ardından kapıyı kapattı. İçerinin aydınlığı gözlerini kamaştırmıştı. İçeride, her hareketini gözleyen ve taklit eden bir ordu onu bekliyordu. Şimdi, her yerde kendi sureti vardı. Odanın ortasına doğru adımladı. Gri bulutlar bir anda ayaklarının altından çekildi. Boşluktaydı. Düşüyor gibiydi. Başı dönüyordu. Aynalı duvarlardan birine doğru seğirtti ve destek alarak çömeldi. Aynalı zemin soğuktu. Ordu tedirginlikle onun yaptıklarının aynısını yapıyordu. Küskün bir çocuk gibi bir köşeye kıvrılmış, meraklı ve anlamsız gözlerle etrafını süzen onlarca cellât onu izliyordu.

Gözlerini yumdu ve bu kez, ilk defa dışarıyı düşündü.

Birkaç dakika sonra gözlerini açtığında, ne şeyh karşısındaki mindere oturuyordu, ne yanında kar beyaz çarşaflara sarılmış karısı uyuyordu, ne de sabah güneşi yüzünü aydınlatıyordu.

Aydınlık ve onunla beraber devinen oda sessizdi.

19: Şimdi
Ben İyi Bir Yazarım

Gözyaşlarım, ıslaklıktan başka bir şey değildi. Göz pınarlarımdan sanki zoraki dökülüyor, yanaklarımdan süzülüp boynumu serinletiyordu. Oradan da içeriye. Göğsüme, karnıma ve... Orada bitiyordu. Uzun sürmedi. Kendimi kontrol edemiyordum. Yani, nasıl bir ruh hali içinde olduğumun dahi farkında değildim sanırım. Öfkem dinmişti. Evet, biraz üzüntü vardı. Pişman değildim. İhtiyar susmuştu. Dizlerimin arasına gömülü başımı doğrultup gözlerimi sildim. Ayağa kalktım. İhtiyarın cansız bedeni biraz ötemde, son bıraktığım yerde uzanıyordu. Kan, yastığın kenarlarından sızmıştı. Oysa, bu işi kansız yapmaya niyetlenmiştim. İhtiyarın yanına gittim, yastığı kaldırdım. Gözleri açıktı.

Bakışlarında, sıcak yaz günlerinde hep bahsettiği o başıboşluk ve anlamsızlık vardı. Cansızdı. Sanki bir anda doğrulup, yine bilmem kimin kitabındaki çok sevdiği bir cümleyi söyleyecek, sonra bilmem kimin kitabı kadar uzun, uzun, uzun konuşacaktı. Ayaküstü kitaplar yazacaktı. Oysa sessizliği bozan bu kez o olmadı. Hastabakıcının çığlığı tiz, kısa süreli ve sinir bozucuydu. Tıkır, tıkır, tıkır... Ardına dönüp koştu, tıkır, tıkır, tıkır, yanında birkaç kişiyle yeniden geldi. Hemen yanıma geldiler. Beni tutuklayacaklardı. Yo, ben onlara göre aklı selim değildim ki. Bunu yapamazlardı.

Doktor bey geldi. Niye? Ne oldu? Ne yaptığını farkında mısın? Nasıl oldu? İyi misin? Baştan anlat.

Sonra beni bu odaya koydular. Her yanım beyaz. Duvarlar, yerdeki halı, tavan, koltuklar, yatağım, çarşaflarım, yastığım ve yeni giysilerim. Duvarlarda aynalar var; tıpkı düşlerimdeki ve seneler önce, o yer altındaki karanlık odada anlatılanlar gibi. Tavandaki bölmelerden içeriye yayılan ve beyaz yüzeylerde, aynalarda çoğalan ışık çok kuvvetli. Bu oda bana ait; sanırım bir süre yanıma kimseyi getirmeyecekler. Gözlerinde korku, tiksinti, acıma ve kızgınlık olan hastabakıcıdan boyalarımı, kalemlerimi ve kâğıtlarımı istediğimde; korku, tiksinti, acıma ve kızgınlıkla bana kalemlerimi veremeyeceğini, şimdilik boyalarla idare etmem gerektiğini, doktor bey gelince onunla konuşmamı söyledi.

Doktor bey beni anlıyor. Kitaplarımı okumuş. Beni seviyor.

Yine roman.

Bir yazar eskisi olan ben, yıllar sonra yeniden yazmaya başladım. Doktor bey yardım etti; ihtiyarın kütüphanesi biraz ötemde duruyor. Yıllar önce olduğu gibi, yeniden heyecanlıyım.

Şimdi, romanımı yazmaya koyulmadan önce şunları düşünüyorum:

İlk romanımı yazarken, bunu kimseye söylememiştim. Romanım bir süre yalnızca benim olmalıydı. Ben bazen bir dehaydım, bazen yeteneksizlerin yeteneksiziydim, bazen muci-

zeler yaratıyordum, ben gerçekten de bir dehaydım, sonra bazı bazı dakikalarca önümdeki boş kâğıda bakıyordum, tıkanmıştım, yazdıklarıma bakıyordum, kötüydüler ve ben yazmaktan her kalktığımda benim dehamı ya da yeteneksizliğimi kimse bilmiyordu. Kimseyle bu konu hakkında konuşmuyordum. Ayaklarım sanki yere basmıyordu ve yalnızdım.

Ben gizli bir hazine idim, bilinmemi istedim. Kelimeleri bilinmem için yan yana dizdim.

Kötü bir benzetme: Bu odanın aydınlığında, yeni romanımla bir nur gibi yeniden doğacağım.

Ben iyi bir yazarım.

20: Sonra Köstebek Yuvaya Döndü

Dedektif neredeyse, o çok sevdiği bilimkurgu kitabındaki tuhaf gezegen gibi, tarikat binasının da gizil güçlere sahip olduğunu düşünecekti. Sınırsız hafızasıyla yapı, kara planlar peşindeydi. Uzun süredir hatırlamadığı anıları ve anları ansızın gözlerinin önünde yeniden canlandırıyordu. Kendisini ayrılan küçük bölmede uykuya dalmadan önce düşünürken, uykusunda, sabah kalktığında, yattığı yerden kaçış veya cinayet planları yaparken; bir kuytuda oturup kendini, yaşadıklarını, hayatını, seçimlerini sorgularken, her şeye rağmen gelecek planları yaparken, yapının hain bilinci her daim peşindeydi. Dedektif bir sabah kalktığında aniden, yatağının çarşafını değiştiren annesini izler-

ken, kedilerinin gizlice çarşafın altına girip, orada dakikalarca öyle kaldığı, oyunlar oynadığı küçüklüğünün bir anını hatırlıyordu. Annesiyle beraber, pencereden güneşin batışını izlerken duyduğu huzuru yıllar sonra, yağmurun ardında güneşin açtığı bir ilkbahar gününde, şehrin dışındaki bir gölde, sevgilisinin kucağına başını koyduğunda hissettiğini anımsıyordu. Saçının arasında dolaşan elleri, şefkatli fısıltıları çocukluğunun uyku öncesi anlarını hatırlatıyordu. Resimler vardı, bir de bu taş yapının da hafızasına kazılmış o anlarla hatırlanan duygular.

Dedektif yatağından doğruldu, gerindi. Kendini canlı bir yapboz gibi hissediyordu. Parçalanmıştı. Farklı sıcaklıklardaki parçalara bölünmüştü. Birkaç gündür ayakkabısının içinden hiç çıkarmadığı ayakları ve saçlarının örttüğü ensesi sıcak, elleri ve üzerine yattığı omzu soğuktu. Parmak uçları soğuk, karnı sıcaktı. Birkaç gündür, bir köstebek gibi yaşıyordu. Derin, taştan bir kuyuya hapsedilmiş bir köstebek gibiydi. Geniş koridoru ve kütüphanesiyle, tarikat binası dipsiz bir kuyuydu. Yeni açılacak yollar, hareket edilebilecek hiçbir yön yoktu. Dedektif'in direnecek gücü de yoktu. Hissediyordu, bir süre sonra azimsiz köstebek tüm ümitlerini yitirip, kocayacaktı. Evet, gerçekten de bir köstebek gibiydi, onunkine umut denemezdi çünkü yalnızca hayatta kalma, zarar görmeme içgüdüsüyle hareket ediyordu. Dedektif karanlığa, neme ve sessizliğe alışmıştı. Bazı akşamüstlerinde, eğer bulutların arasından bir açıklık bulabilirse güneş yüzünü gösteriyordu ve o zaman ışık, salondaki renkli camlardan süzülüp hüzme hüzme içeriye doluyor, salonun ortasında peydahlanan ejder motifleri birbiri içine geçerek raks ediyordu. Dedektif, eylemsizliğe de alışmıştı. Dışarıya çıkmak için hiçbir çaba sarf etmiyordu ve bunun nedeni siyah kıyafetli tarikat üyesinin kararlığı ya da kendi güçsüzlüğü değildi. Tüm bıkkınlığı ve yorgunluğu, zamandan ayrı düşmüş bu mekânda aniden büyümüş, içinden taşmış, zihnini ve vücudunu kilitlemişti.

Gece yaktığı mumlar sönmüştü. Karanlıkta eşiğe doğru yürüdü. Salona çıktı. Yer yer duvarlarda asılı kandillerin titrek

ışıltılarının böldüğü loşluk, burada daha soyluydu. Etrafta kimse yoktu. Siyahlı adamı gün boyunca ara ara görüyordu. Adam çokluk, kitap okurken yanına geliyor, kitap hakkında birkaç kelime ediyor, halini hatırını soruyordu. Ya da Dedektif karanlık salondaki bir köşede kendi başına otururken yanına geliyor, onunla konuşmaya çalışıyordu. Dedektif onu hayal kırıklığına uğratmış olmalıydı. Hevessiz bir öğrenci, sus pus bir misafirdi.

Burada tıkılı kaldığı birkaç günden sonra öğrendiği üzere, yine ayakları kendi kendine büyük salonda adımlamaya başladı. Ancak bir süre sonra fark etti, bu kez onu kütüphaneye götürmüyorlardı. Zihni bir anda boşalmıştı sanki. Duvardaki renkli camlardan birinin altına geldi, durdu. Köstebek yeni bir yol bulmuştu. Sonunun yine esarete açılacağını bile bile, bu yeni yolun eşiğinde durdu. Duvardaki alçak kapılardan birine uzandı. Ahşap kapı, asla bölünmeyecekmiş gibi duran sessizliği yırtarak, gıcırtıyla açıldı. İçerinin aydınlığı göz kamaştırıcıydı. Dedektif eğildi, sürünerek kapının öte yanına geçti. Odanın her bir yanı aynalarla kaplıydı. Duvarların birinin dibinde bir minder vardı. Tavanlardaki yuvarlak bölmelerden içeriye güçlü bir ışık yayılıyordu. Burada rahatça acı çekebilmek için her şey düşünülmüştü. Dedektif kapıyı kapattı. Odanın içinde bir süre dolandı ve sonra yerdeki mindere oturdu. Her yerde kendi vardı. Onlarca, yüzlerce, binlerceydi, çoğalmıştı, şaşırmıştı. Burasıydı. Kendini buraya kilitleyecekti.

Annesi. Yatağı. Sevgilisi. Kucağı. Dosyaları. Umutları. Bıkkınlığı. Şehrin sefaleti. Acımasızlığı. Sokakları. Çocukları.

Çoğalıyordu. Başı dönüyordu. Kulakları uğulduyordu. Dedektif, gözlerini yumdu. İçinden bir ses "İşte tam burası" diyordu, "köstebek yuvaya döndü."

21: Bir

Altıncı gün.

Odada kendi çoğulluğuyla yalnızdı. Belli aralıklarla kapının yanındaki ufak bölme açılıyor, içeriye uzanan bir el, orada hazır bekleyen boş kâseyi alıyor ve yerine içi suyla dolu bir başkasını koyuyordu. Bu kuralı çabuk öğrenmişti. Her seferinde içeriye uzanan farklı ellerin aceleciliği ve acemiliğinden, bazen üzerindeki kırışıklıktan ve hareketlerinin yumuşaklığından onların sahibinin yüzünü tahmin etmeye çalışıyor; yenmiş veya kirli tırnaklarında, iriliğinde ve derisinin sertliğinde, bu yüzün geçmişine ve sahibinin o günlerdeki ruh haline dair ipuçları yakalamaya çalışıyordu. Ellerle bakışıyor, onlarda anlamlar arıyordu.

Gözlerini açıp bakışlarını yerden kaldırdığında, dört duvarda, zeminde ve tavanda birbirlerinden yansıyarak çoğalan ve ufalarak ıraksayan onlarca yansısını gördü. Bir orduyla birlikte doğruldu. Kendi etrafında yavaşça dönmeye başladı. Oda, onunla uyum içinde olmak isteyen bir canlı gibi, bir asalak gibi onunla beraber dönüyordu. Aynalı duvarlardaki hareketler kesin ve uyumluydu. Kendini bir an, bir rüzgâr gülü tarlasında yürüyor olduğunu hissetti. O döndükçe, her yanı hareketliydi. Durdu. Rüzgâr güllerinin esintisi hâlâ yüzünde dolanıyordu. Duvara doğru yürüdü. Gözlerin altındaki kırışıklar belirginleşmişti. Aynada bir süre kendini izledi. Zaten uzun zamandır yapacağı daha heyecanlı bir şey yoktu. Uzun uzun kendi suratını inceliyordu. Yüzündeki kıvrımların her birine ve gözlerine yabancılaşıncaya kadar; karşısındaki görüntünün yakınlığı, yanımıza haddinden fazla yaklaşan bir yabancının uyandıracağı hissi verinceye değin, aynada kendini izliyordu. Bir süre sonra yüzünün bu yabancı ayrıntıları yitiyor ve o, iki küçük noktada, gözlerinde kilitleniyordu.

Bu kez öyle olmamıştı. Silinen yüz hatlarından geriye, iki noktanın yerine, içinde çocukluğunun, ilk gençliğinin, utançlarının, tutkularının, öfkelerinin görüntülerinin titreştiği burgaçlar kalmıştı. Rüzgâr güllerinin esintisi dinmişti. Boncuk boncuk terliyordu. Yağlı saçlarından ve ince bıyığından süzülen damlacıklar huzurunu alaşağı ediyordu. Parmak uçlarının buz kestiğini hissediyordu. Dudakları ve damağı kurumuştu. Dudaklarını araladı, daha bir şey söyleyemeden kulakları uğuldamaya başladı. Başı dönüyordu. Uğultu gittikçe artıyordu. Depremin merkezindeydi. Yerin derinliklerinden gelen tehditkâr darbelerin havalandıracağı topraklar gibi, midesinde bulantı bir anda yükseldi. Çömelirken elleriyle destek aldığı aynalı duvardan çıkan sürtünme sesi, kulaklarındaki uğultunun üzerine çıktı. Oda, yine sessizdi. Derin derin nefes aldı ve yeniden doğruldu. Yüz hatları, hâlâ pusların ardındaki birer gölge gibiydi. Burgaçlar durulmuştu. Bakışlarını bir kez daha o iki noktaya dikti. Uyumlu, hafif ve katransı bir sıvının içinde yüzüyor gibiydi. Kendini unutmuştu. Olduğu yeri,

zamanı ve cismi varlığını yitirmişti. Kimdi, bilmiyordu. Kuşlar gibi uçmayı kafasına koymuş bir çılgının sürgüne yollandığı bir devirde, kendini arayan eli kanlı bir yalnızdı; ya da ondan dört asır sonra, karanlık bir dünyanın gölgelere bulanmış bir kentindeki ara sokakları adımlayan bıkkın, umarsız ve başkalarının yaşamlarına dair ipuçlarını kovalayan bir adamdı.

Sözcükler bu kez, kuru dudaklarından dökülüverdi: "Sahi, ben..."

22: Şimdi Zihnimin Kitapların En Sonlarındaki Sayfalar Gibi Boş Olmasını İsterdim

Bir odaya tıkılmış dahi bir ressam ile gençliğinin bir döneminde tanıştığı bir tarikatın müritleri gibi bitimsiz bir bilme arzusu peşinde koşan bir yazar olan ben, şimdi bu küçük odada heyecan, tutku ve korkuyla kaleme aldığım, içine kendimi de koyduğum kitabımda kullanmak üzere şunları yazıyorum:

Yazan değil de bir romanın sonuna gelmiş aç bir okur olsaydım eğer, kitabı kapatıp bir kenara koyar ve gözlerimi kapatıp okuduklarımı düşünürdüm. Kötü bir sonla karşılaşma korkusuyla, her şey gibi elimdeki kitabın da bir sonu olması hüznüyle, bir

serüvenin daha nihayete ermek üzere olması heyecanıyla ve merakla bir süre beklerdim. Son birkaç sayfası henüz okunmamış kitabı ardımda bırakıp, kendime bir bardak su doldururken de düşünürdüm. Yorgun gözlerimi ovuştururken, gözkapaklarıma kitaptan görüntülerin düşeceğini bilerek gözlerimi yumardım. Camdan dışarıya, karanlık sokaklara baktığımda ister istemez kitabı değil de kuytularda uyuyan korunaksız kedileri ve onlardan daha az sefil olan köpekleri düşününce, kalktığım yere geri dönerdim. Hüzünlenirdim. Sessiz sedasız beni bekleyen kitabımı elime alır, arka kapağında yazılanları okur, geride bıraktığım sayfaları şöyle bir çevirir, koklar, elimde tartar, dizlerimin üzerine bırakır, yeniden elime alır ve yine bir süre öylece beklerdim. Sonu bekletirdim. Zihnimin kitapların en sonlarındaki sayfalar gibi boş olmasını isterdim. Olmazdı.

Ve ben çok sonra, sonun geldiğini söyleyen o malûm başlıktan alelacele bakışlarımı kaçırarak, geri kalan sayfaları okumaya başlardım.

Son
Gölge Kent'te Bir Kuytu

Günün ilk ışıkları, Gölge Kent üzerindeki gri bulutları ve onların altındaki kalın sis tabakasını yararak, yavaş yavaş karanlığı alaşağı ediyordu. Güneş henüz iki binanın arasındaki boşluğa sokulamamıştı. Yaşlı adamın gece topladığı gazete kâğıdı, karton ve ufak tahta parçalarını kullanarak yaktığı ateşin canlandırdığı titrek gölgeler, biri azalan biri yiten bu iki ışık kaynağının arasında ufalmış, silikleşmiş ve sonunda yitmişti. Eskimiş paltosunun içinde büzülmüş ihtiyar yattığı yerden doğruldu. Siyah paltosu ve beyaz kılların kapladığı suratıyla adam, en ufak bir rüzgârda dağılacak koca bir kül yığını gibiydi. Ayak ucundaki sopayı aldı, sönmeye yüz tutmuş ateşi biraz olsun canlandırabilmek için kül-

leri karıştırdı. Soğuk bir gece olmuştu. Yaz, çiçek kokulu ve koruyucu eteğini Gölge Kent'in üzerinden çekmişti. Ardında soğuk ve ıslak kış vardı. Kış, bir gecede gelmişti. Yaşlı adam ısınmak için doğrulup ateşe yaklaştığında, bu kuytunun duvarlarını oluşturan binaların birinin yangın merdiveninden, bir çocuk zıplayarak ateşin öte tarafına indi. Çocuğun üzerinde kirli bir fanila vardı. Kahverengi pantolonun ucunda büyük birer nasır gibi duran kirli ayakları çıplaktı. Yaşlı adam bir süre çocuğu süzdü. İkisi de tek kelime etmedi. Çocuk ürkek ve tedirgin bakışlarını ihtiyardan ayırmadan, arka arka adımlayarak, yerdeki bir karton parçasının üzerine oturdu, sırtını duvara verdi. Yorgundu ve üşümüştü. Tepedeki evine gitmeden önce biraz dinlenmek ve ısınmak istiyordu. Cebinden bir kâğıt çıkardı. Ufak, kara gözlerini ağır ağır kâğıdın üzerinde gezdirmeye başladı. Çatlaklarla dolu, büzüşmüş dudakları hafifçe titreşiyordu. Bir an, bakışlarını elindeki kâğıttan tedirginlikle ayırıp bina boşluğunun girişine baktı. Uzun ve ince bir karartı onları izliyordu. Dikkatlice bakınca, üzerindeki kareli ceketten ve kamburundan, uzun boylu adamı tanıdı. Birkaç saat önce, garajını yağmaladıktan sonra didiştiği adamdı. Çocuk, bir anda yerinden fırladı; adamın onu görmemiş gibi, endişeli ve hızlı adımlarla oradan uzaklaşıyor olduğunu göremeden, adamın arabasının koltuğundan çaldığı kâğıdı ateşe fırlattı ve demir merdivene sıçradı. İhtiyar, bir anda yeniden yalnız kalmıştı. Önce boşluğun girişine, sonra boş merdivene ve ardından ateşin içinde tutuşan yaprağa baktı. Üzerindeki harfler eğilip bükülmeye başlamış kâğıt, yavaş yavaş kararıyordu. İhtiyar tüm bunlara boş verdi ve yeniden yattığı yere uzanıp gözlerini yumdu.

Kâğıtta şöyle yazılıydı:

"Padişahlığın tüm kudretiyle hüküm sürdüğü devirlerdi. Binbir çeşnili akşam yemeklerinden ve davetlerden sonra artık eğlenceler gündüzlere sarkar olmuş, Hazine-i Hümayun'da açılan gediklerin yamanması gayrimüslimlerin ardından, şimdi de tüm ahaliye yüklenmeye başlanmıştı. Vergiler her geçen gün biraz daha artıyor, öncekilere yenileri ekleniyordu. Artık,

Frenk memleketlerinden getirilen soytarılar altın keselerini gördükçe taklalarını daha bir süratli atıyor, hokkabazlar padişahın karşına her geçen gün farklı bir gözbağcılık oyunuyla çıkıyor, Uzak Doğu'dan getirtilen çekik gözlü ve sarı tenli dilberler, altınların ışıltısından esriyip daha bir baygın bakıyordu. Saray dışında ise Murad'ın kanunları ve yasakları vardı. Şehir kızıla boyanmıştı. Cımbız, ustura, çekiç, ayak kıracak baltaları, deriyüzen tıraşları ve gani işkence aletleriyle kuşanan bostancılar bir yandan, didişecek yer arayarak, itlikten kinaye, burunlarından soluyup kara kaşlarının altında birer kan çanağına dönmüş gözleriyle kadınları soyan Yeniçeriler bir yandan etrafa korku saçıyordu. Öyle bed bir devirdi ki, Bab-ı Hümayun'undaki İbret Taşı'nın önü bir gün önce boğulduktan sonra kelleleri uçurulan hilekâr, ahlaksız devletlilerin leşlerinden geçilmiyordu. İşte bu devirde, İstanbul'da yaşayan Aksak Ahmet nam bir hırsız vardı, bir gün bir ej..."

Son Söz
Yirmi Eylül.

Rehabilitasyon merkezinden çıktıktan sonraki sekizinci günüm. Kızımın ve torunlarımın benim için hazırladıkları yazı evimdeyim. Torunlarım ve dışarıdakiler beni tanımıyor; benim tanıdıklarım ise şimdi nerelerdeler, bilmiyorum. Geçmişin peşine düşecek takatim yok. Oysa, yetmiş üç yaşındaki bir sürgünün, yıllar sonra peşine düşecek ne çok şey vardır. Ölümün habercisi bitimsiz yorgunluğu, her an, her hücremde hissediyorum. Bir de artık uzak denizlerdeki bir ada gibi, yavaş yavaş ortaya çıkan huzur var. Kirlenmiş ve yorgun ruhların büyük yolculuk öncesi ölüm temizliği.

Dışarıyı özlememişim. Düşündüğümden biraz daha gürültülü ve umut verici. Görüyorum ki, zaman, içeride işlediğinden çok

daha hızlı işlemiş. İki yanında zamanın farklı aktığı bu ürpertici sınırın hangi yanındayım, bilmiyorum. Buradayım, oysa zihnim hâlâ ve hep içeride. İhtiyar ve diğer oda arkadaşlarım, beyazlara bürünmüş odam, doktor bey, penceremden seyrettiğim bahçem, kalemlerim ve resimlerim, ejderlerim ve düşlerim. Yıllarım. Şimdi bu yazı evinde, içerideyken yazdıklarımla birlikte, yine bir başınayım. Yıllar boyunca özenle ve tutkuyla tuttuğum, içine bazen yalnızca kayıt düşmek, iç dökmek için değil de, kısa bir öykü yazar gibi estetik ve etkileyici olma güdüsüyle yazdığım günlüğüm ve sonunda bitirdiğim, içine kendimi de koyduğum, geçmişi ve geleceği kurguladığım romanım: Aynalı Oda. Otuz yıl aradan sonra, henüz basılan son romanım. Tutkuyla yazdıklarımın birilerini kızdıracağını başından beri biliyordum. Aynalı Ejderler, sayemde artık herkesin bildiği tüm sırlarıyla ve ulu emelleriyle hâlâ buralarda olmalılar. Gelecek kurgumda, diğer her şey gibi onları da yozlaştırdığıma, kökenlerini ve emellerini unutmuş bir avuç insana dönüştürdüğüme bakmamanızı dilerim; onlara her zaman olduğundan çok daha fazla inanıyorum şimdi.

Ben, şimdi burada, duvarlarıma astığım ejder resimlerimin ve kâğıtlarımın arasında onları bekliyorum. Onları kızdıracağımı biliyordum ve bu yüzden, onlardan önce ben kendi sonumu kurguladım. Yine o gemlenemez tuhaf olma arzusu. Saçma. Ve hâlâ her yazar gibi hayalperestim; öyle olması gerektiği için değil de, ben, kendim istediğim ve kurguladığım için beni öldüreceklerini düşünüyorum; ben yazdığım için.

Ben, yaşlı yazar, yanılmıyorum. Çünkü ahşap basamakları ayakları altında döve döve yukarıya, yanıma geliyorlar. Beni öldürmeye geliyorlar. Düşünüyorum: Duvardaki ejder resmimin saatler sonra dedektifimin kulağına fısıldayacağı gibi; üç kişiler ve öfkeliler.

Hikâyemi ve sonunu size farklı anlatabilirler; o zaman, onlara sakın inanmayın.

Gerçek, tamamen böyle.

Fevkalbeşer Sair Bey ve Suskunluğu farklı zamanlarda
paralel ilerleyen tekinsiz hikâyeler anlatıyor.
Çarpıcı kurgusuyla fantastik bir dünyanın
kapılarını açan romanda II. Murad döneminde yaşamış
bir cellat ile hırsızın, günümüzde yaşayan yarı-deli bir yazarın,
gelecekte gerçekleşen bir cinayetin peşindeki dedektifin ve
varlığını yüzlerce yıldır sürdürmüş gizemli ve
tehlikeli bir tarikatın maceralarıyla karşılaşıyoruz.
Kuyruğu geçmişe değen, gövdesinin silueti bugünün üstünü örten,
başı geleceğe doğru uzanmış bir ejderhanın
gizemli gölgesi düşüyor üzerimize;
Aynalı Ejder Tarikatı'nın ayak sesleri duyuluyor.
Paralel hikâyelerin tümü, birbiri üzerine kapanarak ve
birbirini tamamlayarak büyük çevrimi gerçekleştirdiğinde ise
sırlar aydınlanıyor...
Mühendislik eğitimi almış olan ama
yazıyla yakın bir ilişki içinde bulunan
Ömer İzgeç'in bu ilk romanı,
vaatlerle dolu hoş bir davet adeta...

AYRINTI • TÜRKÇE EDEBİYAT
ISBN 978-975-539-664-4
9 789755 396644